

Kurier Łódzki

NUMER 15 gr.
POJEDYNCZY

Redakcja: ul. Zwirki Nr. 2. — Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11 Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefony: Redakcji nr. 102-28 i 138-28 — Administracji nr. 182-48 — Skrzynka pocztowa Nr. 13
Redakcja otwarta dla interesantów tylko od godz. 2 do 5-ej po poł.
Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od g. 3 do 4 po poł. — Administracja czynna — od g. 8 rano do g. 10 bez przerwy. — Wydział Ogłoszeń tel. 182-48
Filia ul. Piotrkowska 11, tel. 102-29 Wydział Prenumeraty tel. 182-48 Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Konrad Henleín, przeciwko któremu wpłynęła skarga do prokuratury o zbrodnie przeciwko ustawie o ochronie republiki Czechosłowackiej.

Sesja izb od 8 czerwca.

We wrześniu wybory do rad miejskich. Kompromis między Sejmem a rządem.

WARSZAWA 4.6. (tel. wł.) Wczoraj p. premier Składkowski odbył rozmowę z marszałkiem Senatu Prystorem i wice marszałkiem Sejmu Schetzellem. Po konferencji tych stało się wiadomym, że 2E NADZWYCZAJNA SESJA OBU IZB ROZPOCZNIE SIĘ OD 8-GO CZERWCA. Pierwsze posiedzenie Sejmu zostało wyznaczone na 10-ty czerwca. Prace nadzwyczajnej sesji parlamentu obliczane są na 7 tygodni. Na pierwszym posiedzeniu wniesione zostaną m. in. projekt ustawy o wykonywaniu praktyki lekarskiej, oraz projekt ustawy o czynniku obywatelskim w sądownictwie, nie licząc ustaw, które przechodzą z poprzedniej sesji sejmowej, jak: ustawa o ustroju Warszawy, oraz ordynacja wyborcza do 6 większych miast.

WYBORY DO RAD MIEJSKICH.

WARSZAWA 4.6. (tel. wł.) Na marginesie wniesienia przez rząd do ciat ustawodawczych 2 projektów ustaw o ordynacji wyborczej, a mianowicie ogólnej i ordynacji dla 6 największych miast do których należy i Łódź, dowiadujemy się, że w sprawie tej ma dojść do kompromisu między Sejmem a rządem. Jak wiadomo, projekt rządowy przewidywał podział mandatów do rady miejskiej, a mianowicie 60 proc. z wyborów, 40 z nominacji. Na sesji normalnej ubiegłej Komisja sejmowa odrzuciła ten punkt, wypowiadając się za powszechnością wyborów. Rząd w czasie debaty obecnej ma nie przeciwstawiać się tej uchwale.

Wiadomość tę zdaje się potwierdzać wywiad z psem Duchem, przewodniczącym sejmowej komisji administracyjnej, za mieszczony w jednym z pism wileńskich. Pos. Duch oświadcza, o sprawie ordynacji do 6-ciu miast, co następuje:

„W ciągu ostatniej sesji komisja specjalna przeprowadziła dyskusję ogólną nad projektem i ustaliła w głosowaniu 2 tezy:

1) iż należy znolizować ordynację wyborczą do miast przyjmując jako podstawę pracy zgłoszony projekt rządowy; 2) iż wybory radnych ma dojść do skutku tylko w drodze powszechnych wyborów. W ten sposób odpada proponowana przez rząd koncepcja dokonania wyboru 40 proc. rady miejskiej przez kurie reprezentujące interesy gospodarcze i zawodowe, odpada również proponowana w moim projekcie ordynacji wyborczej koncepcja koopcacji 20 proc. radnych przez radę pochodzącą z wyborów powszechnych, jak wreszcie i propozycja zgłoszona przez niektórych posłów, aby część radnych pochodziła z nominacji rządu, podobnie jak to jest w Gdyni.

Jeżeli na sesji nadzwyczajnej sprawa ta miałaby być rozwiązana — a jest to bardzo prawdopodobne, — gdyż do 1,10 br. muszą być przeprowadzone wybory w Warszawie, Łodzi i Poznaniu w takim razie komisja mogłaby przejść już do rozważań szczegółowych ustalając technikę wyborów powszechnych i proporcjonalnych”.

SŁODKI TYDZIEŃ!
Jesteśmy zaopatrzeni w wielki wybór słodkich rzeczy po bardzo niskich cenach
WYROBY WŁASNE

„Zjednoczeni Cukiernicy” Sp. z o. odp.
Łódź, NARUTOWICZA 31, tel. 247-57
PIOTRKOWSKA 191, tel. 264-25

PRAGA AWANGARDA MOSKWY.

Filosofie zasady polityki Benesa podkopaty sytuację Czech. Nowy ostry protest rządu Rzeszy.

RZYM 4.6. „Gazetta del Popolo” omawiając obecną sytuację Czechosłowacji podkreśla, że prez. Benes prowadzi politykę fikomuskiewską. Wielką rolę w tej polityce odegrały osobiste wygórowane ambicje Benesa, który pragnął, stawiając się aliantem wielkiej Rosji, odegrać rolę arbitra europejskiego. To też alians ten był dla Benesa kwestią osobistego prestiżu. Nad związaniem Pragi z Moskwą pracował Benes już w 1920 r., gdy hamował transporty broni idące do Polski w okresie inwazji bolszewickiej. W tym samym kierunku szły jego zabiegi, gdy pracował nad wpuszczeniem Sowietów do Genewy i polityki europejskiej, równocześnie jednak Benes podkopał podstawy egzystencji Czechosłowacji, jako państwa europejskiego.

Czechosłowacja stała się bowiem awangarda Moskwy, centralą propagandy komunistycznej, zainstalowaną w samym środku kontynentu oraz narzędziem wpływów sowieckich w Europie.

PROTEST NIEMIECKI.
BERLIN 4.6. Urzędowo donoszą, że poseł niemiecki w Pradze złożył ostry protest w ministerstwie spraw zagranicznych w związku z zerwaniem przez żołnierzy czeskich flagi niemieckiej z domu obywateli Rzeszy Exnerów w Niederullensdorfie oraz przeciw prześladowaniu obywateli Rzeszy w Czechach.

KOMENTARZE BERLIŃSKIE.
BERLIN 4.6. Protest, złożony w Pradze przez posła niemieckiego z powodu usunięcia flagi niemieckiej z prywatnego mieszkania obywatela Rzeszy, jak i znieważenia innego obywatela Rzeszy, wywołał żywy odzew w prasie. Nowe wystąpienie posła niemieckiego tłumaczy niemieckie czynniki kompetentne, jako wynik ciągłych zażęć w Czechosłowacji, których rząd czeski nie może widocznie opanować i przeciwko czemu należało ponownie zaprotestować w formie kategorycznej. Znieważenie flagi Rzeszy i obywateli niemieckich musi być widocznie interesująca cych się nastrojami w Europie — stwierdza „Berliner Tageblatt” do głębszego zastanowienia się nad powagą sytuacji.

WYMIANA ZDAŃ.
PRAGA 4.6. „Studenten-Deutsche Presse-Briefen” donoszą: wymiana zdań między reprezentantami praskiego rządu a przedstawicielami Konrada Henleína nie nabrała dotychczas charakteru układow. Na razie ustala się obie strony swój punkt widzenia, należy jednak mieć nadzieję, że w razie utrzymywania dalszego kontaktu nastąpi wyjaśnienie sytuacji, które będzie podsta- wą do pomyślniejszych rezultatów, niż dały je prowadzone dotychczas rozmowy. Punkt ciężko- ści spoczywać będzie na przekonaniu kierow- niczych sier Czechosłowacji o konieczności prze- budowania ustroju państwowego. Przy stosowa- niu dotychczasowych metod nie dojdzie nigdy do pojednania.

KOMPLIKACJA.
PRAGA 4.6. Wiadomość o złożeniu przez po- sta narodowo-demokratycznego Klima skargi do prokuratury na Konrada Henleína z powodu jego mowy karlsbadzkiej i wywiadu z Ward Price'm, potwierdza się. Do skargi poseł Kli- ma załączył wycinki z „Daily Mail” i „Le Jour” „Echo de Paris”, „Paris Soir” i czeskie tłumaczenie wywiadu z Ward Price. W kołach rządu wych wystąpienie posła Klima przyjęte zostało bardzo niechętnie, jako niepotrzebna komplikacja w sytuacji, zwłaszcza, że chodzi tu o posła ze stronnictwa rządowego.

STATUT NARODOWOŚCI.
RAGA 4.6. Komitet polityczny rady mini- strów w dalszym ciągu obradował wczoraj nad szczegółami ustaw leżykowych w ramach statu- tu narodowościowego. Jednocześnie rada mini-

strów opracowuje szereg ustaw o znaczeniu po- litycznym, dotyczących reorganizacji admini- stracji państwowej. Na wykończeniu jest sprawa regulaminu dla rady gubernatorskiej na Rusi Przykarpackiej. Przygotowywana jest ustawa o rozszerzeniu uprawnień przedstawicielstw kra- jowych, urzędów krajowych i krajowych pre- zydentów, oraz omawiana jest sprawa utworze- nia rady szkolnej krajowej dla Słowacji.

PESEYIMIZM CZESKI.
PRAGA 4.6. Pesymistyczny ton, który zapa- nował w prasie czeskiej od dwóch dni nie uległ zmianie. Inne jest tylko jego podłoże, mianowicie uwaga publicystów zwrócona została na sy- tuację wewnętrzną-polityczną. Prasa jednogło- śnie stwierdza, że okres krytyczny jeszcze by- natnijmniej nie minął.

„Narodni Politika” stwierdza, że wszelkie najdrobniejsze nawet zażęcia na granicy należy prowadzić w ewidencji, gdyż każde zażęcie mo-

żna rodmuchać o ile brak jest dobrej woli. Dziennik w związku z tym zwraca uwagę na wzmagającą się propagandę antyczeską w Niem- czech, która podnieca gorętsze żywioły sudet- ko-niemieckie.

SKUTKI NIEPOKOJU.

PRAGA 4.6. Niewyjaśniona sytuacja politycz- na odbiła się fatalnie na północnych czeskich miejscowościach kąpielowych, gdzie liczba ku- racjuszy spadła w sposób katastrofalny. Tak np. w Jamskich Lázních zwolniono orkiestrę za- kładową. W Karlovych Varach (Karlsbadzie) w znanym hotelu Puppa zniesiono koncerty wie- czorowe. Niektóre mniejsze uzdrowiska ogłasza- ją, że panuje u nich spokój, chcąc w ten sposób zwabić kuracjuszy.

PROJEKT WPROWADZENIA 3 LETNIEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ W CZECHO- SŁOWACJI.

PRAGA 4.6. pat. „Die Zeit” dowiadyuje się, że obie izby parlamentu będą zwołane w połowie czerwca, aby uchwalić ustawę o przedłużeniu służby wojskowej do trzech lat. Wobec tego ma być postanowione, że żołnierze, którzy w jesieni skończą drugi rok służby wojskowej zatrzymani będą w szeregach przez dalszy rok. Nie została jeszcze zdecydowana sprawa akademików, których obowiązywać będzie prawdopodo- bnie 2-letni okres służby wojskowej z tym zastrzeżeniem, że podczas studiów przejdą oni gruntowny kurs p. w. Parlamentowi przedłożona będzie również sprawa pełno- moctw dla rządu.

Prezydent Czechosłowacji BENESZ.

Restauracja **ROMA** Dziś, jutro i pojutrze wystąpi znakomity artysta — wodzieli warszawski **LUDWIK SEMPOLIŃSKI**

Straszliwe skutki pożaru. 10 osób zginęło w płomieniach.

OLKUSZ 4.6. Wczoraj wieczorem we wsi Dzwonowice, gm. Kidów w domu Franciszka Kowalczyka wybuchł pożar, któ- ry wkrótce ogarnął również zabudowania gospodarcze. Domownicy i sąsiedzi, chcąc ratować ogarnięte pożarem przedmioty domowe, rzucili się do płonącego domu. Skutkiem runięcia dachu, znalazło śmierć w płomieniach dziesięć osób. Nazwiska tra-

giczną śmiercią zmarłych włościan są nastę- pujące: Jan Kowalczyk, syn właściciela do- mu wraz z żoną Bronisławą, Józef Zieliński Franciszek Pelon, Kasper Kowalczyk wraz z żoną Marią, Maria Korcipa, Jan Dachow- ski, Franciszek Szopa, Józef Korcipa, wszyscy mieszkańcy wsi Dzwonowice. Stra- szny ten wypadek wywarł ogromne wrażę- nie wśród ludności Dzwonowicz i okolicy.

PENSJONAT w maj. „PIŁA” pod Sulejowem
pocztą Dąbrowa n/Czarna Telef. Nr. 2
Miejscowość pogórkowata, sucha, malowniczo położona u zbiegu rzek Czarnej i Pilicy
Możliwość ciekawych wycieczek kajakowych Pensjonat położony w Lasach
Szańskich i prywatnych Przez ark pensjonatu przepływa rzeka Czarna Łód-
ne plaże, kajaki, tereny rybackie, pokoje słoneczne z tarasami
Oświetlenie elektryczne. Telefon. Plac tenisowy — Ceny przystępne!
KOMUNIKACJA KOLEJOWA z Łodzi do Piotrkowa i Sulejowa.
AUTOBUSAMI z Łodzi do Sulejowa — Zarząd pensjonatu wysła konie do Sulejowa
na każde żądanie. — Informacji udziela się telefonicznie lub listownie, w Łodzi informuje
Tel. 242-32, w godz. od 16—19

Opuścił Warszawę, udając się do Rzymu, nowomianowany ambasador R. P. przy królu i cesarzu Wiktorze Emanuelu III gen. Bolesław Wieniawa Długoszowski.
Na zdjęciu fragment z pożegnania p. ambasadora na Dworcu Głównym w Warszawie.

KANAŁ WĘGŁOWY

— wewnętrzną osią Polski

Kanał Warta — Gopło (pod Koninem) — jest tylko fragmentem poważnej dla komunikacji i gospodarki narodowej całości: kanału węglowego, który, jak wynika z załączonej mapki — pójdzie z połud-

Szkic terenu budowy kanału Warta—Gopło.

nia na północ po prostej, a więc najkrótszej linii. Zacznie się w Katowicach i skończy w Gdyni, z pominięciem Gdańska.

A więc kanał Warta — Gopło jest tylko częścią nowej wielkiej drogi wodnej, jaka powstanie w przyszłości na odcinku Konin — Gopło — Bydgoszcz — Gdynia oraz Konin — Działoszyn — Katowice. Kanał Warta — Gopło — Wisła poza właściwą swą rolę połączenia dwóch wielkich dróg kraju, jest jednym z ogniw dalszego planu rozbudowy naszej sieci wodno — komunikacyjnej.

Przedłużając od Konina drogę wodną na południe Wartą, przez częściowe jej skanalizowanie, znajdziemy trasę dawnego już projektowanego kanału węglowego. Na naszym szkicu trasa ta oznaczona jest cyframi 4 i 5. Trasa przez Wartę będzie miała przy tym tę dodatnią stronę, że pozwoli jednocześnie wykorzystać znaczne zasoby sił wodnych.

Pierwszy etap prac budowy kanału Warta — Gopło wzbudza szerokie zainteresowanie wśród społeczeństwa wielkopolskiego i łódzkiego, które widzą w nim czynnik, mogący w przyszłości przyczynić się poważnie do poprawy sytuacji gospodarczej w województwach zachodnich, a jedno cześnie powiązać bliżej i okręg przemysłowy

Łódzki z poznańskim, Śląskiem i Gdynią.

Roboty przy budowie kanału Warta — Gopło rozplanowano w ten sposób, by został on oddany do użytku w r. 1940.

Zgodnie ze sprawozdaniem, budowa kanału Warta — Gopło została już rozpoczęta przed kilku tygodniami. Obecnie rozpisano przetarg drugi na wykonanie dwu śluz, a mianowicie w Morzysławiu przy wlocie kanału do rzeki Warty oraz przy jeziorze Pątnowskim. Najtańszą ofertą okazała się oferta złożona przez firmę warszawską K. Rudzki i S-ka.

Na terenie wykonywane są roboty fałszywowe przy ujściu kanału do Warty oraz na odcinku, którym pójdzie kanał między Wartą a jeziorem Pątnowskim. Przy robotach jest w tej chwili zatrudnionych 400 robotników, z których większość pochodzi z najbliższych okolic miejsca robót, część zaś sprowadzono z różnych miejscowości Wielkopolski najbardziej dotkniętych bezrobociem. Liczba zatrudnionych robotników dojdzie do 1,000 ludzi.

Już dzisiaj wyraźnie rysują się kontury przyszłego kanału.

Celem ułatwienia i nadania tempa pracy zbudowano wąskotorową kolejkę, przy pomocy której transportuje się wykopywaną ziemię. Pracę utrudnia mokry teren i tor fiasztość łąk morzysławskich. Dla ułatwienia pracy w mokrym terenie przeprowadzono doraźne obniżenie wody gruntowej, co pozwala wydobywać ziemię bez użycia mechanicznych kopaczek. Będzie ona stosowana tylko przy pracach pod wodą. Dzięki tak pomyślanej organizacji pracy, powstanie możliwość zatrudnienia znaczniejszej ilości bezrobotnych.

Projektuje się na jesień sprowadzenie pierwszych mechanicznych kopaczek czyli bagrów, celem zabezpieczenia ciągłości robót przy budowie, którym przy dzisiejszym systemie pracy mogła by grozić przerwa wskutek zimy i sokoły.

Równocześnie z pierwszymi pracami w okolicach Morzysławia rozpoczęto roboty regulacyjne na Warcie na odcinku między ujściem rzeki Prosy na Koninem. Regulacja Warty na tym odcinku jest sprawą b. pilną, bez wykonania bowiem regulacji żegluga na drodze wodnej Warta — Wisła była by połączona w okresach suszy z dużymi trudnościami. Niestety, kredyty na ten fragment prac przyznano w niedostatecznej wysokości, tak że zachodzi obawa, iż regulacja wspomnianego odcinka rzeki nie nadąży z żywym tempem robót na samym kanale.

W roku bieżącym poza robotami ziemnymi i budową śluz przewidziane jest również wykonanie 2 obrotów portowych w Morzysławiu i Rudzicy, poza tym będą prowadzone roboty przygotowawcze w związku z budową kilku mostów na przekroczeniach kanału. (Kur. Pozn.).

Włączenie Warty do systemu Wisły musi się dodatkowo odbić na usprawnieniu komunikacji łódzkiego okręgu przemysłowego i Łódź konsekwentnie będzie dążyła

do tego, aby komunikacja wodna stała się najrychlej podstawą jej sieci komunikacyjnej, co jest równoznaczne z poważnym potaniem przewozów.

Oczywista, na realność tych planów i możliwości wpływa bliskość Warty od

Łodzi, (40 — 60 km., w zależności od kierunku) i istnienie szeregu rzeczek, które biorą początek w centrum i na przedmieściach Łodzi.

J. St.

Wiosenne powietrze wy-

wiera duży wpływ na cerę.

Przed wyjściem zaleca się

zaleźć w skórę trochę

Kremu NIVEA. To

wzmocni skórę i zapewni

jej zdrowy i młodzieńczy

wygląd. Lecz pamiętajmy

o jednym: Tylko NIVEA

zawiera Euceryl!

Krem NIVEA znajduje się w handlu

tylko w oryginalnych opakowaniach.

Dobre i znane preparaty chętnie są

naśladowane — przedrosty zaleć

przed nabywaniem kremu, sprzedawa-

no go na waga pod nazwą

NIVEA.

Cena od

0,40 do 2,60

W POMI W SPORCIE

KREM

NIVEA

PIELĘGUJE SKÓRĘ

REBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

129

Na przechadzkę tylko ze mną!

Zalew stolicy Francji przez włóczęgów ze świata.

14 tys. obywateli obcych bez dokumentów

PARYŻ, 4.6 — Weryfikacja dokumentów obywateli zagranicznych, zamieszkałych w Paryżu dokonywana przez prefekturę policji paryskiej w ciągu maja na podstawie ostatnich dekretów dała wyniki, jak donosi „Le Jour” takie, że co najmniej 14 tys. obywateli obcych, zamieszkałych w Paryżu bez żadnych dokumentów, w sposób nielegalny prze dostawczy się nielegalnie do Francji. 3 tys. z pośród nich uzyskało pozwolenie na pozostanie we Francji, z tym że muszą opłacić ka-

wę w wysokości 20 fr. za każdy miesiąc opóźnienia w zgłoszeniu swej obecności. Sprawa 4 tys. cudzoziemców jest w dalszym ciągu rozpatrywana. 500 osób otrzymało zakaz pozostania w Paryżu, a ponad 4 tys. otrzyma nakaz opuszczenia granic Francji. Aczkolwiek nakaz ten dotyczył nie jest opatrzonej żadnymi sankcjami, 2 i pół tysiąca osób pod eskortą władz policyjnych odesłano do granicy.

Sytuacja Banku Polskiego.

Wzrost zapasu złota.

WARSZAWA, 4.6 — W maju r. b. zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 1,1 mln. zł. do 440,5 mln. zł., stan pieniędzy zagranic-

nych i dewiz zaś — o 5,8 mln. zł. do 20,3 mln. zł.

Portfel wekslowy zwiększył się o 13,4 mln. zł. do 647,1 mln. zł. Ogólna suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 9,7 do 719,1 mln. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu powiększył się o 12,4 do 45,7 mln. zł. Natychmiast platne zobowiązania wzrosły o 53,8 do 278,0 mln. zł. Obieg biletów bankowych obniżył się o 17,7 mln. zł. do 1.123,3 mln. zł. Pokrycie złotem wynosiło dnia 31 maja 33,85 proc.

Izolacja Sowietów we wszystkich dziedzinach

GENEWA, 4.6 — Przy otwarciu między narodowej konferencji pracy uderzyła wszystkich nieobecność delegacji sowieckiej. Istnieją rozmaite hipotezy co do motywów, które skłoniły rząd sowiecki do niebrania udziału w konferencji pracy, gdy w latach ubiegłych na konferencje te przybywała liczna delegacja sowiecka. Najprawdopodobniejsza hipoteza przypisuje stanowisko rządu sowieckiego rezolucjom, powziętym niedawno na kongresie w Oslo przez federację związków zawodowych, która odmówiła przyjęcia do federacji sowieckich związków zawodowych.

POGRZEB S. P. KS. LEWINSKIEGO.

OLKUSZ, 4.6 — Wczoraj odbył się w Minodze k. Skaly pow. olkuski pogrzeb s. p. proboszcza Lewińskiego, zamordowanego przez bandytów.

W pogrzebie wzięło udział około 70 księży z ks. biskupem kieleckim Sonikiem na czele i wielotysięczne tłumy ludności.

BURZENIE ŻYDOWSKICH DOMÓW.

WARSZAWA, 4.6 (Tel. wł.) — W mia stecką Mordy, pow. siedleckiego zarząd miejski przystąpił do burzenia budynków gospodarskich ludności żydowskiej. W sprawie tej pos. Sommerstein interweniował u wojewody lubelskiego.

Zwycięski pochód wojsk japońskich.

Chińczycy w odwrocie

TOKIO, 4.6 — Agencja Domei donosi: zwycięski pochód wojsk japońskich na południowym odcinku frontu lungchajskiego zbiega się z dużym sukcesem na odcinku Kaifeng, gdzie wojska japońskie posuwają się stale naprzód wzdłuż szosy Kweit — Kaifeng. Na obszarze tym zdobyto miasta Ninling,

Tihsien i Tsiencien oraz dotarło do punktu oddalonego o 40 km na południowy wschód od stolicy Nonan. Wojska chińskie, zagrożone utratą połączenia ze swymi tyłami, zaprzęstały atakować dywizję gen. Doihary i cofały się w kierunku Kaifeng.

Dzieje protektoratu kolonialnego Polski w XV wieku.

Prośbę o objęcie przez Polskę protektoratu nad Kaffą, genueńską osadą nad morzem Czarnym, złożyło poselstwo kaffińskie na ręce króla Kazimierza Jagiellończyka w czerwcu 1462 roku. Posłowie z Kaffy błagali króla, ażeby przyjął miasto pod swoją opiekę i „w rokowaniach z Turkami lub Tatarami, mówił o Kaffie, jako o swym mieście”. Już 1 lipca tegoż roku wyszedł z kancelarii królewskiej list z oznajmieniem, że protektorat został przyjęty. Na list króla odpowiedziała Kaffa pismem hołdowniczym, w którym wyraziła podziękowanie i nadzieję, że „pod osłoną królewskiego ramienia, którego dzieć muszumańska nie mało się obawia” znajdzie wreszcie upragniony pokój.

Kaffa była jedną z licznych osad genueńskich, które w XIII, XIV i XV wieku powstały nad morzem Czarnym i Azowskim, górowała jednak nad innymi liczbą mieszkańców, rozmiarami obrotów handlowych i bogactwem. W okresie protektoratu polskiego liczyła Kaffa cztery tysiące domów, przeszło 100.000 mieszkańców, nie mówiąc o tłumach kupców i przy-

jeźdźców, wśród których spotykało się Polaków, Włochów, Wołochów, Litwinów, Greków, Ormian, Persów, Rosjan. Kaffa leżała na wielkim szlaku handlowym, który prowadził z odległej uprzemysłowionej Flandrii, przez Kraków i Lwów do Lewantu, z Kaffy natomiast szły towary lewantyńskie morzem Czarnym do ujścia Dniestru, a stąd Podolem przez ziemię małopolską na Śląsk do Niemiec i na Zachód. Kaffa była końcowym etapem tej największej w schyłku średniowiecza lądowej drogi handlowej, której środkowym odcinkiem był trakt krakowski — lwowski. Stąd bliskie stosunki Polski z Kaffą, która utrzymywała we Lwowie stałe swojego rezydenta. W przedsiębiorstwach handlowych Kaffy ulokowane były kapitały polskie, tury Polaków odwiedzali corocznie miasto, które było dla ówczesnego handlu polskiego oknem na Bliski Wschód.

Kaffa była oazą chrześcijaństwa w morzu muzułmańskim, przybywali więc tu misjonarze Dominikanie — Polacy. Dominikanin, O. Jacek Odrowąż, założył w pierwszej połowie XII w. klasztor swojego

zakonu. Po upadku Kaffy, który nastąpił w 13 lat po objęciu nad nią przez Polskę protektoratu, biskupami kaffińskimi, rezydującymi już zdale od ruin i zgłiszcz, które najazd turecki pozostawił na miejscu wspaniałego ognia miasta, byli Polacy, Marian Dubiecki, ustalił nazwiska ośmiu biskupów Kaffy, Polaków, a mianowicie: Wojciecha z Sieciana, Jana z Radziejowa, Jakuba z Mićnowa, Rajmunda Charczewskiego, Feliksa Casmurianusa, Jędrzeja Dębickiego, Zygmunta Miaskowskiego i Marcina Skempskiego.

W ciągu XIII i XIV w. urosła potęga Kaffy podlegającej w tym okresie swej metropolii włoskiej, Genui. Corocznie przybywał z Genui konsul, sprawujący władzę naczelną nad Kaffą i paru miasteczkami jej podległymi. Nosił on tytuł „Dowódcy morza Włoszego oraz Genueńczyków w państwie Chazarów”. Tak układały się stosunki, dopóki Genua była potęgą, a napór turecki — tatarski jeszcze nie dość silny. Ale w połowie XV w. Genua zaczęła się chylić ku upadkowi, a równocześnie niebezpieczeństwo zalewu muzułmańskiego stawało się coraz groźniejsze. Wołania o pomoc dla zagrożonej Kaffy docierały do „Palazzo Ducale” w Genui, ale zostawały bez echa. Zawiodła również podjęta przez

Rzym próba zorganizowania wyprawy krzyżowej na pomoc Kaffie, zwróciła się zatem Kaffa o pomoc do największej potęgi chrześcijaństwa na wschodzie, do Polski Jagiellonów.

Pozwoliłono Kaffie werbować w Polsce żołnierzy, wykorzystano wpływ Polski w chanacie krymskiej, aby odwrócić od Kaffy najazd tatarski, ale gdy pojawiła się nawała turecka, Kaffie mogła dopomóc już tylko interwencja zorganizowanego chrześcijaństwa. Ostatnia godzina niepodległości Kaffy wybiła z chwilą, gdy sułtan Mahomet II, chcąc zabezpieczyć przejście przez Bosfor dla swojej floty handlowej, postanowił zdobyć Kaffę. Próba zorganizowania koalicji anty — tureckiej, poparta przez króla polskiego, zawiodła i jeszcze w trakcie rokowań, po trzech dniach obrony, w czerwcu 1475 r. Kaffa stała się łupem Turków. 22 czerwca 1475 roku goniec z Kaffy stanął na zamku w Zawichocie przed Kazimierzem Jagiellończykiem, niosąc wieść o upadku Kaffy. Wychodzący z Kaffy rozbiegli się po całym świecie, majątek ruchomy Kaffy wywieźli zwycięzcy na siedemdziesięciu okrętach do Stambułu.

R. B.

DOKĄD IDZIE PRAGA?

Kur. Poranny.

Wysilki najrozmaitszych stronnictw, klik i działaczy politycznych muszą w rezultacie wywołać u granicznego obserwatora wrażenie, iż akcje rozpoczęte do niczego zapadły. Ze pomyślnie o przetrwaniu niebezpieczeństw grozących państwowości czesko-słowackiej dopiero po dwudziestu latach jej istnienia i to w chwili, kiedy wypadki rozwijają się z niebywałą szybkością, kiedy zarysowuje się coraz wyraźniej niedojrzała się uniknąć groźba pewnych procesów. Ci wszyscy „uzdrowiacze” i „magowie”, którzy jak na komendę chcą zbawić ojczyznę po długich latach kapitalnych błędów popełnianych z niebywałym uporem — zapominają o najważniejszym. O tym, iż u podstaw stworzonej przed dwudziestą laty republiki czesko-słowackiej tkwił błąd organiczny. Skonstruowana na błędnych zasadach państwowości, stwarzająca uprzywilejowaną kastę — Czechów oddzieliła głęboką przepaścią republiki i protekcji od pozostałych narodowości reprezentujących większość w republice — musiała siłą rzeczy nie wytrzymać próby czasu, ulec naporowi niesionych przez życie prądów.

Wzrost hasel nacjonalistycznych w całej Europie wywarł swoje piętno na postawie i dynamizmie narodów zamieszkujących Czecho-Słowację. W sytuacji obecnej, kiedy wśród narodów republiki za triumfowała powszechnie wola samostanowienia — Praga nie może być czym zaspokoić żądań tych. To samo czego domagają się Niemcy muszą uzyskać Węgrzy, nie może wreszcie powstać różnica pomiędzy koncesjami otrzymanymi przez Węgrów z tymi, jakie winni dostać Polacy. To jest prawo znane dobrze fizyce, prawo o naciąganych połączeniach — jednym słowem rzecz, której złamać nie można. Ten ruch odródkowy bynajmniej więc nie wpływa na zważenie republiki.

Praga usiłuje wytworzyć sugestię, iż uregulowanie problemów narodowościowych nie leży na planie sprawy wewnętrznej, tylko jest kompleksem związanym z ogólnymi zagadnieniami międzynarodowymi. Tkwi w tym kardynalny błąd, który w rezultacie może zrazić poważnie na przyszłość. Praga chciałaby wytworzyć w Europie opinię, iż z racji stanu rzeczy nie może sama rozwiązywać kwestii sudeckiej, że koniecznym jest również udział państw zachodnich. Ma to na celu jedynie odwrócić nie rozwiązań pałacych problemów.

W nowoczesnej historii nie zanotowano jeszcze wypadku, aby ruchy nacjonalistyczne traciły na sile,

Co dzień niesie?

Czerwiec	
4	SOBOTA
W NAWIASACH.	
Lube tytuły	
Odwiedza redakcję wielu ludzi. Niektórzy z nich mają ten szlachetny i wielkopolski zwyczaj „młodowania się” za pomocą biletów wizytowych, składanych na ręce woźnego. Z czasem zbiera się tego paca a dosyć poważnych rozmiarów. Płon tygodnia bywa czasami dosyć obfity... w tematy.	
Bo proszę sobie wystawić taki na przykład bilet wizytowy:	
Simplex. Niesiński.	
Uczestnik Manifestacji 1-go Maja.	
Po przeczytaniu kartki papieru zadrukowanej — piękny krojem pisma o tak niwazkiej treści, czytelnik może „skreślić ze śmiechu”. Bywają tytuły jeszcze bardziej skomplikowane:	
Kierownik Literacki Armii „Autogaz”,	
Członek Kooperatywy mieszczańskiej...	
Małżonka jednego z funkcjonariuszów kolejki w której pono miała tego rodzaju bilet wizytowy!	
X... Iksińska.	
Konduktorka węskoprowa.	
Jakoś się tak uartało w Polsce, że każdy musi mieć tytuł. Bez tytułu ani rusz.	
No ho jakże do takiego mówić w towarzystwie? Panie pan? To bardzo krepujące.	
Przed wojną nie było tak rozwiniętej mami tytułów, za to istniała mania arystokratyczna. Każdy łobkiewicz kupował sobie tytuł baronowski i nio ował zadawać szynka, a przede wszystkim bywał na rystokratycznych przyjęciach.	
Jedną z pań arystokracji tak się rozprawiła kiedyś z pewnym neofitą. Maje już dosyć jego ciętych wiot, zaprosiła go do siebie na obiad, ale list, pisany według ówczesnej mody po francusku, zasładowała w sposób następujący:	
Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).	

W NAWIASACH.

Lube tytuły

Odwiedza redakcję wielu ludzi. Niektórzy z nich mają ten szlachetny i wielkopolski zwyczaj „młodowania się” za pomocą biletów wizytowych, składanych na ręce woźnego. Z czasem zbiera się tego paca a dosyć poważnych rozmiarów. Płon tygodnia bywa czasami dosyć obfity... w tematy.

Bo proszę sobie wystawić taki na przykład bilet wizytowy:

Simplex. Niesiński.

Uczestnik Manifestacji 1-go Maja.

Po przeczytaniu kartki papieru zadrukowanej — piękny krojem pisma o tak niwazkiej treści, czytelnik może „skreślić ze śmiechu”. Bywają tytuły jeszcze bardziej skomplikowane:

Kierownik Literacki Armii „Autogaz”,

Członek Kooperatywy mieszczańskiej...

Małżonka jednego z funkcjonariuszów kolejki w której pono miała tego rodzaju bilet wizytowy!

X... Iksińska.

Konduktorka węskoprowa.

Jakoś się tak uartało w Polsce, że każdy musi mieć tytuł. Bez tytułu ani rusz.

No ho jakże do takiego mówić w towarzystwie? Panie pan? To bardzo krepujące.

Przed wojną nie było tak rozwiniętej mami tytułów, za to istniała mania arystokratyczna. Każdy łobkiewicz kupował sobie tytuł baronowski i nio ował zadawać szynka, a przede wszystkim bywał na rystokratycznych przyjęciach.

Jedną z pań arystokracji tak się rozprawiła kiedyś z pewnym neofitą. Maje już dosyć jego ciętych wiot, zaprosiła go do siebie na obiad, ale list, pisany według ówczesnej mody po francusku, zasładowała w sposób następujący:

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Monsieur le baron Rideau née Rotterdam (uńe o polsku znaczy „urodzony”).

Niepotrzebne i przedwczesne alarmy.

Wyniki tegorocznych egzaminów maturalnych nie są gorsze niż w latach dawniejszych.

Przed kilku dniami zakończone zostały egzaminy maturalne w gimnazjach starego typu.

Rezultat tych egzaminów wywołał w całym społeczeństwie olbrzymie poruszenie. W żadnym bowiem roku od zarania naszego niepodległego bytu nie „padło” na egzaminach maturalnych tylu uczniów i uczennic, jak w roku bieżącym.

Zewsząd rzucały się pytania, dające się sprowadzić do jednego, co było przyczyną i co spowodowało, że tylu maturzystów nie stanęło na wysokości zadania, że tylu uczniów i tyle uczennic nie mogło się wykazać dostateczną sumą ogólnych wiadomości, by zdobyć świadectwo dojrzałości?

Dane cyfrowe, które obiegają dziś całą Polskę są rzeczywiście w swej suchej wymowie pozornie fatalne.

Czy jednak po dokładniejszym rozważeniu, po głębszej analizie tych cyfr procentowych nie można dojść do przekonania, że tylko w bardzo nielicznych wypadkach są one rzeczywiście kompromitujące?

Nie miejsce jest tutaj na wyciąganie daleko posuniętych wniosków. Nie mamy zamiaru ani nikogo obciążać, ani też bronić. Nie uważamy również za wskazane szukać winnych.

Jesteśmy zdania, że tych, których należałoby obciążyć odpowiedzialnością za wynik egzaminów... poprostu nie ma.

Nie zawinił tutaj ludzkie. Zawinił system. System zbyt pochopnego likwidowania gimnazjów starego typu.

Poprostu dlatego, że nie przewidziano w swoim czasie, dwa czy trzy lata temu, tej ewentualności, iż? pewien odsetek młodzieży będzie musiał kurs ósmej klasy powtarzać. Krótko, zapomniano o... drugorocznych. Dopiero w ostatnim roku przypomniano sobie o nich i... zarządono — „wszyscy będą dopuszczeni do egzaminów!”

Jakż z tego efekt? Rozgoryczenie, bicia na alarm, ataki na nauczycielstwo, na młodzież, na system nauczania, ba, nawet przy okazji ataki na reformę szkolną.

A przecież zastanawiając się spokojnie nad cyframi ilustrującymi jaki odsetek młodzieży otrzymał w roku bieżącym świadectwa dojrzałości, dojdziemy do przekonania, że nie jest on wcale mniejszy, aniżeli w latach poprzednich.

Niewątpliwie cyfry tegoroczne, przy stu procentowym dopuszczeniu do egzaminów maturalnych, są w 99 procentach równe cyfrym z lat dawnych, które otrzyma-

my sumując liczby uczniów nie dopuszczonych do egzaminów i uczniów którzy egzaminu nie złożyli.

Jest rzeczą oczywistą, że wobec tego podnoszone alarmy i bicia na trwogę są nie tylko przedwczesne, ale i niczym nie uzasadnione.

Nie znaczy to bynajmniej, że efekt cyfrowy tegorocznych egzaminów jest powodem do radości. Nie. Ale przecież i w dalszych latach podkreślano wysoki procent uczniów „padających” przy egzaminach i nie rozdzielano nad tym szat, tak jak tym razem.

Jesteśmy zdania, że nie czas w tej chwili na żale i rozważania na ten temat.

Pożądanym natomiast byłoby, aby zainteresowani, ci wszyscy, którzy podnieśli alarm, rzucili szereg projektów, jak tej młodzieży, która matury nie otrzymała umożliwić jednak jej zdobycie. Zdobyć w warunkach nie gorszych aniżeli były w roku bieżącym.

Bowiem od należytego rozwiązania tego zagadnienia zależeć będzie los kilkutysięcznej rzeszy młodzieży obojga płci, która pozornie znajduje się w tej chwili w sytuacji bez wyjścia.

A tylko spokojne, rzeczowe rozważenie i rozpatrzenie się w kilku czy nawet kilku-

nastu projektach umożliwi wybór, czyżbyżytowne przyjsie z pomocą zdeorientowana w chwili obecnej młodzieży. H. F.

Wojewoda Józewski wśród działwy.

Podwieczorek dla dzieci Rodziny Urzędniczej.

Ruchliwy Zarząd Rodziny Urzędniczej organizuje raz poraz, a ostatnio coraz częściej najrozmaitsze, pomysłowe imprezy za bawowe dla dzieci, festyny dla dzieci, wieczory gwiazdkowe, kartawalowe, a ostatnio zainicjowano urządzenie stałych podwieczorków dzieciennych. Na podwieczorek ten panie z Rodziny Urzędniczej przygotowały masę upominków dla milusińskich. Pierwszy taki podwieczorek urządzony 2 bm. staniem Koła Grodzkiego Stowarzyszenia „Rodzina Urzędnicza” — dla dzieci urzędników i niższych funkcjonariuszy, w salach reprezentacyjnych Urzędu Wojewódzkiego, zgromadził ponad 150 działwy. Zorganizowały podwieczorek panie z Zarządu Rodziny Urzędniczej: Przew. Rodziny Urzędniczej J. Petrusowa, A. Sławińska, B. Markiewiczowa, J. Dziechcińska, K. Krzyżanowska, J. Sierocińska. Z łaskawą pomocą pośpieszyli: naczelnikowa Stanisława Wronowa, N. Kozakowa, J. Jeżewska, M. Będziaż i Woźniakowski. Przybyłego do działwy Pana Wojewodę Józewskiego powitała przew. Rodziny Urzędniczej w Łodzi p. kie-

rowniczka Petrusowa, zaś w imieniu działwy w serdecznych słowach witała Pana Wojewodę Działdę Wajtyńską, wręczając bukiet pięknych róż. Następnie grupa dzieci szkolnych szkoły nr 20 tańczyła tańce polskie. Szczególnie udany był kujawiak, po czym dzieci zasiadły do wspólnych stołów. Po wypiciu kakao z ciastkami dzieci zostały obdarowane owocami i słodyczkami. Działdom towarzyszyli rodzice, którzy z zadowoleniem podkreślali inicjatywę Zarządu Rodziny Urzędniczej w Łodzi z p. przewoźniczką Petrusową na czele — uświetnienia „Dnia Dziecka”. Podwieczorek urozmaico-ny występami tanecznymi i deklamacjami oraz ogólną zabawą taneczną zgromadzonej działwy, przeciągnął się do późnego wieczora.

W okresie rokowania prawdziwa naturalna woda gorzka FRANCISZKA-JÓZEFA jest od dawna wypróbowanym środkiem domowym. Uzuwa ona przeważną ilość powstałych zmian, jakie mogą występować w różnych odciekach przewodu pokarmowego. Zapewniając Wasz lek.

Gimnazjum im. ks. Ignacego Skorupki w Łodzi żegna swych maturzystów poraz 19.

Rokrocznie każde gimnazjum wypuszcza w świat gromadkę maturzystów. Młodzież po otrzymaniu świadectwa dojrzałości wychodzi, ażeby rozpocząć dalszą pracę przygotowania się do obranego zawodu.

Gimnazjum imienia ks. Ignacego Skorupki żegnało swoich wychowanków w uroczystą niedzielę odprawieniem Mszy św. na intencję maturzystów w kaplicy szkolnej domu starców przy ulicy Narutowicza Nr 60, w czasie której abiturienti przystąpili do wspólnej komunii św., a ks. Prefekt Roman Kowalczyk w swojej egzorcie zachęcał między innymi do przestrzegania następujących cnót: pracowitości, oraz sumiennego spełniania swoich obowiązków.

Rozdanie matur nastąpiło w czwartek dnia 2 czerwca 1938 r. o godzinie 11 w auli szkolnej, w obecności Prezesa Towarzystwa „Oświata” pana Dr Tomaszewskiego, grona nauczycielskiego na czele z pp. Dyrektorem Dawisonem, Inspektorem Kappesem oraz licznie zebranych rodziców.

W przemówieniach p. Dyrektora, Prezesa Towarzystwa „Oświata”, Inspektora i ks. Prefekta podkreślano wagę chwili i zachęcano do dalszej wytrwałej pracy dla dobra Ojczyzny.

Następnie w imieniu kolegów opuszczaających mury szkolne przemówił maturzysta Karol Szebel, dziękując nauczycielstwu i wychowawcom za podjętą pracę nad urabianiem umysłów i serc. W przemówieniu swoim zaznaczył, „zawsze będziemy obawiać to, że umiemy być wdzięczni za doznana dobroć i opiekę; to,

co zdobyliśmy w szkole z pewnością wykorzystamy w życiu”.

W imieniu rodziców dziękował ciąż pedagogicznemu, a w szczególności sposób pani Jadwidze Kappesowej, która prowadziła niektórych dzisiejszych maturzystów od A klasy, pan Brunon Szebel.

Po wręczeniu świadectw przy podniosłym nastroju zakończono uroczystość trzykrotnym okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Świadectwa dojrzałości otrzymali następujący uczniowie: Bernard Abramowicz, Teodor Baum, Czesław Zbyszko Bąkowski, Wojciech Jan Brzozowski, Henryk Eilat, Rafał Engel, Ludwik Engelman, Abram Józef Ferenbach, Marek Antoni Ginsberg, Aleksander Goldhirs, Erwin Grubert, Anatol Bolestaw Michał Hanftwurcel, Karol Herc, Bernard Iteld, Gdalia Jakubowicz, Artur Kwirnar, Zdzisław Wojciech Lewandowski, Mojżesz Lewin, Stanisław Adam May-Majewski, Tadeusz Nirenstein, Kazimierz Henryk Obraniak, Jerzy Aleksander Pachol, Czesław Podlewski, Bronisław Pstrągowski, Stanisław Kostka Pstrągowski, Henryk Ignacy Franciszek Rassalski, Zenon Wiktor Sidorkiewicz, Karol Szebel, Emanuel Tow, Ryszard Wilczyński i Jerzy Zwykielski.

Zmiana świątecznego Koncertu Zyczeń

Łódzka Rodzina Radiowa uprzejmie zawiadamia miłośników koncertów zyczeń, że zapowiadany koncert na dzień 5.VI. 38 r. odbędzie się w drugi dzień świąt w godzinach od 11-jej do 12-jej przed południem.

Hold Piewcy Narodowemu.

Odsłonięcie pomnika Stanisława Moniuszki.

Komitet budowy pomnika Stanisława Moniuszki podaje do wiadomości organizacjom, związkom i stowarzyszeniom, iż odsłonięcie nastąpi w niedzielę, dnia 5 czerwca rb. o godz. 11-jej w parku ks. J. Poniatowskiego przy ul. Zeromskiego.

Odsłonięcia dokona Pan Wojewoda Henryk Józewski.

Program uroczystości:

Dn. 5 czerwca:

godz. 8.30 Zbiórka na Placu Wolności,

godz. 9 Pochód przez miasto do kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej,

godz. 10 Nabożeństwo,

godz. 11 Odsłonięcie pomnika w parku.

J. Poniatowskiego,

godz. 16 — 18 Koncert orkiestr w parku.

Dn. 6 czerwca,

Od godz. 11-jej w sali Tow. Śpiewaczego, przy ul. Piotrkowskiej 243, Konkurs Chórów Zjazdowych.

Podając powyższe do wiadomości, prosimy organizacje pragnące oddać Hold Wielkiemu Piewcy Narodowemu o wydelegowanie swych przedstawicieli ze sztafardem na Plac Wolności w dniu 5 czerwca rb. o godz. 8.15 rano.

— Czyżby istotnie uważał waszmość Turcję za swoją ojczyznę? Czy głos krwi polskiej i głos rycerskich przodków twoich nie ozwie się w tobie wezwaniem do zawrócenia z błędnej drogi?

— Moja droga nie jest błędna, seidzie, jak nie jest błędną drogą postąpienie dzisiejszego oboźnego polnego Bekierskiego, który jest nobilitowanym Turkiem, a w najbliższym czasie, jak mnie tu słuchy dochodzą, nawet jezuita ma zostać.

— Tedy żegnam asana, mości Bobowski.

— Salem alek, seidzie.

Kniaź Dymitr przekonał się, iż z tej strony, która najwięcej pomocy mogła, żadnej pomocy spodziewać się nie może. Bobowski wierniejszym był dworzaninem pałyszacha, niż się spodziewał. Tedy w inną stronę udać mu się wypadło, do dawno zaruconego planu wywołania buntu janczarów powrócić.

Stosunki jego z baszami i agami janczarskimi, chociaż przerwane dość długą jego w stolicy nadborskiej nieobecnością, tym razem znowu dały się nawiązać, albowiem złoto przekupstwa w Carogrodzie zawsze jeszcze miało wielką moc i przy pomocy złota wszystko osiągnąć można było, kto wie nawet — czy i nie zdobycie tronu sułtańskiego.

Dlatego kniaź rozpoczął działania bardzo energicznie, mając do pomocy kilku swoich wiernych, na śmierć i życie mu oddanych pomocników, z których stary podczasy Bieliński, dawny wychowanek i z — ogólnie sułtańskich dalej Chmielecki i Kalinowski, obaj Polacy poturczeni — stanowili pomocników najważniejszych. Chmielecki, jako jeden z wybitniejszych dowódców si-

pajów sułtańskich mógł sam jeden oddać nieocenione usługi.

Odżak janczarski dawno już zatracił wszystkie cechy niewyciężonych wojowników Islamu, jakie posiadał w tym okresie swego istnienia, kiedy szeregi jego zasilane były chłopcami chrześcijańskimi, wybieranymi rok rocznie z pośród ludności chrześcijańskiej podległej sułtanowi. — Zezwolenie janczarom na wstępowanie w związki małżeńskie a zonanym mieszkać poza koszarami, bardzo rychło zmieniło wierność i przywiązanie do państwa i służby wojskowej na przywiązanie do rodziny. Janczarzy przestali już być tym, czym byli w okresie, kiedy szeregi ich składały się wyłącznie z młodzieży renegatów nie znających domu rodzicielskiego. Za sułtana Achmeda konieczność dbania o własne rodziny skłoniła janczarów do zajęcia się handlem i rzemiosłem. Przestali myśleć o wojsku i wojnie i zaniechali prawie zupełnie służby wojskowej.

Nie niebezpieczni już teraz dla wroga zewnętrznego, Utraciliwszy z biegiem czasu męstwo na polach bitew i zarzucając całkowicie ćwiczenie się w zawodzie wojskowym, janczarzy zatrzymali jednak wszystkie dawne przywileje, zdobyte i dawną butność. Duch buntu, który stopniowo dojrzewał w łonie odżaku, znalazł sobie ujście w całym szeregu rebelii.

Gdy tylko jakiś urzędnik wzbudzał niezadowolone odżaku, janczarzy poczynali się burzyć, a następnie wzniesli formalną rebelię, poczem urzędnika albo zmieniano, albo oddawano na żer buntownikom. Niezliczone buntury janczarów, powstające zawsze w imię religii i Chadzi — Bektasza, założyciela janczarów, kosztowały

pracują nad jej uwolnieniem. Mógłbyś w końcu, wyprowadziwszy ją dnia pewnego z bałczyseraju w jaki podstępny sposób, oddać nam w ręce.

Bobowski ochłodził naraz tak widocznie, że i Wiśniowiecki to spostrzegł.

— Wasza miłość raczy nie zapominać, iż jestem ulubionym dworzaninem jego cesarskiej mości sułtana tureckiego — odrzekł ironicznie. — Nie godzi mi się nawet słuchać podobnych podszeptów.

— Zaliż nie będzie to rzecz i ludziom, wiernym chrześcijanom, i Bogu miła?

— Nie wiem, wasza miłość. Tego jednego atoli jestem pewien, iż ja nigdy na to się nie poważę. Nie chcę być owym węzłem, który wychowany na piersi własnej, gryzie dobrodziejca.

— Tedy mi odmawiasz waszmość pomocy?

— Jeżeli o taką pomoc chodzi, jak to wasza miłość wyraziłeś, nie podejmuję się niczego uczynić dla sprawy twojej seidzie i nawet przeciwnie — obowiązany byłbym jego sułtańską mość uprzedzić o możliwości zamachu. Nie postąpię tak atoli. Wykreślę tę dzisiejszą naszą rozmowę o domnie Rozandzie z pamięci, będę ją uważał za nieistniejącą.

Kniaź powstał. Był gniewny i zauważył ostro:

Dla miłej ojczyzny człek rycerski wszystko winien poświęcić.

— Prócz honoru, seidzie.

— Nie poświęciłbyś go, waszmość, okazując się nie-co użytecznym.

— Ale zdradziłbym sułtana i moją przybraną ojczyznę turecką.

Sowiecki Moloch śmierci. Krwawy korowód dalszych ofiar Stalina.

Oburzenie świata faktem rozstrzelania prof. Schmidta. Czystka wśród wojskowych dygnitarzy. Zagadka losów marsz. Jegorowa. Orgia aresztowań.

Wiadomość o rozstrzelaniu w Moskwie sławnego badacza ziemi polarnych prof. Schmidta, wywołała oburzenie w całym świecie cywilizowanym.

Jedyną zbrodnią prof. Schmidta był praw dopodobnie zbyt wielki rozgłos, wprowadzający dyktaturę stalinowską w stan chorobliwego zaniepokojenia.

Po wyprawie „Czeluska” — wracając ze Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji — prof. Schmidt w maju 1934 roku przybył do Warszawy, witany przez polskich uczonych z prof. Dobrowolskim i inż. Czesławem Centkiewiczem na czele. Prof. Schmidt zatrzymał się na krótki czas w Warszawie, a wszyscy uczeni, polscy, którzy się z nim zetknęli podkreślają głębokie i dodatnie wrażenie, jakie na nich uczynił. Profesor Schmidt był prawdziwym uczonym i łączył głęboką wiedzę z dobrocią i łagodnością, odznaczając się równocześnie żelaznym hartem i wola.

Do Paryża nadeszły też wiadomości, iż w ostatnich dniach wykonano wyrok na zasądzonych w Kijowie — 217 urzędników, przy czym cyfrę tę nie należy uważać za ostateczną. W najbliższych dniach mają być w Kijowie dokonane dalsze masowe egzekucje.

DALSZY ŁANCUCH OFIAR.

Równocześnie z wiadomością o rozstrzelaniu prof. Schmidta, ukazujące się w Brukseli i w emigracyjnych „Czasowoj” przyniosły niezmierzenie interesujące rewelacje w sprawie ostatnich zmian, jakie nastąpiły w armii czerwonej. Pismo przypomina, że w ciągu pierwszych miesięcy 1938 r. wśród wyższych dowódców czerwonej armii dokonano licznych aresztowań.

Represe te dotknęły, między innymi, 5 dowódców okręgów wojskowych: Bielowa, Dybienie, Kujbyszewa, Grybowa i Kieriewa, oraz pierwszego zastępcę komisarza obrony — marszałka Jegorowa.

O losie Jegorowa dotychczas nie wydano żadnego urzędowego komunikatu, i pogłoski o jego aresztowaniu potwierdził jedynie fakt obsadzenia stanowiska pierwszego zastępcy komisarza obrony przez Fedkę. Według pogłoski, Jegorow wieszany był w spisek wyżej wymienionych dowódców, bronił się przed aresztowaniem i został zabity. Aresztowanie jego miało być dokonane przez dowódcę moskiewskiej dywizji wojsk ludowego komisariatu spraw wewn., Szuginina, który zmarł z ran, zadanych mu przez Jegorowa.

MASOWE ARESZTOWANIA.

W ciągu dalszych tygodni aresztowano: inspektora piechoty czerwonej armii płk. Rymaszana, zastępcę inspektora kawalerii płk. Wierotgradskiego insp. artylerii „komdiw” Rogowskiego, dowódcę wojsk łączności „komkor” Ładwegę, kierownika urzędu szkół wojskowych Stawina, szefa sekcji historycznej sztabu generalnego czerw. armii Kloczkę, kierownika politycznego urzędu kijowskiego okręgu wojskowego Gornostajewa, dowódcę korpusu na Dalekim Wschodzie Kalmikowa, dowódcę Błagowieszczeńskiego okr. wojskowego Paszkowskiego, Los aresztowanych jest przeważnie nieznaną, istnieją informacje o rozstrzelaniu Rogowskiego.

Również rozstrzelano w ciągu pierwszych miesięcy r. 1938, aresztowanych w końcu ubiegłego roku: szefa sowieckiego lotnictwa wojskowego — Alksnisa, kierownika „domu czerwonej armii” w Moskwie Rodionowa, dowódcę artylerii przeciwlotniczej Siedziakina, szefa lotnictwa cywilnego Tkaczewa, kierownika lotniczej sekcji sowieckiej ligi obrony powietrznej „Osoawichimu” Uwarowa, naczelnika centralnego lotniska w Moskwie Deicza.

„WROGOWIE LUDU”.

Licznych aresztowań dokonano wśród profesorów, słuchaczy i instruktorów akademii czołgowej im. Stalina. Sowieckie pis-

mo wojskowe „Krasnaja Zwiezda” ogłosiło informacje o aresztowaniach wśród dowódców oddziałów wojskowych w okręgu Ural-skim, gdzie do „wrogów ludu” zostali zaliczeni, między innymi zastępca dowódcy wojsk tego okręgu „komkor” Wasilenko, kierownik politycznego urzędu, dywizyjny komisarz Zinowjew, członek rady wojskowej Taruciński, który był jednym z najstarszych pod względem przynależności do komunistycznej partii sowieckich wojskowych, gdyż należał do tej partii od 1907 r., brał czynny udział w wojnie domowej w Rosji i dopiero w maju 1907 r. przybył do okręgu Uralskiego celem „zaprowadzenia porządku” po aresztowaniach, które towarzyszyły likwidacji spisku Tuchaczewskiego.

W okręgu Nadwołżańskim rozstrzelano komisarza uczelni czołgowej Igumnowa, w okręgu Sybirskim — kierownika politycznego urzędu Prokofiewa i jego zastępcę Szardina.

EPIDEMIA DENUNCJACJI.

W całej czerwonej armii rozpowszechniła się istna epidemia denuncjacji, wzajemnych

oskarżeń i bezpodstawnych represji. W pewnym oddziale wojskowych wyłączono z komunistycznej partii oficera za to, że jego stryj trafił podczas wojny światowej do niewoli niemieckiej. W okręgu Leningradzkim aresztowano oficera za to, że pewnego razu zagrał w tenisa z osobnikiem, którego następnie zaliczono do „wrogów ludu”. W tymże okręgu wyłączono ze Związku komunistycznej młodzieży wojskowej, który przed trzema laty chwalił się przed kolegami iż jego ojciec dobrze zna Tuchaczewskiego. W rzeczywistości ani wyłączony, ani ojciec nigdy nie widzieli Tuchaczewskiego. W jednej z sowieckich formacji lotniczych aresztowano inżyniera Malyszewa, któremu zarzucono, że utrzymuje kontakt z niejakim Iwanowem, oskarżonym o szpiegostwo. Po trzech miesiącach pobytu w areszcie Malyszew udowodnił, że Iwanow, którego znał, jako współlokatora, lecz z którym nie utrzymywał żadnego kontaktu, nie jest tym Iwanowem, którego posądzono o udział w akcji szpiegowskiej.

ZMIANY W MARYNARCE.

Powyższe informacje, ogłoszone przez pismo „Czasowoj”, dają się uzupełnić wiadomościami z innych źródeł. Naprzykład, dopiero z ogłoszonego w dniu 19-maj maja rb. przez leningradzki dziennik „Krasnaja Zwiezda” sprawozdania z wiecu sowieckich marynarzy, ludność ZSRR, dowiedzieli się, że flota sowiecka na morzu Bałtyckim dowodzi już nie Siwkow, lecz niejaki Lenczewski. Prasa sowiecka ogłosiła ostatnio wiadomość o usunięciu ze stanowiska dowódcy rzecznej floty na Amurze Kadaskiego — Rudniewa i o zastąpieniu go przez niejakiego admirała („flagmana”) Oktabrskiego. Jest to nie wątpliwie, nazwisko przybrane, lecz nie wiadomo, kto się pod tym nazwiskiem ukrywa. Szefa sztabu sowieckiej armii na Dalekim Wschodzie Wasentowicza zastąpił ostatnio Sztren, kierownika politycznego urzędu tejże armii Maziepow, — Szulga, wreszcie nastąpiła zmiana na stanowisku dowódcy wojsk okręgu Przyporskiego na Dalekim Wschodzie: następcą aresztowanego Lewandowskiego został Podlas.

MONACHIJSKIE PIWO Löwenbräu

Słynny największy browar w Monachium. Egz. od 1983 r. „Grand Prix” Paryż 1937 r.

ŻĄDAĆ Z BEZCEK I W BUTELKACH WE WSZYSTKICH PIERWSZORZĘDNYCH RESTAURACJACH,

względnie handlach winno-kolonialnych. Generalne Przedstawicielstwo: „LOUIS de BARY” Warszawa, Tamka 41.

Czy dojdzie do strajku kelnerów i kuchmistrzów.

Wczorajsza konferencja nie dała rezultatu.

Firmy zrzeszone są skłonne do ustępstw.

L) Wczoraj odbyła się w Inspekcji Pracy konferencja przedstawicieli kuchmistrzów i kelnerów z przedstawicielami firm niezrzeszonych. Na konferencji stawili się z ramienia pracodawców przedstawiciele zakładów: J. Piątkowski, „Casanova”, „Carlo” i „Europejska”. Rozstrzygnięcia z firm zaproszonych na konferencję nie stawili się.

Konferencja nie dała rezultatu gdyż przedstawiciele firm oświadczyli, że umowy nie podpiszą.

W związku z powyższym komisja międzyzwiązkowa pracowników gastronomicznych odbyła krótkie posiedzenie, na którym postanowiono wyznaczyć na dzień 7 czerwca nadzwyczajne posiedzenie plenarne komisji na godz. 17. Na posiedzeniu tym zapadnie ostateczna decyzja odnośnie dalszej akcji kelnerów i kuchmistrzów.

Następnego dnia o godzinie 16-ej komisja odbędzie posiedzenie wraz z delegatami pracowników, a w godzinę później z pomocnikami kuchmistrzów i kelnerów.

Gdyby sytuacja w zatargu zaostriżyła się Komisja międzyzwiązkowa zwróci się do Centrali Związku Kuchmistrzów i Kelnerów w Warszawie, z prośbą o poparcie akcji na terenie całej Polski. Nie jest to bez znaczenia, jeśli się weźmie pod uwagę, że centrala warszawska posiada 56 oddziałów w całym kraju.

Następnie komisja międzyzwiązkowa postanowiła w razie potrzeby, gdyby doszło do akcji strajkowej, zwrócić się do wszystkich związków pracowniczych innych branż, aby poparli akcję kuchmistrzów i kelnerów przez bojkot tych zakładów gastronomicznych, które nie podpiszą umowy i zostaną objęte strajkiem. Komisja wreszcie zdecydowała się, na wypadek zaostrenia akcji zaapelować do społeczeństwa, które jest właścicielami pracodawcą kelnerów, bo ci otrzymują tylko procent od płaconych przez publiczność rachunków.

Należy podkreślić, że Chrześcijańskie

Stowarzyszenie Restauratorów zapewniło Inspekcję pracy, że członkowie stowarzyszenia są skłonni podwyższyć stawki kuchmistrzom I i II kategorii (o 5 zł. tygodniowo), co wskazuje na ugodowe stanowisko

pracodawców zrzeszonych.

W obecnym stanie rzeczy zatarg z kuchmistrzami i kelnerami coraz poważniej zagraża strajkiem, jeśli idzie o firmy niezrzeszone.

Szykany czeskie wobec Polaków.

Prowokacyjne metody na granicy.

Od kilku naszych czytelników otrzymaliśmy wiadomości o szykanach, jakie stosują Czesi na granicy wobec podróżnych polskich. Pasażerowie, jadący w dn. 25 maja pociągami z Wiednia do Zembrzydowic, zostali na granicy czeskiej zatrzymani. Mimo, iż posiadali paszporty i wize w potzadku, nie chcieli ich puścić dalej, kazano im czekać na pociąg, jadący około 12-ej w nocy. Czesi ze złośliwym uśmiechem twierdzili, iż tylko o tej godzinie przepuszczają Polaków. Po energicznej reakcji ze strony

podróżnych polskich, wreszcie pozwolono na przejazd, ale kazano dopłacić po 30 koron i zapłacić 200 koron zandarmowi, który miał Polaków pilnować przez cały czas przejazdu przez terytorium Czechosłowacji do granicy polskiej.

Czy tego rodzaju bezprawia i szykany są częścią stosowanej wobec Polaków? Niewątpliwie tak. Sądzic należy, że kompetentne czynniki polskie odpowiednio na to zareagują.

Świątokradca przed Sądem.

2 lata więzienia za znieważenie Najśw. Sakramentu i dwie kradzieże.

w) Wczoraj przed Sądem Okręgowym stanął 49-letni Władysław Kochański, sprawca głośnych kradzieży w kościołach, św. Stanisława w Łodzi i kościele parafialnym w Bedoniu.

Rozprawie przewodniczył s. Wiśniewski, oskarżenie wniósł prok. Kawecki.

W dniu 31 marca rano zakrystian parafii Bedon gm. Gądkówek wszedłszy rano do kościoła, zauważył dokonanie kradzieży. Zabrano nakrycia z ołtarza, kielich do komunikantów, nikielowy, wewnątrz pozłacany i rozbity skarbonkę z której wzięto 70 groszy. Zniknęły również znajdujące się w kielichu komunikanty. Zakrystian Kalisa zawiadomił natychmiast o kradzieży proboszcza, ks. Leszczyńskiego i policję.

Stwierdzono, że świątokradzki sprawca

dostał się do wnętrza kościoła przez okno, w którym przed tym wybił szybę.

Na skutek przeprowadzonego dochodzenia, jeszcze tegoż samego dnia zatrzymano w Łodzi Władysława Kochańskiego.

W czasie rewizji znaleziono przy nim kawałki sukna przy czym na jednym z nich był napis „Najśodsze serce Jezusa zmiłuj się nad nami”. Ks. Leszczyński poznał, że jest to część nakrycia z Bedonia.

Przesłuchany Kochański przyznał się do winy i wyjaśnił, że górna część kielicha sprzedał żydowi za 20 gr. a komunikanty zjadł. Poza tym wydało się, że ubiegłej nocy 30 marca dokonał kradzieży sukienego nakrycia wartości 1000 zł. w kościele św. Stanisława w Łodzi.

Świątokradcę aresztowano Wczoraj stanął on przed Sądem. Kochański odpowiadał za trzy przestępstwa, mianowicie: za kradzież w Bedoniu, kradzież w kościele św. Stanisława i za znieważenie Najśw. Sakramentu przez zjedzenie komunikantów.

W wyniku rozprawy Sąd wydał wyrok skazujący Kochańskiego łącznie na 2 lata więzienia.

Nieostrożny złodziej przed Sądem.

Sprawców kradzieży zgubiły pozostawione dowody osobiste

(a) Wczoraz, dnia 8 kwietnia br. do mieszkanki Eugenii Szymańskiej przy ul. Piłsudskiego 24 włamali się złodzieje i ekradli garderobę oraz biżuterię wartości powyżej 2000 zł.

Policja powiadomiona o włamaniu przy była na miejsce i rozpoczęła szczegółowe badania, czy włamywacze nie pozostawili śladów.

Istotnie, znaleziono książeczkę, którą zgubił jeden ze sprawców włamania. W książeczce znajdowała się fotografia, metryka urodzenia oraz zaświadczenie o rejestracji wojskowej na nazwisko Chaim Jos ka Rodowicza.

Rodowicza zatrzymano. Badany przez policję przyznał się do udziału w kradzieży, wyjaśniając, że dokonał jej wspólnie z Fajwłem Świerkowskim, znanym złodziejem,

JECOROL

MAG. A. BUKOWSKIEGO

ZWIĘKSZA WAGĘ, WZMACNIA OCZYNIE

STOSOWANY JEST

ZAMIAST

TRANU

SMACZNY I SKUTECZNY

W UŻYCIU PRAWIE OD POŁ WIEKU

Evangelickie nabożeństwa w języku polskim

W niedzielę, dnia 5 czerwca rb., odprawi nabożeństwo w kościele św. Trójcy, o godz. 12-ej — ks. proboszcz K. Kotula, a w kościele św. Jana o tej samej porze — ks. diakon O. Lipski.

W poniedziałek, dnia 6 czerwca rb., odprawi nabożeństwo w kościele św. Jana o godz. 12-ej — ks. pref. A. Hauptman, a w kościele św. Trójcy o tej samej porze — ks. G. Schedler.

Dwa pociągi z pielgrzymami do Częstochowy

W dniu dzisiejszym wyjeżdżają z Łodzi do Częstochowy dwa pociągi popularne z pielgrzymami, udającymi się na Jasną Górę. Pierwszy pociąg odchodzi ze stacji Łódź — Fabryczna już o godzinie 9.50 rano — drugi o godz. 15.45 po południu.

Obie pielgrzymki, w których biorą udział tysiączne rzesze wiernych z Łodzi i okolicy, zorganizowane zostały pod protektorem J. E. ks. bp. Włodzimierza Jasińskiego.

Pielgrzymi pozostaną w Częstochowie w oba dni Zielonych Świątek. Powrót nastąpi w drugie święto — w godzinach wieczornych.

Nowy Komendant Koła Pułkowego 1 p. p. Legionów

Na opuszczone przez p. wojewodę Aleksandra Hauke-Nowaka stanowisko Komendanta Koła 1 p. p. Legionów mianowany został wiceprezydent m. Łodzi ob. Antoni Pączek.

Kogutek

ZASTOSOWANIE:

GRYPY, PRZEZIEBIENIE

BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.

Zgodnie oryginalnych przepisów ze zn. fab. „KOGUTEK”

GASECKIEGO

Wyd. w opokowianu higienicznym w TOREBACH

Trenczyńskie Cieplice

Na zapytanie co sędzi o uzdrowisku Trenczyńskie Cieplice lekarz, pacjent i turysta należy odpowiedzieć przede wszystkim, że lekarz ma najłatwiejsze zadanie posyłając pacjenta do tak słynnego uzdrowiska, gdyż ścisła specjalizacja w tymże uzdrowisku stwarza najlepsze warunki do odzyskania utraconego zdrowia. Potwierdza to i statystyka, że Trenczyńskie Cieplice mają największy odsetek wyleczonych schorzeń.

Leczy się w tym uzdrowisku z dodatnim wynikiem nawet najcięższe przypadki reumatyzmu, artretyzmu, ischiasu i innych neuralgii.

Źródła siarczane Trenczyńskich Cieplic, których naturalna ciepłota wynosi 42 st. C. tryskają z potęgą na siłę z głębin wulkanicznej ziemi wprost do ogromnych basenów, zbudowanych nad nimi. Tym samym jest to idealne nowoczesne lecznictwo zdrojowego, gdyż chory kapie się w samym źródle.

Trenczyńskie Cieplice mogą zadośćuczynić każdemu życzeniu gości, są uzdrowiskiem dużym, które go urzędzenia przystosowane do każdego budżetu. Dlatego też odpowiedź na zapytanie pacjenta czy też turysty jest bardzo łatwa, gdyż z niewielką ilością pieniędzy można tu odzyskać największy skarb, jakim jest zdrowie.

Ze względu na wyjątkowe położenie górzystej okolicy otoczonej lasami, uzdrowisko to posiada doskonałe warunki przeprowadzenia kuracji z najlepszym wynikiem.

Dykeja uzdrowiska wprowadziła w roku bież. dogodne kuracje ryczałtowo a doskonale połączenia kolejowe z Polską (10 godz. podróży), stwarzają to, że uzdrowisko to jest z roku na rok coraz więcej odwiedzane przez kuracjuszy polskich.

Dlatego też słusznym jest sąd kuracjuszy, którzy odbywają leczenie w Trenczyńskich Cieplicach, że po kuracji w tym uzdrowisku bóle odlatują.

Dr J. Waldmüller.

Baczność Nowi i Dawni

Prenumeratoryści zamiejscowi

którzy nie zalegają o wpłacie prenumeraty

„Kuriera Łódzkiego” za miesiąc czerwiec 1938 r.

otrzymują bezpłatnie dwa przepiękne dodatki książkowe p. t.

1 „Panowie Białoruscy”

Adama Czekańskiego

2 Dr med. Karin Fiszler

Heddy Westenberger

Te same dodatki książkowe otrzymają również

wszyscy nowi Prenumeratoryści

wplacający prenumeratę za miesiąc czerwiec Wysyłamy książki nast. 10 czerwca Prosimy zatem nie pominąć nadarzającej się okazji i natychmiast wpłacić prenumeratę, by otrzymać wymienione wartościowe dodatki

S. S.

Zaznaczamy, że wyżej wymienione książki będą pięknie oprawne i na dobrym papierze, nie mówiąc o wysokiej wartości literackiej

Administracja

Ochotnicza Służba Zdrowia

Łódzkiego Czerwonego Krzyża.

Na podstawie swego statutu Polski Czerwony Krzyż organizuje Ochotniczą Służbę Zdrowia, która jest organem pomocniczym Wojskowej Służby Zdrowia.

Ochotnicza Służba Zdrowia PCK organizuje się z osób, które zgłaszają się do niej ochotniczo. Z pośród mężczyzn do Ochotniczej Służby Zdrowia mogą być przyjmowane nie tylko te osoby, które jako kategoria „A” zostały zaliczone do ponadpodległości, ale i przeniesione do rezerwy bez odbycia zasadniczej służby wojskowej, oraz osoby zakwalifikowane do kategorii „D” i „E”.

Zarząd Okręgu Łódzkiego PCK, podaje do wiadomości, że zapisy ochotników i ochotniczek przyjmują Zarządy Oddziałów PCK, które znajdują się we wszystkich miastach powiatowych i wydzielonych.

Wszyscy ochotnicy i ochotniczki przejdą odpowiednie wyszkolenie zorganizowane w Oddziałach PCK.

Ochotnicy zgłaszający swój udział w pracy PCK, posiadają wszystkie prawa i obowiązki przysługujące członkom organizacji powołanych do pomocniczej służby wojskowej.

Z powodu zgonu

s. 7 p.

Kazimiery Hau

wyraży głębokiego współczucia składa p. **Ottomowi Hau'owi** i pozostałej Rodzinief-ma **JÓZEF STASIOLEK**
Łódź, Przejazd 1Prezesowi Zarządu naszej Firmy p. **Ottomowi Hau'owi** z powodu zgonu Małżonki Jego

s. 7 p.

Kazimiery Hau

serdeczne wyrazy współczucia składa

Zarząd, Personel i Robotnicy
f. Zakłady Przemysłowe WYROBU
Filców i Wołoków Sp. Akc.Panu **Ottomowi Hau'owi** z powodu przedwczesnej śmierci żony Jego

s. 7 p.

Kazimiery Hau

szczere współczucie wyrażają

Zjednoczone Farbiarnie Pończoch
Sp. z ogr. odp.Panu **Ottomowi Hau'owi** z powodu zgonu Jego żony

s. 7 p.

Kazimiery Hau

wyrażamy Mu i rodzinie szczere słowa współczucia

Pralnia Chemiczna i Farbiarnia Pończoch
P. Weber i R. Lewandowski
Sp. z ogr. odp.
Łódź, 28 p. Strz. Kanłowski 34a

Z powodu przedwczesnej śmierci

s. 7 p.

Kazimiery Hau

szczere współczucie p. **Ottomowi Hau'owi**, Córce i pozostałej Rodzinie wyraża**Z. Luksenberg.**

Tegoroczne ziemniaki tanieją.

Sytuacja na łódzkich targowiskach.

(a) Mimo okresu przedświątecznego wczoraj na targowiskach w Łodzi ceny na ogół nie wykazały tendencji wzrostowej, a przeciwnie, o ile chodzi o tegoroczne ziemniaki spadły one w cenie.

Zapotrzebowanie było na ogół większe niż w ubiegłym tygodniu, równocześnie jednak dowozy były znacznie większe.

Komisja lustracyjna z ramienia władz administracyjnych przeprowadzając kontrolę stwierdziła dobry stan sanitarny i porządkowy.

W kilkunastu wypadkach ukarano przez kupców za drobne uchybienia doraźnie mandatami.

Ceny orientacyjne notowane przez komisję wykazały, pewien spadek dla nowych produktów rolnych oraz nabiału, którego podaż wskutek sprzyjających warunków wydatnie wzrosła.

Masło ośkowe płacono od 2.60—2.70 za kilo, wyborowe do 3.00 zł. twaróg 60—70 gr., ser biały do 1.10 zł. za kg., śmietana do 1.10 zł. za litr. Jaja za mendel od 90 do 1.10 zł. w zależności od wielkości. Ziemniaki zeszlazoczone 6.80 do 8 zł. za 100 kg., marchew 45 gr., pietruszka do 90 gr., seler do 1 zł., poro do 35 gr., cebula 65 do 80 gr. kilo.

Artykuły nowe, płacono: rzodkiewki 6—8 gr. pecek, buraczki pecek 10—12 gr., marchew do 20 gr., ogórki od 55 gr. sztuka, szpinak 10—15 gr. sztuka, papryka od 25 gr. kilo, szczaw od 20 gr., rabarbar od 15 gr. kilo, chrzan od 60 gr. kilo, cebula 15 gr., szczypiorek 5 gr. Karczaki młode od 1 zł., kury od 2 zł., kaczkę od

3 zł. sztuka. Podaż drobiu stosunkowo nieduża.

Polskie Radio powiększa liczbę orkiestr.

W sezonie letnim czynnych będzie pięć zespołów.

Polskie Radio jest największym w kraju producentem muzyki. W ciągu roku ubiegłego wyprodukowano ogółem ponad 3.000 godzin muzyki poważnej, i ponad 6.000 godzin muzyki rozrywkowej. Oczywiście tak olbrzymia ilość muzyki musi opierać się o własne zespoły orkiestrowe, gdyż radio z natury swej nadaje program nie tylko dla słuchaczy krajowych, ale również przenika zagranicę, spełniając rolę reprezentanta muzyki polskiej wśród obcych.

Do niedawna Polskie Radio nie posiadało żadnej własnej orkiestry, co oczywiście odbijało się tak na doborze repertuaru jak i na poziomie wykonania: dopiero przed trzema laty zorganizowano małą Orkiestrę Polskiego Radia, a przed dwoma laty Wielką Orkiestrę Symfoniczną. Obie te orkiestry zdobyły sobie w ciągu krótkiego okresu swego istnienia uznanie tak wśród słuchaczy krajowych, jak i w broadcastingach zagranicznych, co wyraża się w częstym transmitowaniu koncertów tych orkiestr przez radiofonie zagraniczne.

W bieżącym roku Polskie Radio przystąpiło do dalszego zwiększenia liczby swych orkiestr. Zaangażowano na stałe trzy nowe orkiestry, tym razem już nie w Warszawie, ale w rozgłoszeniach regionalnych. Rozgłoszenie te posiadając własne orkiestry będą mogły skuteczniej niż dotychczas o-

Udział policji w akcji porządkowej miasta pod osobistym kierunkiem km. insp. Elzesser-Niedzielskiego.

Wyjaśnienia zainteresowanym.

(L.) Akcja porządkowo-sanitarna, prowadzona obecnie w Łodzi, tak zresztą jak i w całej Polsce, wykazała dużą sprawność organów policyjnych w tej dziedzinie.

Donosiliśmy o rozkazie, wydanym przez komendanta PP. na m. Łódź insp. Elzesser-Niedzielskiego, stanowiącym podstawę organizacyjną w przeprowadzaniu lustracji wszystkich posesyji na terenie miasta.

Z toku pracy wynika, że codziennie ponad 500 funkcjonariuszy policji, począwszy od szeregu posterunkowych, kończąc na oficerach bierze udział w lustracji nieruchomości. Odniesienie niektórych komisariatów obejmuje kilkadziesiąt ulic gęsto zabudowanych funkcjonariusze policji pracują od wczesnego rana do późnego wieczora. Wysiłek włożony w tę pracę bardzo wielki.

Osobisty nadzór nad pracami lustracyjnymi policji utrzymuje komendant PP. insp. Elzesser-Niedzielski, który w ciągu całego dnia w towarzystwie przedstawicieli Starostwa Grodzkiego zagląda na najdalsze peryferie miasta.

Trzeba podkreślić, że odnoszenie się funkcjonariuszy PP. w czasie przeprowadzanych lustracji, które z reguły nie są zbyt miłą czynnością, gdyż zmierzają do wydawania nakazów niejednokrotnie ciężkich do wykonania dla właścicieli posesyji, stoi na właściwym poziomie, co jest zarówno zasługą zarówno Komendanta PP. jak i kierowników poszczególnych komisariatów PP.

Otrzymujemy liczne zapytania naszych czytelników w sprawie szczegółów akcji porządkowej. Liczne zwłaszcza są zapytania w sprawie budowy i remontów ogrodzeń i parkanów.

Sprawa nie jest bynajmniej skomplikowana, tylko że nie wszyscy zainteresowani dokładnie czytali wywieszone a ulicach rozporządzenie starosty grodzkiego i prezydenta miasta.

Otóż ogrodzenia zewnętrzne od strony ulicy na posesjach posiadających ogródki lub parki, oraz zieleńce, muszą być siatkowe lub ze sztachet metalowych. Wysokość nieprzekraczająca wysokości ogrodzenia od ulicy wynosić ma 1.50 mtr.

Ogrodzenia zewnętrzne drewniane w sąsiedztwie są uważane za prowizoryczne. Jako stałe, dopuszczalne są tylko na przedmieściach. Place o wyglądzie niestetycznym, składowiska i magazyny mają być ogrodzone płotami wysokości 2.50 mtr., Obowiązującym kolorem jest szarostalowy, względnie taki,

ROLA GOŁĘBI POCZTOWYCH

W czasie wojny gołęb pocztowy jest cennym środkiem łączności. Gdy radio nie działa, gdy psy meldunkowe wytrują gaza mi, tylko gołęb doniesie meldunek. Hodując, czy opiekując się gołębiami pocztowymi przysparzamy krajowi środków obronnych. Przybłakane gołębki pocztowe należy kierować bądź to do Komisariatów P.P., bądź bezpośrednio do Okręgowego Związku Towarzystw Hodowców Gołębi Poczty w Łodzi, ul. 28 p. Strzelców Kanłowski nr 48 m. 6.

„MŁODY LAS”

Z maleńkich, słabych, wiatrem nekanych sosnek wyrasta las. — Strzeliste, a mocne sosny, niby potężne kolumny stawiają czoła wichrom. — Zupelnie, jak w życiu człowieka. — Małe niezdarne dziecko ma być kiedyś mocnym, silnym człowiekiem. — Ma stawić czoła „wichrom życia”. — Przygotujmy więc każde dziecko do trudów życia. — Dajmy mu zdrowie, już w zaraniu. — Zadanie to ułatwia podawanie dziecku „Jekora” Mr. Bukowskiego. — Środek ten polecają najpoważniejsi lekarze. (Wr.)

który jest dokładnie zharmonizowany z barwą elewacji sąsiadujących murów.

Ogrodzenia wewnętrzne na posesjach nie podlegają wymienionym przepisom, muszą jednak mieć wygląd porządkowy.

Według brzmienia nakazów rozporządzenia

nia znikną wysokie mury, okalające nie które posesje i ogrody. Przepis ten jednak nie dotyczy tych murów, które zbudowane są w sposób estetyczny. Jak wiemy takich ogrodzeń murywnych znaleźć można na terenie miasta kilkanaście.

W gabinecie lekarza domowego

— Jechajże się taką Kasę! Cholery lekarstwa nie chęć dać! Przecież to i ja! — wrzeszczała robotnicza latorka ostentacyjnie, opuszczając poczekalnię. Wzburzenie ogarnęło pozostałych, oczekujących na poradę lekarską pacjentów. Jakaś energiczna niewiasta, na którą przyszła kolej, wpadła do gabinetu lekarza z wrzaskiem:

— Co? to może i ja nie dostanę lekarstwa?

— Zobaczmy... — odpowiada spokojnie dr. Pajewski. — Zobaczmy, co pani jest...

— A tamta przecież też ubezpieczona!

— Pani wie, co tamtej dolega? Zachorowała na guz na łonie, który już za cztery miesiące będzie krzyżem...

W poczekalni nadśledziano, więc podchwycony z ukontentowaniem strzęp rozmowy uspokoił od razu podmiomowanych. Już następna pacjentka wchodziła ze zwykłym „dzień dobry” i po chwili młodemu głosikiem recytuje:

— Panie doktorze, bardzo proszę, by pan doktor zapisał mi lekarstwo mocniejsze, niż to co dostałam ostatnim razem. Za dopłatą — rozumie się — ja dopłacę! Tak jak prywatnie...

Lekarz odłożył binokle.

— Głupi tylko wymyślają dla was bajeczki o sta-

bnych lekarstwach Ubezpieczalni... Prywatnym pacjentom stosują te same środki z nieminiejszym powodzeniem i ci są zadowoleni, czy dlatego, że płacą...

— Kiedy powiadają, że to ino zielsko na wodzie...

— A pani by chciała na oleju...

Rozśmiali się oboje.

Po dokładnym zbadaniu pacjentki wychodzi z receptą w dłoni, uśmiecha się. Wszystkie spojrzenia wplyły się w nią. Widać, że każdy chciał coś powiedzieć, ale milczy. Słychać kilka westchnień. Ciśsza trwa, łagodna, acz...

Jeszcze kilka wskazówek wydanych sanitariuszce i lekarz pije herbatę. Przy okazji trochę gawędzi.

Dr. Pajewski, lekarz domowy U. S. w Belchatowie przy mikroskopie.

Dr. Pajewski, lekarz domowy U. S. w Belchatowie przy mikroskopie.

Nowy Związek pracowników fryzjerskich chrześcijan

zorganizowany został w Łodzi.

(L.) W lokalu Cechu Fryzjerów przy ul. Sienkiewicza 15 odbyło się ogólne organizacyjne zebranie pracowników i pracowników fryzjerskich chrześcijan w obecności około 100 członków.

Po obszernej dyskusji zebrani uznali jednomyślnie, że istniejący ogólny związek pracowników fryzjerskich (Południowa 8) nie odpowiada tendencjom i celom fryzjerów chrześcijan, przeto zachodzi potrzeba założenia organizacji zawodowej skupiającej wyłącznie chrześcijan. Powzięto więc uchwałę o założeniu związku chrześcijańskiego, którego celem jest podniesienie zawodu, ochrona interesów pracowników, szerzenie kultury zawodowej,

wreszcie opieka nad wszystkimi sprawami, interesującymi pracowników fryzjerskich.

O potrzebie stworzenia tego rodzaju organizacji świadczyć może fakt, że jeszcze w toku zebrania deklaracje członkowskie złożyło i wpłaciło składki 50 osób.

Dokonano wyborów zarządu nowego związku na składzie następującym, przewodniczący — p. Antoni Rusek, członkowie pp. Ulicki, Ptaszyński, Wroński, Frydrysiak, Eklar, Pogonowicz i Olejniczak.

Lokal związku mieścić się będzie przy ul. Piotrkowskiej 92 (w lokalu Tow. im. Szopena), gdzie odbędzie się ogólne zebranie członków w środę dnia 15 czerwca o godz. 20-ej.

Wczasy letnie

dla pracowników Zarządu Miejskiego.

Komisja Wczasów dla pracowników Zarządu Miejskiego i ich rodzin zorganizowała akcję wypoczynkową dla pracowników umysłowych i fizycznych, która trwać będzie od dnia 15 czerwca do dnia 1 września br.

W tym czasie pracownicy miejscy będą mogli spędzić swe urlopy wypoczynkowe w miejscowościach nad morzem, a więc: w Jastarni, Hallerowie, Wielkiej Wsi, w miejscowościach podgórskich, jak: Limanowa, Marcinkowice (koło Nowego Sącza),

pod Żywcem, Piwniczna, w Zakopanem oraz na wsi w Józefowie pod Tomaszowem Mazowieckim.

Zapisy na wczasy przyjmowane będą do soboty dnia 4 czerwca br. włącznie, w jatkowo do godz. 15 w Wydziale Prezydialnym Zarządu Miejskiego w Łodzi (Płac Wolności nr 14, I piętro, pokój nr 14).

Zaangażować należy, że Komisja Wczasów czyni starania w Ministerstwie Komunikacji na uzyskanieniżek kolejowych do miejscowości wyżej wymienionych.

Młodzi radzą.

Zjazdy powiatowe Związku Młodej Wsi na terenie woj. łódzkiego.

Na terenie woj. łódzkiego odbyły się trzy zjazdy powiatowe Związku Młodej Wsi, a mianowicie: w Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim i w Radomsku.

W zjazdach tych brał udział przedstawiciel miejscowych władz administracyjnych, szkolnych i pokrewnych organizacji społecznych oraz liczne rzesze zorganizowanej młodzieży.

Na zjazd w Łodzi przybyło około 300 osób, w Piotrkowie około 1000 osób i w Radomsku około 400 osób. Zarząd Woj. Związku Młodej Wsi reprezentowali: w Łodzi — Bolesław Galiński i mgr. Władysław Sońta, w Piotrkowie — Franciszek Pawlik, w Radomsku — Marian Sagar. Na zjeździe w Piotrkowie był również obecny prezes Centralnego Związku Młodej Wsi — Stanisław Gerat z Warszawy, który wygłosił referat ideowy.

Liczny udział młodzieży, wysoki poziom dyskusyjny w czasie obrad oraz podjęte uchwały świadczą o tym, że praca w komórkach najniższych, tj. w Kolach Młodej Wsi, Wydziale wydaje zdrowe owoce. Młodzi coraz bardziej rozumieją, że dobrobyt wsi i siła Polski leży w nich samych.

WIEC WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI CHRZĘŚCJAN.

W sali teatru Geyera odbył się wiec członków Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości Chrześcijan Przedmieść m. Łodzi. W obradach wzięło około 3000 osób. Powzięto rezolucję oraz postanowiono wysłać depesze do premiera gen. Stawoj-Skłodowskiego, Wojewody Łódzkiego i Starosty Grodzkiego w związku z przeprowadzaniem akcji porządkowo-sanitarnej.

Szczegółowe sprawozdanie z obrad zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Dwa życia troskliwie strzeżone

Ochrona dyktatorów przed zamachami

Całe armie czuwają przy Hitlerze i Mussolinim

Bezpieczeństwa kanclerza Hitlera strzeże prawdziwa armia, którą utrzymuje on wyłącznie w tym celu. Około 3.000 kordęgardów, 20 agentów policyjnych, agentów „Gestapo” i wielu innych jeszcze, którzy mają główną swą kwaterę w Pałacu Kanclerskim i placówki rozsiane po całym mieście. Co tydzień następuje zmiana warty. 100 kordęgardów idzie do koszar, zastępując ich nowych stu. Rekrutują się oni z ludzi, którzy złożyli specjalną przysięgę na wier-

Kancelarz Hitler.

ność Hitlerowi i znani są dobrze z mistycznego niemal przywiązania do ideałów narodowo-socjalistycznych. Są oni niezależni od armii regularnej i policji, podporządkowani wyłącznie i bezpośrednio swemu szefowi Sepp Dietrichowi i Hitlerowi.

Agenci „Gestapo” podlegają Himmlerowi, naczelnikowi policji niemieckiej i „Regimentów Śmierci”, czyli oddziałów liczących około 9.000 ludzi, poddanych takiej samej dyscyplinie, jak armia. Ich specjalnym zadaniem jest utrzymywanie w korbach publiczności i odsuwanie jej na trociny, jeśli się tłoczy na szlaku, jakim podąża oficjalny orszak, w którym uczestniczy Führer. Podczas wizyty Hitlera w Wiedniu, Himmler przybył tam 24 godziny przed Hitlerem, żeby oczyścić miasto.

W Pałacu Kanclerskim policjanci mundurowi w towarzystwie jednego z członków straży osobistej trzymają wartę przy każdym wejściu. Agenci tajnej policji krążą dykretnie po najbliższej okolicy pałacu. Kiedy „Führer” ma nadjechać lub odjechać, cała droga jest natychmiast opróżniona. Żyć wyczołguje się całkowicie z arterii miasta, sąsiadujących z pałacem. Ukazuje się

przyczyną zmienia się również co tydzień, pilnując wszystkich wejść. Ludzie Dietricha tworzą prawdziwą armię, posiadając odrębną swą broń, swoje oddziały zmotoryzowane i własne czołgi, oraz auta pancerne.

Gdy Mussolini nieraz utrudnia policji jej zadanie usiłując spacerować bez ochrony osobistej i mieszając się z tłumem, rozmawiając z robotnikami, odbywając wycieczki motocyklem, lub konno, co wymaga od jego straży wiele delikatności, żeby mu zostawić iluzję swobody — to Hitler rzadko wychodzi bez ochrony swej wewnętrznej straży. Asysta ta rozluźnia się nieco jedynie wówczas, jeśli Hitler opuszcza pałac zupełnie niespodziewanie. Nie może być wtedy mowy o z góry uplanowanym zamachu.

Skoro Mussolini udawał się do Niemiec, a po tym Hitler odwiedził Italię, obaj dyktatorzy jechali specjalnymi pociągami. Towarzyszyło im kilkanaście osób oficjalnej świty i liczni funkcjonariusze policji. Pociągi, które miały się skrzyżować z tymi pociągami dyplomatycznymi były starannie zrewidowane i pasażerowie ich wylegitymowani. Wzdłuż toru kolejowego żołnierze

pełnili straż ustawieni w odległości 100 mtr. jeden od drugiego, żeby nikt nie mógł się zbliżyć do torów. Przy każdym dróżniku i zwrotniczym stała asysta policyjna.

Poza tymi wszystkimi zabezpieczeniami przed domniemanymi zamachami o cha-

Il Duce Mussolini

rakterze terrorystycznym — „Gestapo” i L. O.V.R.A. mają za zadanie wykrywać i przeciwdziałać spiskom politycznym, które zagrożają rządowi i życiu głowy państwa, oraz jego najbliższemu współpracownikowi.

Ostrożności te nie są bynajmniej zbędne. Nie było dotychczas ani jednego usiłowania zabójstwa Hitlera, a jeżeli „Il Duce” od czasu objęcia władzy wyszedł cało z sześciu zamachów, to zawdzięcza to bezwzględnie talentom swojej policji, która strzeże go tak doskonale od 12 lat.

Zawód dyktatora należy do niebezpiecznych. Malherbe mówiąc o nieuniknionej śmierci twierdził co prawda że:

„Nawet straż, która czuwa u bram Louvre'u

Nie uchroni przed nią naszych

królów”. Moglibyśmy trawstując trochę jego myśli, powtórzyć ją za nim. Jednak przykłady krajów rządzonych władzą dyktatorską, która zakwitła dopiero w naszym XX wieku, wskazują, że surowa i dobrze zorganizowana policja, może uprzedzić wszelkie zamachy i łamać wrogie siły, które je planują.

P. Premier Sławoj Składkowski zaleca radiofonizację kraju.

Doniosły okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Akcja radiofonizacji kraju, prowadzona przez Polskie Radio wspólnie z czynnikami społecznymi, może się poszczycić chlubnymi wynikami. W ciągu trzech lat doprowadzono ilość abonentów Polskiego Radia z 400.000 do cyfry zbliżającej się do 1.000.000, co w naszych warunkach jest już poważnym krokiem naprzód. Zamierzenia Polskiego Radia i czynników dążących do całkowitej radiofonizacji kraju idą jednak dalej. Cały kraj, a zwłaszcza małe miasteczka i wsie muszą się pokryć tak gęstą siecią odbiorników radiowych, aby nie było żadnego zakątka kraju, w którym by odbiornik radiowy nie szerzył oświaty, kultury i należytego rozumienia obowiązków obywatelskich.

Akcja ta doznała teraz wybitnego poparcia ze strony P. Premiera Gen. Sławoja Składkowskiego, który jako Minister Spraw Wewnętrznych, pismem okólnym, skierowanym do PP. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast, dn. 27 maja br. (Nr. SG 90 — 9.1) zalecił przyspieszenie radiofonizacji podległych im terenów.

Doniosły ten okólnik, który będzie miał zasadnicze znaczenie dla dalszej akcji radiofonizacji kraju, ma następujące brzmienie:

„Pismem okólnym z dn. 14 stycznia 1937 r. Nr. S.S.55 — 47-8 w sprawie popierania radiofonizacji (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. nr. 1 poz. 7 z roku 1937) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleciło Państwu przychylnie ustosunkowanie się do akcji radiofonizacji, a w szczególności do przedsięwzięć, podejmowanych w tym zakresie przez Polskie Radio.

Podjęte prace nad spopularyzowaniem radiofonii nie doprowadziły jeszcze do pożądanego wyniku. Ponieważ zaś radiofonizacja staje się nie tylko potężnym czynnikiem postępu kulturalnego oraz wychowania obywatelskiego, lecz również czynnikiem o doniosłym znaczeniu z punktu widzenia obrony kraju i propagandy poczyniła państwowych, przeto koniecznym jest poczynienie dalszych starań w kierunku przyspieszenia radiofonizacji kraju.

Jednym ze sposobów popularyzowania radiofonii jest przeprowadzenie radiofonizacji zbiorowej, polegającej na stworzeniu licznych ośrodków zbiorowego słuchania, udostępniających odbiór radiowy dla najszerzszego mas ludności, tak na terenie miast jak i wsi. Radiofonizację zbiorową dążyć się osiągnąć przez zaopatrzenie w odbiorniki radiowe urzędów gminnych oraz lokali i świetlic organizacyjnych społecznych i t.p. oraz przez zainstalowanie urządzeń megafonowych przeznaczonych dla audycji publicznych.

Z poczynionych obserwacji w terenie wynika, iż radiofonizacja zbiorowa rozwija się o wiele szybciej w tych przypadkach, gdy jest prowadzona planowo, a inicjatywę w tym zakresie obejmują czynnik samorządowy. Równoległe z rozwojem radiofonizacji zbiorowej idzie również pożądana podniesienie się radiofonizacji indywidualnej. W związku z powyższymi prośbę PP. Wojewodów i PP. Przewodniczących Wydziałów Powiatowych o spowodowanie, aby nadzorowane przez Panów Związków Samorządowe zajęły się organizowaniem zbiorowych ośrodków słuchania audycji radiowych i — w miarę możliwości — finansowaniem tych ośrodków, oraz organizacją zbiorowych zamówień i zakupów radioodbiorników również na cele indywidualne. Zechcą PP. Wojewo-

downie podjąć również ze swej strony odpowiednie kroki, w zależności od specyficznych warunków miejscowych, które mogłyby przyspieszyć radiofonizację podległego Państwem terytorium.

Nadmieniam w końcu, iż przemysł radio techniczny zaoferował dla Polskiego Radia specjalnie dogodne warunki przy nabywa-

niu większej ilości radiosprzętu.

Przy wszelkich poczynaniach, dotyczących organizacji radiofonizacji terytorium należy się zwracać do Wydziału Propagandy Polskiego Radia.

Sławoj Składkowski
Minister

Zamach samobójczy.

Denat po zażyciu strychniny zmarł w drodze do szpitala.

Wczoraj popełnił zamach samobójczy 43-letni Michał Bruckowski, kierownik referatu karnego w Urzędzie Akcyz i Monopoli, zamieszkały przy Alei 1-go Maja nr. 73.

Bruckowski po całonocnej nieobecności przyszedł do domu i zażył trucizny, po czym doznał gwałtownych skurczów i bólei. Rodzina wezwała lekarza pogotowia, który stwierdził silne otrucie strychniną i przewiózł Bruckowskiego do szpitala w

Radogoszczu. W drodze jednak samobójca zmarł w karetce.

Zwłoki przewieziono do prosektorium w celu przeprowadzenia sekcji.

Denat pozostawił listy, które są obecnie przedmiotem przeprowadzanego przez władze dochodzenia.

Przyczyna zamachu samobójczego nie została dotychczas wyjaśniona. Bruckowski pozostawił żonę i 2-ech synów.

Powołanie komisji mieszanej w przemyśle pończoszniczym.

Wczoraj w Okręgowej Inspekcji Pracy odbyło się posiedzenie Komisji Mieszanej powołanej w związku z opracowaniem warunków umowy zbiorowej w przemyśle pończoszniczym.

Do komisji powołano 12 osób, w tym 6-ciu przedstawicieli przemysłowców i 6 przedstawicieli związków pracowniczych, a mianowicie po 2-ch z ZUZZ, Pracy i Związków Klasowych.

Jak ustalono na wczorajszym posiedzeniu, komisja będzie się zbierała stale 2 ra-

zy w tygodniu w poniedziałki i czwartki, musi bowiem w nieprzekraczalnym terminie do 1 sierpnia r.b. opracować szczegółowy cennik stawek dla wszystkich działów i specjalizacji w przemyśle pończoszniczym. Pierwsze posiedzenie odbędzie się 9 b.m.

Komisja otrzymała uprawnienie powoływania robotników — specjalistów w celu otrzymania od nich wyjaśnień w sprawach ściśle fachowych, gdyby zachodziły jakieś kwestie niejasne.

Szkoły kształcenia nauczycieli

Łódź posiada 1 szkołę pedagogiczną

W bieżącym roku szkolnym czynnych jest na terenie całego kraju ogółem 38 państwowych liceów pedagogicznych, 11 państwowych szkół pedagogicznych, 19 państwowych i 8 prywatnych seminarjów ochraniarskich oraz 6 państwowych i 2 prywatne seminaria dla nauczycielek rzemiosł.

Do liceów pedagogicznych uczęszcza w bieżącym roku szkolnym ogółem 1.679 uczniów, w tym 911 dziewcząt i 768 chłopców, do szkół pedagogicznych 1.138 słuchaczy w tym 448 mężczyzn i 690 kobiet, do państwowych seminarjów ochraniarskich 854 uczniowie, do prywatnych seminarjów ochraniarskich 818 uczniów, wreszcie do państwowych seminarjów nauczycielek rzemiosł 166 uczennice oraz do prywatnych seminarjów 113 uczennice.

Najwięcej liceów pedagogicznych posiada województwo łódzkie, mianowicie 6. Szkoły pedagogiczne posiadają wszystkie województwa (po 1), z wyjątkiem województwa białostockiego, nowogrodzkiego, poleskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, seminaria ochraniarskie istnieją na terenie województw warszawskiego, kieleckiego, lubelskiego, wileńskiego, wołyńskiego, poznańskiego, śląskiego, krakowskiego i lwowskiego, wreszcie seminaria dla nauczycielek rzemiosł posiadają województwa warszawskie, poznańskie, śląskie, krakowskie i tarnopolskie.

Roztargnieni łodzianie.

Co pozostawili pasażerowie w tramwajach?

(a) W maju br. w wagonach Łódzkich Wąskotorowych Elektrycznych Kolei Dojazdowych pozostawili podróżni niżej wyszczególnione rzeczy, które znajdują się do odebrania na stacji Helenówek: 2 bluzy robocze, 2 kapelusze, 3 parasolki, sakiewka dziewczęca, 9 par rękawiczek, książka nożyk apaszką damską, torebka dziewczęca, laska, pudełko teksturowe, puderniczka, państwo sportowe rysunki, buty męskie, ubrania robotnicze szalik, apteczka ręczna, tekturka, kołnierzyk futrzany i torba, banko do mleka, torebka z pieniędzmi, cukierki.

Na stacji Chocianowice: dewizka, walizka, 2 portmonetki z pieniędzmi, 2 parasolki, kalesony, książki, wypłat, ubranie robocze, rękawiczki, dwie pary reform, dwa pudełka gilsz pieczętka, torebka pleciona, laska, szalik, czapka, budka do wózka dziecięcego.

Wyżej wymienione przedmioty można odebrać w ciągu miesiąca, po tym terminie nieodebrane przedmioty przekazywane zostają na cele dobroczynne.

DANCING CASANOVA

ZAWADZKA 16

WANDA WALEWSKA-Atrakcja światowa
CZARSKA — MAGDA EGRESSY
Duet GIBSY et GIBSY. Orkiestra
„Jolly - Boys”. Czwartki, soboty i niedziele
FIVY.

Nowe władze Zrzeszenia Chrześcijańskich Kupców Detalicznych i Drobnych Przemysłowców Woj. Łódzkiego

Zarząd Zrzeszenia Chrześcijańskich Kupców Detalicznych i Drobnych Przemysłowców Województwa Łódzkiego, Łódź, ulica Piotrkowska 101, podaje do wiadomości, że:

Na ogólnym zgromadzeniu członków Sekcji Branży Galanteryjnej postanowiono: wybrać nowy Zarząd Sekcji w składzie p. Ludwik Zajdel — przewodniczący, Krzesiński Henryk — zastępca, Brust Jan — sekretarz, Hoffman Jan, Till Waldemar i Marek Juliusz — członkowie.

W sprawie konsolidacji kupiectwa chrześcijańskiego w Łodzi i na terenie województwa łódzkiego postanowiono: dążyć wszelkimi siłami i sposobami do przeprowadzenia tej konsolidacji w jak najkrótszym czasie.

W sprawie ogólnych zgromadzeń kupców galanteryjnych postanowiono odbywać zebrania wszystkich kupców galanteryjnych raz w miesiącu i na zebraniach tych omawiać zagadnienia związane z urzędowaniem handlu, planowością postępowania i sprzedaży, planowym systemem pracy oraz planową i skuteczną walką z firmami niesolidnymi.

W sprawie dzięki konkurencji postanowiono wyłonić komisję, która zbierze i opracuje materiał, dotyczący tej sprawy oraz udzieli odpowiedzi na pismo Izby Przemysłowo-Handlowej, poruszające po wyższe zagadnienie.

Woźnice zwrócili się o interwencję do władz administracyjnych

Trwający od dłuższego czasu zatarg woźniców z pracodawcami, którzy nie mogli być zlikwidowani w drodze konferencji obu zainteresowanych stron ze względu na nieustępliwe stanowiska niektórych przedsiębiorców, wszedł obecnie na nową tory. Mianowicie Chrześcijańskie Związki Zawodowe, które w tej akcji reprezentują pracowników, odwołały się do władz administracyjnych z prośbą o interwencję, pracownicy bowiem przemysłu transportowego podpisali umowę, wykazując ze swej strony całkowitą gotowość likwidacji zatargu.

Woźnice liczą się z pozytywnym załatwieniem sporu dzięki interwencji władz.

Działalność Komitetu Walki z handlem kobietami i dziećmi

Według informacji Polskiego Komitetu Walki z Handlem Kobiętami i Dziećmi ogół na liczbę podróżujących młodych kobiet, które w roku 1936-37 korzystały na terenie Polski z pomocy Misji Dworcowych wyniosła 120.042 w tym było: 2.571 cudzoziemek, 24.459 kobiet poszukujących pracy, 18.804 emigrantek i reemigrantek, 60.864 kobiet podróżujących z innych przyczyn, 15.915 miejscowych. Liczba udzielonych noclegów 98.539, w tym 40.302 noclegów bezpłatnych. Wyrobiono posady 5.049 kobietom, udzielono zapomóg w formie żywności, odzieży i pieniędzy 113.848.

Z innych świadczeń korzystało 130.988 podróżnych. Zwiedzono statków w Gdańsku 101.

Pobór rocznika 1917

Dziś w sobotę, dn. 4 bm. winni się stawić do przeglądu wojskowego:

Przed komisją nr. 1 poborowi rocznika 1917 zamieszkałym na terenie 8 komisariatu PP. o nazwiskach na litery A B C D E F G

Przed komisją nr. 2 poborowi rocznika 1917 zamieszkałym na terenie 14 komisariatu PP. o nazwiskach na litery A B C D E F G

Zgłaszający się do przeglądu winni posiadać dowód osobisty zaświadczenie o rejestracji, świadectwo szkolne i zawodowe.

Dwa dancingi Łódzkiej Rodziny Radiowej

Tych wszystkich, którzy na Zielone Świątki nigdzie z Łodzi nie wyjeżdżają, Łódzka Rodzina Radiowa uprzejmie zaprasza na dwa dancingi, które odbędą się w dniach 5 i 6 czerwca r.b. w restauracji Hotelu Polskiego przy ulicy Piotrkowskiej 3 w godzinach od 17-jej do 20-jej.

Całkowity dochód z powyższych imprez zostanie przeznaczony na dokonanie budującego się internatu dla dzieci niewidomych.

Po Słońce do Włoch

21/VI — 30/VI zł. 199.—

FIORDY KORWEGII

17/VII — 27/VII. zł. 326.—

do SZTOKHOLMU do KOPENHAGI

Przejazdy indywidualne

Zapisy i informacje:

Wagons - Lits / Cook

Łódź, PIOTRKOWSKA 68
telefon 170-70.

RAJ ELEGANCKICH KOBIET

Kto chce kupić suknię za 5 złotych?

(j) Paryż, stolica mody, coraz więcej zaczyna wzorować się na Ameryce. Ostatnio powstało w nim wiele olbrzymich dołów towarowych, w których można dostać wszystko od maści na porost włosów, po przez sprzęty domowe i kuchenne, aż do kapeluszy, torebek i sukien damskich. I, co najważniejsze, wszystko to po niesłychanie niskich cenach. Domy takie istnieją już oddawna w Ameryce i odznaczają się tym, że każda rzecz w nich kosztuje jednakową sumę.

W Paryżu, na Rue de Boe wznosi się gmach „Au bon marche”, kolosalny czworobok budynków, z których wypływa co chwile olbrzymia masa ludzi. Po poszczególnych piętrach rozwożą interesantów windy, przy czym windziarki, ubrane w czarne, atlasowe fartuchy, objaśniają na każdym piętrze, co się tutaj znajduje. Klientela tego zakładu jest najzupełniej mieszana.

Obok eleganckich Paryżanek spotyka się skromne miodinietki, jak i kobiety w chustkach, z koszykami na rękach.

Dział sukien i okryć damskich, to prawdziwy raj dla każdej niewiasty. Nie wiadomo na co najpierw spojrzeć — orgia barwnych sukien, najrozmaitszych fasonów kapeluszy i kostiumów uderza oczy przybyłych pań, chętnie udzielając wyjaśnień i pokazując żądane modele.

Oto sukien z kretonu w bardzo ładny i żywy deseni granatowo — czerwono — biały. Kolierzyk i mankietki z białego płótna. Bardzo zgrabna i dobrze uszyta. Nadaje się pod płaszcz, czy na wycieczkę. Cena? 59 franków, czyli mniej więcej 10 złotych. Ależ to bajecznie tanio.

Sądzić może, że to najtańsza sukien w tym magazynie?

Tuż obok wisi druga z bawelnianego płótna w delikatnym pastelowym różowym kolorze, sportowo uszyta — 5 złotych!

Panie, mające większą sumę pieniędzy w torebce, mogą się zaopatrzyć w kostium

smokingowy z płótna na jedwabnej podszewce za 35 złotych, sportowy, welniany, jasny płaszcz za 20 zł, lub bardzo elegancki kapelusz za 4 zł. Skromne kapelusiki ze słomki kosztują 2 zł 50 gr.

Największa niespodzianka czeka jednak panie w dziale pończoch. Sprzedawczyni

wyciąga parę jedwabnych, przejrzyście jak pajęczyna pończoszek, takich, o których każda kobieta marzy skrycie, a które tak trudno u nas dostać. Ile też mogą kosztować? Pewnie że dwadzieścia złotych? — 6 złotych, odpowiada sprzedawczyni...

I oddzielny dział perukarski. Za 15 zł

można nabyć komplet gotowych, nigdy się nie rozkręcających loczków, które można dobrać do koloru swoich włosów. Zakłada się je na gumkę na głowę i... jest się elegancko uczesana.

Jednym słowem, w Paryżu nie trudno być zawsze elegancko ubraną!

Wśród tajników podświadomości

Przeczuca i wymowa snów

Czy duch może przekroczyć granice ciała?

Media, przed oczami których przyszość przesuwają się, jak barwny film, są niesłychanie rzadkie. Znacznie częściej spotykamy osoby, które mają dar odgadywania przyszłości częściowo i fragmentarycznie. Ale — i te media oddają nieraz usługi. W Stanach Zjednoczonych policja ucieka się nieraz do ich pomocy dla tropienia przestępców, a w niektórych państwach Europy środkowej zwracano się do nich w czasie wojny, z prośbą, aby wskazywać miejsca najsilniejszego ostrzału artylerii nieprzyjacielskiej.

Pomiędzy tymi właśnie mediami możemy odnaleźć wszystkie osoby wróżące z kart, z fusów od kawy, lub czytające przyszłość w szklanej krzy, których ogłoszenia wypełniają ostatnie strony dzienników i które cieszą się tak wielkim powodzeniem wśród niespokojnych ludzi współczesnych.

Tak więc moglibyśmy sprzeczyć, że wielki dar jasnowidzenia jest darem niesłychanie rzadkim. Natomiast często spotyka się zdolność przeczuwania, jak to niektórzy nazywają „wzdech”, który pozwala pewnym osobom odgadywać w specyficznych okolicznościach przyszłe wypadki. Jak to określa P. de Vaux w „Gringoire” — można powiedzieć, że te osoby są rodzajem anten i jak anteny odbierają niedosłyszalne dźwięki z innych wskazówek z niewidzialnego świata.

Oto parę przykładów: kilka osób jecha-

ło autem, wśród nich znajdował się malarz Dupre, który wracał od ciężko chorej córki. Samochód mijając właśnie serpentynę. Droga była wąska i po obu jej stronach otwierały się przepaści. Nagle rozległ się wyraźny okrzyk: „Stać! Wszyscy pasażerowie słyszeli go wyraźnie — choć żadna z osób siedzących w aucie nie wołała. Gdy wysiedli z wozu, aby poszukać nieznajomego, który ich zawołał przekonali się, że tylne koło obluźowało się na osi i lada chwila byłoby spado, powodując katastrofę.

Tym razem ostrzeżenie było jasne, nie sposób było pomylić się co do jego znaczenia. Ale zdarza się też, że wskazówka dana jest pod formą symbolu. Ze trzeba ją dopiero we właściwy sposób wytłumaczyć. Tak więc każdy z nas zna historię siedmiu królów chudych i siedmiu królów tłustych ze snu Faraona. Wówczas znalazł się Józef, który wyłożył znaczenie snu władcy Egiptu i w ten sposób dał mu możliwość zgromadzenia zboża na lata nieurodzaju. Ale zdarza się też, że sny tłumaczone są zupełnie naopak.

Tak np. pewnej wdowie przyszło się, że widzi męża, który umarł przed paru laty. Zmarły przechadzał się zwolna wzdłuż rabatów pięknych róż. Zerwał najpierw jedną z nich, później drugą wreszcie schylił się po trzecią. Wdowa wytłumaczyła sobie znaczenie snu w ten sposób, że zerwane kwiaty oznaczały śmierć. Ponieważ w ciągu lat kilku straciła najpierw męża a potem córkę, myślała, że mąż uprzedza ją, że przysła na nią kolej i przygotowała się na śmierć. Nie przyszło jej na myśl, że ma

jeszcze drugą córkę. Trzeci kwiat wyobrażał właśnie tę dziewczynkę, która w miesiąc później umarła niespodziewanie na serce.

Czasami pomyłki w tłumaczeniu snów miewają zgoła tragiczne następstwa. Taki wypadek opowiada ze swoich obserwacji dr. Houtieur. Jednemu z jego pacjentów śniło się, że został zabity w wypadku kolejowym. Zdumiał się budząc się w swoim łóżku, ale momentalnie przypomniało mu się, że żona jego wraca właśnie z zagranicy porannym ekspresem.

— Omyliłem się — pomyślał — widocznie chodziło nie o mnie, tylko o moją żonę!

Zlany zimnym potem ubrał się co prędzej i popędził na kolej. Zapewniono go tu, że na linii nie było żadnego wypadku. Trochę uspokojony — biedaczysko oczekiwał na przybycie pociągu — i w zdenerwowanie zamiast pozostać na peronie zszedł na tor. W niepojętym dla niego zaślepieniu pozostał tam aż do chwili nadejścia ekspresu, który go przejechał. Trudno wyobrazić sobie fatalniejszą i gorszą losu. Wydało się po prostu, że przeznaczenie, aby zabić tego człowieka posunęło mu ów sen o śmierci i skłoniło do fałszywego jego wykładu.

Te przykłady, które możemy mnożyć w nieskończoność, zdają się dowodzić, że duch nasz przekracza niejako granice ciała, że może czasem dotrzeć do prawdy bez pośrednictwa zmysłów. W naszych materialistycznych czasach warto zastanowić się głębiej nad takim przypuszczeniem.

Smacznego apetytu...

Obiad w chińskiej restauracji

Chińskie restauracje nie są urządzone tak jak u nas, lecz składają się z maleńkich salek, które zajmują poszczególne towarzystwa, lub osoby. Jeżeli ktoś z przybyłych nie chce być sam zaprasza do swojej salki sing-sang. Jest to pani do towarzystwa, elegancka, wykształcona umiająca grać i śpiewać, tańczyć, zna zazwyczaj kilka języków obcych. Taka sing-sang wychowana jest w pewnego rodzaju średniowiecznej korporacji, przeznaczonej do przekazywania z pokolenia w pokolenie gracji, kobiecości i artyzmu stroju. Są one głębokimi znawczyniami ceremoniału i czynnym pośrednikiem między kobietą z towarzystwa a półświatkiem, czymś czego nie zna bardziej dokładny świat Zachodu.

Wszystkie posiłki chińskie, tak wystawne, jak zwykłe, rozpoczynają się od nasion kawona. Menu jest wypisane na 40 stronicowej broszurce. Widelców się nie używa, jak również chleba, zamiast którego jest ryż, podawany na końcu obiadu. Zjedzenie

tego ryżu jest dowodem bardzo złego wychowania, gdyż w ten sposób okazuje się gospodarzowi, że jest się jeszcze głodnym. Po ryżu następują jeszcze cztery dania, których też już nie wypada jeść. Zostają one odesłane przez restauratora do domu. Obiad chiński składa się zawsze z wielkiej ilości potraw, które jednak podawane są w dawkach homeopatycznych, kuchnia zaś chińska jest bardzo wyszukana i dla nieprzystawionego Europejczyka bywa wręcz przerażająca. Z bardziej oryginalnych potraw można wymienić gniazda jaskółcze, przysmak z sierści wielbłądziej, ryż wydobywany z ptasich woli, wreszcie wole ocy, podawane tak jak u nas jajka sadzone. Specjalnością kulturową sztuki chińczyków są maleńkie ptaszki, którym wypycha się siłą ziarna jałowca do żołądka, zabijając je w ten sposób, a po paru dniach, gdy ptaszek skruszeje podaje się go jako świetną przystawkę, która jest wielkości mniej więcej naszej rzodkiewki.

Marsz po osi Berlin — Bagdad

Tradycje niemieckiego imperializmu o kresu przedwojennego, z kierunkowym marszem na Bagdad, nie przestały całkowicie być aktualne. Wtyczne ekspansji polityki zagranicznej Trzeciej Rzeszy nie zrezygnowały również z hasła — na Bagdad.

Obecnie został bowiem opublikowany bardzo ciekawy dokument, który szef austriackiego sztabu generalnego, generał von Arz, w lipcu 1918 r. przedłożył ówczesnemu austriackiemu ministrowi spraw zagranicznych, Burianowi. Dokument ten był meldunkiem dowódcy austriackiej armii wschodniej, gen. Alfreda Kraussa. Przytoczymy nast. ustępy z wydawnictwa „Niemiecka okupacja Ukrainy”. Tajne dokumenty, Wydawnictwo Prometheus, Strassburg 1937, str. 79 - 80, dotyczące tego dokumentu: „Niemcy realizują na Ukrainie jasno

postawiony gospodarczy - polityczny plan. Oni chcą... najpewniejszą drogę do Mezopotamii i Arabii, do Baku i do Persji, na zawsze w swoim ręku utrzymać, co im umożliwia okupację Ukrainy.”

Ten sam generał Krauss w dwadzieścia lat po tego rodzaju meldunku odegrał tak dużą rolę podczas wmarzsu wojsk niemieckich do Austrii. Gdy się weźmie pod uwagę drugi, lecz już współczesny dokument, a mianowicie książkę pułkownika Swobody, współpracownika wydawnictwa niemieckiego sztabu generalnego, p.t. „Położenie polityczno-militarne Austrii” (Wiedeń - Lipsk 1937), w której szeregiem przykładów uzaśniamy, że os Berlin — Rzym oraz os Londyn — Indie, krzyżują się właśnie na terytorium Austrii, przy czym Europa Środkowa odgrywa olbrzymią rolę dla Anglii w o

becnym układzie możliwości komunikacyjnych metropolii z koloniami, jasnym jest, dlaczego Niemcy tak szybko postarali się stanąć silną stopą nad Dunajem.

Pułkownik Swoboda stwierdza, że dla Anglii droga morską, wraz z wybuchu wojny do Indji, w porównaniu z możliwościami Japonii, jest za długa. Pozostaje zatem, jako najwięcej realna i najszybsza, komunikacja lotnicza przez Europę Środkową, przez Austrię z odgałęzieniem na Haife, lub przez Kanał Sueski — Aden do Indji.

Tymczasem Niemcy hitlerowskie wcale nie wyrzekają się ekspansyjnych linii czasów wilhelmowskich. Te zbiegają się równoległe z imperialistycznymi planami Włoch. Stąd pierwszy krok wypadu w kierunku południowo - wschodniej Europy i w tym tajemnica „Anschlusu” Austrii.

Lecz na linii wypadu bariera wspomniana już osi Londyn - Rzym, basen naddunajski, Mosul-Indie.

Pułkownik Swoboda idzie tak daleko, że os te nazywa „linią życia Wielkiej Brytanii”. Musi więc być tej linii jak najbliższej, gdyż dla imperium brytyjskiego zaczyna się świat w Europie, której sercem jest Europa Środkowa.”

Anglia musi wziąć pod uwagę fakt, że na Morzu Śródziemnym napotyka obecnie rzą Włochy, z czego sobie zdając sprawę już, doprowadziła do poważnej treści wzajemnego układu. Lecz w stuleciu motoryzacji, w którym każda godzina odgrywa rolę, pozostającą do dyspozycji Anglii droga wo koło Afryki traci swoją wartość, pociągając za sobą stratę czasu dwóch tygodni.

Stąd też pozostaje Anglii do dyspozycji droga powietrzna, o której już wspominaliśmy.

Niemcy dobrze sobie z tego sprawę zdają, stąd też ich stosunek do Japonii. Pk. Swoboda porusza również zagadnienie Czechosłowacji, wyraźnie podkreślając, że terytorialnie wchodzi ona w zakres „środkowo-europejskiego terenu geograficzno-wojskowego”.

Pk. Swoboda pisał o tym w r. 1937. Fakty w stosunku do Austrii nastąpiły już w r. 1938. Z Czechosłowacją zaczęły się.

Marsz po osi Berlin — Bagdad jest dla dzisiejszych Niemiec żywotny. Stąd następujące po sobie fakty, aby nie dać się Anglii usadowić całkowicie na równoleżniku tego marszu.

HUMOR

NAJWIEKSZA TROSKA.

Śpiewak podwózkowy do swego towarzysza:

— Nie otwieraj tak szeroko ust, kiedy śpiewasz. Można by pomyśleć, że prosisz o jałmużnę.

JAK ROZPOCZĄĆ ROZMOWĘ ZE STARĄ PANNĄ.

— Pan! tak młodo wygląda, że łatwo można wziąć ją za jej własną córkę...

TELEFON DO NIEGO.

— Telefon! Kto to dzwoni?

— To mój twoja żona.

— Co chce?

— Słyszysz tylko jedno słowo, mów wciąg dłota.

— Dajże słuchawkę. To telefon do mnie...

MIĘSO.

— No, wie pan co — robi gospodyni wyrzuty żeźnikowi — tym niby bejszytkiem który mi pan wczoraj sprzedał, można by chyba tylko buty podzłować...

— Tak pani mówi! — To szkoda, że pani tego nie kazała zrobić...

— Chciałam, ale nie dało się przez niego przebić sztyda.

POWRÓT

Nowela

w miarę zbliżania się pociągu do Paryża, Lucjan Bader czuł się coraz więcej zdenerwowany. Wielkimi krokami przemierzał tam i napowrót niewielką przestrzeń przedziału pierwszej klasy, który zajmował sam. Zbliżył się wreszcie do okna i otworzył je, wdechając z rozkoszą wiatr, bijący go po twarzy, wiatr, który przynosił mu upragnioną woń Paryża...

Zdawało mu się, że powiew ten przynosił mu jakieś znajome echa z tego miasta, w którym się urodził, wychował, z którego wyjechał mając lat 25, a do którego wracał teraz, po dziesięciu latach pobytu w Ameryce, z dziesięcioma milionami majątku.

Trzeba przyznać, że dość się naciępił i nagodził, zanim zdolał zdobyć fortunę. Los jednak faworyzował go widocznie i dłużej też walka o zwycięstwo nie trwała zbyt długo. Ale przedtem ileż zawodów, ileż cierpień i biedy. Wspominając te przykre chwile, czuł jeszcze w głębi żołądka piekący ból długowiałych postów, w udach zaś smaczenie dalekimi wędrówkami bez celu.

W tych wszystkich żywociach doświadczeniach jedna myśl tylko podtrzymywała go i dodawała mu odwagi: było to wspomnienie pierwszej ślicznej, młodej dziewczyny, która wierzyla w niego niezachwianie i która mu powiedziała w chwili, gdy rodzice zabronili jej małżeństwa z nim, wówczas człowiekiem bez majątku i przyszłości: „Możesz jednak spokojnie Lucjanie, będę czekała na ciebie”.

To dla niej właśnie wypowiedział wal-

kę przeciwnościom losu i dla niej zwyciężył. Dla niej też odrzucił w godzinach triumfu wszystkie małżeńskie oferty, które posypały się nań jak z rogu obfitości.

A jednak od chwili wyjazdu, nie miał od niej wcale wiadomości. Jako posłuszną córkę bogobojnych mieszczan, Helena nie odpowiadała na żaden z jego listów. Lucjan, zniechęcony, przestał wreszcie pisać.

Jedną tylko myśl kierowała wszystkimi jego czynami: „Gdy będę bogaty, powrócę...” Obecnie był już bogaty i rozkoszował się myślą o spotkaniu z Heleną. Był pewien, że dotrzymał słowa i że go ococe kiwała wieraie.

Gdy się z nią rozstawał, skończyła zaledwie lat dwadzieścia; obecnie była pewnie jeszcze piękniejsza, w pełnym rozkwicie swej urody. Jeżeli chodzi o rodziców, ograżonych trochę, lecz wielce uczciwych mieszczan, to był pewien, że skłonią głowę przed jego wytrwałością i... zdobytym własną pracą kapitałem. Byli to, zresztą poczciwi ludzie i Lucjan nie miał nawet do nich żalu, gdyż rozumiał, że działali przecież w interesie swego córki.

Pomimo przyzwyczajenia do dalekich podróży, jazda do Paryża wydawała się Lucjanowi niesłychanie długa. Po dziesięciu latach nadludzkich wysiłków, był tak blisko celu, że czuł się u kresu cierpliwości...

Pociąg dudni na krzyżujących się szynach dojazdowych peronów. Jeszcze pięć minut i znajdzie się w Paryżu. Nagle zatrzymuje się w tunelu... Lucjan przeklina porządki na kolei, które kradną mu kilka

minut spodziewanego szczęścia... Wreszcie wyobraża sobie, że to wypadek jakiś przeszkodzi mu może w osiągnięciu celu... Próżne obawy... Lokomotywa zaczyna znowu pracować. Pociąg wjeżdża na stację.

Lucjan wyskakuje na peron i kieruje się w nerwowym pośpiechu ku wyjściu. Nie chce stracić ani sekundy. Z pewnością siebie, która cechuje bogatych ludzi, daje kilka krótkich rozkazów wygłanowanemu posługaczowi luksusowego hotelu, który oczekuje pasażerów, wręcza mu swój kwit bagażowy, woła taksówkę i rzuca adres: ulica Tronchet nr 56. Tam właśnie mieści się sklep z biżuterią rodziców Heleny. Tam jego ukochana, jeżeli żaden kataklizm nie zmienił porządku rzeczy, stoi za ladą i kieruje sprzedażą. Tam właśnie Lucjan jedzie, by spotkać Helenę i powtórzyć prośbę odrzuconą przed laty.

W swym pragnieniu ujrzania jej jak najprędzej, nie myśli o tym, że ubranie jego jest pokryte kurzem, że twarz zdradza zmęczenie i że podróżna czapka wcale nie dodaje mu elegancji. Cóż znaczą te szczegóły, wobec jego wielkiej miłości i wierności?

Gdy wysiada jednak z taksówki, serce wali mu jak młotem... Niepewność nim miotła: a jeżeli zapomnieli o powrocie? Jeżeli wyszła zamąż?

Zewnętrzny wygląd sklepu nie zmienił się. Dziesięć lat, podczas których Lucjan żył tak intensywnie, przeszły tutaj bez śladu. Młody człowiek zbliżył się do wystawy i udając, że ogląda biżuterię, rzuca głódne spojrzenie do wnętrza...

Pomimo wszystko nie może się oprzeć wrażeniu pewnego rozczarowania, widząc za ladą postać chudej kobiety, o ostrych

rysach twarzy i długim nosie, z włosami ściągniętymi w tył głowy i o szorstkich ruchach. Jakto? Czyżby to była jego Helena? W swym zażenowanym stroju, bez odrobiny różu na bladych wargach, przypomina raczej jakąś zasuszoną starą pannę, niż kobietę w pełni rozkwitu, jak ją sobie Lucjan wyobrażał. Nagle Lucjan czuje, że Helena patrzy podejrzliwym wzrokiem na tego nieznanego, który zbyt długo wpatruje się w wążkę sklepu z ulicy. I Lucjan, który tak dzielnie walczył z przeciwnościami losu, czuje, że skurcz płaczu chwyta go za gardło i czuje wielką ochotę ucieczki...

Powstrzymuje się jednak. Tłumaczy sobie w duszy, że tego rodzaju postępowanie byłoby niezgodne z honorem. Przecież to właśnie z jego powodu Helena stała się taką, jaką jest obecnie. Gdyby nie myślała o nim, byłaby z pewnością poślubiła jakiegoś przystojnego chłopca i pod wpływem szczęścia, stałaby się czarującą, młodą kobietą, taką właśnie, jaką Lucjan spodziewał się ją zobaczyć. Dziesięć lat oczekiwaniami — zostawia jednak ślady na wyglądzie człowieka. A zresztą, może po ślubie zmieni się i stanie się znowu dawną, śliczną Helenką?

Nie namyślając się dłużej, Lucjan otworzył gwałtownie drzwi i wszedł do sklepu. Helena, przestraszona nieco, cofnęła się w głąb pokoju, poczym zapytała sucho:

— Czego pan sobie życzy?

— Jakto? Czyż mnie nie poznajesz? — zawołał Lucjan głosem, nabrzmiałym oczekiwaniami.

Zadrżała i po krótkim wahaniu, rzekła cichym głosem, w którym wyczuwało się politowanie:

— Ach, to ty, mój biedny Lucjanie! Jakże się zmieniłeś!

Zmieszany i zły, Lucjan spojrzał w dużej lustro, wiszące obok i zauważył, że rzeczywiście, podróżny strój nie upiększa go.

Tymczasem Helena ciągnęła dalej:

— Ile zmian, mój przyjacielu, zaszło od twojego wyjazdu. Biedni moi rodzice nie żyją...

Zauważył wówczas, że była w żalobie; wyrzucił jej w krótkich słowach współczucie. Helena tymczasem zaczęła mu opowiadać o swych interesach, żalić się na ciężkie czasy, na wysokość komornego, wreszcie dała mu otwarcie do zrozumienia, że jeżeli przyszedł może, by szukać... pomocy materialnej u niej, to nie z tego być nie może... Zakończyła wreszcie swą przemowę w ten sposób:

— Gdy sobie pomyślę, że prosiłeś mnie kiedyś o rękę. Musielismy chyba oboje nie spełniać rozumu. Moja matka miała świętą rację, gdy zabroniła mi wyjść za mąż za biedaka.

Wygłaszając te egoistyczne i oschłe mąskmy, Helena raz na zawsze przekreśliła przeszłość.

Lucjan milczał, zdumiony i przerażony. Trudno mu było wyrazić słowami to, co od czuł... Zresztą właścicielka sklepu zbliżyła się dyskretnie ku drzwiom, jak gdyby dając znak nieproszonemu gościowi, by się ulotnił... Zrozumiał; pożegnał ją zaraz...

Gdy znalazł się na ulicy, odetchnął głębiej, w poczuć, że doznał wprawdzie rozczarowania, ale i uniknął wielkiego niebezpieczeństwa.

Thum. J.

Ku czemu idzie protestantyzm?

„Niepodobna zaprzeczyć, że u nas protestantów w samej już chwili reformacji władza kościelna przeszła w ręce świeckie i nie mogło być inaczej, bo nie było już zwanego w samym sobie Kościoła, ani organicznie w jedno ciało złączonego duchowieństwa... Historia ubiegłych trzech wieków dowodzi, że bez takiego Kościoła i takiego duchowieństwa, zewnętrzna, widoma społeczność wiernych jest zgola nie możliwa; to znaczy innymi słowy, że władza świecka jest jedyną klamrą, mogącą jeszcze utrzymać jakąkolwiek, zgola mechaniczną, spójnię między protestantami jednego, rozumie się, kraju”. (Porthes u Doellingera „Gesch. d. christl. Kirche”).

Słowa te, wypowiedziane przez protestanckiego pisarza, stają żywo w pamięci gdy z Rzeszy Niemieckiej nadchodzi ostatnio (w dniu 29 maja rb.) wieści, że protestanckie władze kościelne wprowadziły już, niemal w całym Niemczech, następującą formułę sakralnego ślubowania dla duchownych przy obejmowaniu przez nich obowiązków religijnych: „Przyrzekam być wiernym i posłusznym wodzowi Rzeszy i narodu niemieckiego Adolfowi Hitlerowi”.

W ten sposób dokonywa się kościowy akt tragedii wiekowej, zwanej „Reformacją”, która doprowadziła protestantyzm w Niemczech do całkowitego podporządkowania się władzy świeckiej. Panujący tam dziś naródowy socjalizm nazywa siebie „praktycznym chrześcijaństwem” a t. zw. „niemieccy chrześcijanie” zobowiązują się do wyznawania ideologii państwowego światopoglądu w duchu A. Hitlera.

Tymczasem, jak to już podkreślił w swej encyklice „Mit brennender Sorge” Pius XI, t. zw. „Kościół narodowy” jest zawsze zaprzeczaniem Kościoła Chrystusowego. Historia wykazała jasno, że myśli, skostniałość form, zależność od władzy świeckiej i wypaczenie myśli Bożej w t. zw. „Kościółach narodowych”. Wyraz ten „Kościół Narodowy” sam w sobie jest sprzecznością; Kościół z natury swej bowiem wyższy jest nad wszystkie przedziały narodów i kto opuszcza Kościół powszechny dla założenia Kościoła narodowego, ten podkopuje samą religię chrześcijańską w najgłębszych jej posadach. Czują to sami protestanci jeszcze wierzący i boleją gorzko nad tym nieuniknionym ściśnieniem swego Kościoła: „Rogatkami granic krajowych — tak żali się jeden z nich — są także rogatkami kościołów krajowych czy narodowych i swobodny obieg krwi w ciele prawdziwego Kościoła tamują”. (Beyschlag „Was thut uns glauben Prediger Not?”)

Już Doellinger podkreślał, że „powszechność, chociażby bez jednociśnienia mogła, w protestantyzmie jest niemożliwa. Jedną bowiem tylko jednolitość, wciąż obecna, z samą istotą Kościoła wynikającą powagą, zdola, jak tego uczy historia, zapobiec rozprężeniu się różnorodnych żywotów w jedność Kościoła powszechnego wchodzących, ona jedna mocna jest stawić skuteczną tamę dwójakim, jakie wciąż grozi Kościołowi od niemotywności ludzkich, niebezpieczeństw, bądź z góry, dla ponętnej pokusy zmieszania na nowo i połączenia w ręce swych tego, co Chrystus. Pan na zawsze odróżnił (Mat. XXII, 21) t. j. władzy świeckiej i władzy duchownej, bądź z dołu ze strony ludów gwoli pysze i interesom światowym, łatwo skłonnych do zorbicia powszechności jednego Kościoła, na pojedyncze, obce jeden drugiemu kościoły krajowe i narodowe. Odrzucając tę powagę, zmuszony zatem oddać się w opiekę świeckiej władzy, protestantyzm spada napowrót na stare pogańskie stanowisko religii narodowych”. (Por. Doellinger „Kirche u. Kirchen”).

Protestantyzm był zawsze zabarwiony etatystycznie, to też wszedł posłusznie na drogę totalizmu, wyrażonego w tak krótkim sposobie w narodowym socjalizmie. Powiedziano, że już w swoim czasie Bismarck wywarł więcej wpływu na teologię protestancką, aniżeli zawodowi uczeni jak Harnack i Troeltsch... Narodowy socjalizm stanowi końcowy etap protestantyzmu, tej wiekowej tragedii, która stopniowo zatruwała ducha narodu niemieckiego. W nowo czesnym totalizmie państwa Nazich zwyciężyła kalwińska zasada, że „co nie jest obowiązkiem, jest przestępstwem”. W takiej atmosferze nie może rozwijać się kultura twórców, a wszechwładza państwa zamienia się w niekontrolowaną wszechwładzę biurokracji... Jednostka doznaje ujarzmienia, podlega stopniowemu unicestwieniu. Każdy musi chodzić w szeregu. Zjawia się skoszarowanie mózgów i serc. W ten sposób na oczach zdumionego świata realizuje się dziś w Trzeciej Rzeszy błędne koło protestantyzmu, który od krainowego liberalizmu w dziedzinie wiary przeszedł do duchowej niewoli.

biurokracji... Jednostka doznaje ujarzmienia, podlega stopniowemu unicestwieniu. Każdy musi chodzić w szeregu. Zjawia się skoszarowanie mózgów i serc. W ten sposób na oczach zdumionego świata realizuje się dziś w Trzeciej Rzeszy błędne koło protestantyzmu, który od krainowego liberalizmu w dziedzinie wiary przeszedł do duchowej niewoli.

Miasto i wieś na szerokim świecie. Gdzie przeważa w Europie ludność miejska. Anglia i Szkocja na pierwszym miejscu.

Koncentracja ludności w miastach wielkich i średnich jest cechą krajów uprzemysłowionych. Pierwsze miejsce w tym kierunku zajmowała Anglia i Szkocja. Ostatnio wyprzedziła je... Portugalia, w której jak się okazuje, 13,6 proc. ludności zamieszkuje miasta liczące powyżej 100.000 mieszkańców s 54,1 proc. — miasta z ludnością od 20 do 100.000 Jak z tego wynika, 67,7 proc. ludności Portugalii mieszka w miastach.

W Anglii, właściwiej 39,8 proc. mieszkańców skupia się w miastach liczących powyżej 100.000 mieszk., 25 proc. w miastach od 20 do 100.000 m. (ogółem 64,8 proc. w miastach).

W Szkocji w miastach wielkich — 38,6 proc. w miastach średnich — 14,9 proc. (ogółem 53,7 proc. w miastach).

W Holandii 27,2 proc. ogółu mieszkańców w miastach wielkich, 21,5 proc. w miastach średnich (ogółem 48,7 proc.) w miastach).

W Niemczech 30,4 proc. ogółu mieszkańców w miastach wielkich, 13 proc. w miastach średnich (ogółem 43,4 proc. w miastach).

W Austrii 31,6 proc. w miastach wielkich, 4 proc. w miastach średnich (ogółem 35,6 proc. w miastach).

W Belgii 11,6 proc. w miastach wielkich, 20,9 proc. w miastach średnich (ogółem 32,7 proc. w miastach).

We Francji 15,7 proc. w miastach wielkich, 15,1

proc. w miastach średnich (ogółem 30,8 proc. w miastach).

W Szwajcarii 15,6 proc. w miastach wielkich, 9,3 proc. w miastach średnich (ogółem 24,9 proc. w miastach).

W Stanach Zjednoczonych 29,6 proc. w miastach wielkich, 12,3 proc. w miastach średnich (ogółem 41,9 proc. w miastach).

Jak wynika z powyższych danych, w trzech tylko krajach więcej niż połowa ludności mieszka w miastach: 67,7 proc. w Portugalii, 64,8 proc. w Anglii, 53,7 proc. w Szkocji. Na każdym z trzech Portugalczyków dwóch mieszka w mieście, na każdym z trzech Anglików dwóch mieszka w mieście. Natomiast w USA, na każdym 5 mieszkańców 2 mieszka w mieście, we Francji zaś jeden na trzech.

Świadczenia emerytalne a wypłata zasiłków na wypadek bezrobocia

Roszczenia o świadczenia emerytalne nie wstrzymują wypłaty zasiłków na wypadek braku pracy, które wypłacane są niezależnie od wniesienia roszczenia przez ubezpieczonego o świadczenia emerytalne. Wypłata zasiłków następuje bądź aż do wyczerpania tych świadczeń, które potem, w razie przyznania renty, potrąca się z należnych za okres wstecznych świadczeń rentowych, bądź też do daty, od której równocześnie przynajmniej się rentę.

XII Krajowy Zjazd Delegatów Kół Związku Podoficerów Rezerwy

W dniu 5 i 6 czerwca 1938 r. odbędzie się XII Krajowy Zjazd Delegatów Kół Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie.

W związku z powyższym w dniu 29,5 br. odbył się Zjazd Delegatów Kół Okręgu Łódzkiego, w lokalu własnym, przy ulicy Żwirki nr 8 w Łodzi.

Na zebraniu tym wybrano delegatów na XII Krajowy Zjazd Delegatów Kół O.Z.P.R. w liczbie 176 osób

Zjazd Delegatów Okręgu uchwalił kilka rezolucji omawiających bolączki Zrzeszonych podoficerów Rezerwy w terenie, a między innymi uchwalono rezolucję w sprawie poparcia w całej rozciągłości i utrzymania placówki, która zatrudnia wyłącznie b. wojskowych zrzeszonych w Federacji P. Z.O.O. tj. „Straży Noctnej” i poczynienia odpowiednich kroków i udzielenia wydatnej pomocy przy oczyszczaniu terenu z osób niepowołanych, pragnących szkodzić interesom i godziwej pracy tej placówki.

Delegację Okręgu Łódzkiego O.Z.P.R. prowadzi p. Roman Kubalak, Prezes Okręgu Łódzkiego.

AUKCJE FUTRZARSKIE W LENINGRADZIE bez udziału Polski.

Dnia 15 lipca br. odbyć się mają w Leningradzie XI z rzędu aukcje futrzarskie.

W związku z brakiem umowy handlowej z rządem ZSRR, udział kupiectwa z Polski nie jest przewidziany. Przy tej sposobności należy podkreślić fakt zaginięcia na terenie ZSRR. znanego komisjona brzozy futrzarskiej, Kostryńskiego, co jeszcze żywo tkwi w pamięci tutejszych kupców.

WARTOŚĆ PRODUKCJI JAJ W POLSCE wynosi około 200 milionów zł.

Polska jest krajem, który wysunął się na trzecie miejsce wśród państw, wywożących jaja. Wartość produkcji jaj w Polsce wynosi ok. 200 mln. zł. Obrót sięga 1 miliarda zł. rocznie, przynajmniej za podstawę do obliczeń liczbę 40 milionów kur w naszym kraju.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ WEDŁUG NARODOWOŚCI.

Według ostatnich danych statystycznych, w r. 1937 mieliśmy w Polsce ogółem 12.917 spółdzielni związkowych. Z liczby tej przypada: na spółdzielnie polskie 7.824, ukraińskie 3.548, niemieckie 770 i żydowskie 775.

2 miliony złotych w zaprotestowanych wekslach.

Jak się dowiadujemy ze sfer kupieckich do Łodzi nadeszło z końcem maja weksli zaprotestowanych na 2 miliony złotych. Wskazywałoby to na wyjątkowo ciężką koniunkturę przemysłu i handlu hurtowego w Łodzi.

Równocześnie na prowincji zanotowano poważne upadłości, którymi mocno są poszkodowane firmy łódzkie.

Zławisko to jest komentowane, jako rezultat akcji bojkotowej sklepów żydowskich oraz silną konkurencją nowych placówek chrześcijańskich.

Spółdzielczość niemiecka w Polsce

Ostoją życia gospodarczego Niemców w Polsce jest niewątpliwie spółdzielczość, reprezentowana przez spółdzielnie wszystkich typów, najsilniej zaś przez spółdzielnie kredytowe. Mniejszość niemiecka posiada w chwili obecnej około 850 spółdzielni, zorganizowanych w 3 związki, posiadające swe siedziby w Poznaniu, Grudziądzu i Łodzi.

Związek poznański zrzesza 598 spółdzielni, z których na spółdzielnie kredytowe przypada 77, na spółdzielnie rolniczo-handlowe 123, na spółdzielnie spe- cjalne 9, na mleczarnie spółdzielcze 52, na spółdzielnie przetwórcze 29, na różne 30.

W skład związku poznańskiego wchodzi — jeśli patrzeć na zagadnienie od strony rozmieszczenia terytorialnego — z woj. poznańskiego 460 spółdzielni, z woj. pomorskiego 11, z woj. śląskiego 39, z woj. łódzkiego 62 i z woj. warszawskiego 21.

Związek grudziądzki obejmuje 175 spółdzielni wyłącznie z terenu Pomorza.

Uchwały X Zjazdu Naftowego we Lwowie

Dwudniowy 10-ty zjazd naftowy, który zakończył swe obrady we Lwowie, uchwalił następujące rezolucje:

Zjazd stwierdza m. in.: że przy ilości wydobywanej obecnie ropy naftowej i w związku z rosnącym spożyciem produktu naftowego w kraju, dochodzimy już obecnie do granicy możliwości pokrywania zapotrzebowania wewnętrznego niektórych produktów; że eksploatację obecnie pola naftowego wykazują cechy stopniowego wyczerpywania się złóż i że tylko zwiększone wysiłki wiertnicze będą mogły utrzymać na największą trudność produktu ropy naftowej na dotychczasowym poziomie w ciągu najbliższych kilku lat; że nie zapominając znaczenia niektórych znajdujących się w kraju środków zastępczych, momentem decydującym o samowystarczalności Polski na odzież naftowych w czasie pokoju i wojny jest odkrycie nowych wydatnych złóż ropy naftowej ze całym wysiłkiem przemysłu naftowego oraz polityki naftowej rządu w ciągu najbliższych lat winien być skierowany do rozwiązania tego właśnie zadania.

10-ty zjazd naftowy uznał za tym m. in. za konieczne: przyspieszenie wydania ustawy górniczo-naftowej; skoordynowanie prac geologicznych i geofizycznych, związanych z kopalnią ropy naftowej Państwowego Instytutu Geologicznego dla zapewnienia planowego wykonywania poszukiwań; liberalne stosowanie ulg inwestycyjnych obywateli ustawą z kwietnia 1938 r.

Zjazd naftowy uważa poza tym za niezbędne i celowe uznanie katedry technologii nafty Politechniki Lwowskiej, jako laboratorium oficjalnego, którego rozrządzenia winny być miarodajne dla oceny jakości i przydatności produktów naftowych oraz rozstrzygające w orzecznictwie analitycznym.

Zjazd naftowy stwierdza poza tym, że naftowy przemysł przetwórczy ma przed sobą szereg doniosłych problemów do rozwiązania — wobec czego niezależnie od prac, prowadzonych przez poszczególne laboratoria skoncentrować należy badania nad zagadnieniami, mającymi doniosłość dla całego przemysłu, w Laboratorium Technologi Nafty Politechniki Lwowskiej i w związku z tym rozszerzyć działalność tego laboratorium i wyposażyć go w odpowiednie środki.

10-ty zjazd naftowy przyłącza się do inicja-

tywy Związku Polskich Techników Wiertniczych i Naftowych w Boryslawiu w sprawie stworzenia funduszu dla prac naukowych, który by pozwolił kierownikom technicznym przemysłu naftowego stać stale na wysokości najnow-

szych zdobyczy techniki. Zjazd naftowy stwierdza również, że obecna technika kopalnictwa naftowego wymaga najrychlejszej racjonalizacji i modernizacji.

Kredyt bezprocentowy wywiera wpływ demoralizujący

Na odbytym niedawno w Ministerstwie Przemysłu i Handlu posiedzeniu Międzyministerialnej Komisji dla Spraw Przemysłu Ludowego, Domowego i Chałupniczego z udziałem przedstawicieli samorządu rolniczego, przemysłowo-handlowego i rzemieślniczego przedmiotem obrad była kwestia form organizacyjnych dystrybucji kredytów przeznaczonych na ten cel.

Ze względu na specjalny charakter kredytobiorczy, który oświadczył nie jest zdolny do udzielania odpowiednich gwarancji kredytowych, a tym samym ma zamknięte źródła normalnego kredytu na rynku, dyskusja obracała się dookoła zagadnienia, w jaki sposób udostępnić drobnyemu wytwórcy korzystanie z kredytu bezprocentowego i niskoprocentowego, przy stosowaniu możliwie najliberalniejszych warunków zabezpieczenia.

Z dyskusji tej zasługuje na szczególne podkreślenie fakt, że idea rozprowadzenia kredytów przez kasy bezprocentowe spotkała się z krytyką wielu uczestników konferencji.

Kredyt bezprocentowy bowiem zdaniem

Polska flota handlowa przewiozła w 1937 r. 2 miliony ton towarów

Słyszmy ostatnio coraz częściej o spuszczaniu na wodę nowych jednostek dla polskiej marynarki handlowej, przy czym niezadługo przyczynić się tu będzie i polska stocznia w Gdyni, która już rozpoczyna samodzielną budowę statków handlowych.

Wiemy też wszyscy, że nasza pracownia marynarki handlowa, rozrastając się z wielkim mozołem, lecz systematycznie — przewozi do różnych portów setki tysięcy ton towarów.

Jakie to są towary?

Na pierwszym miejscu stoi polski węgiel: wywożony go stale coraz więcej za granicę — przez Gdynię i Gdańsk.

Z kolei idzie ruda i złom żelazny, a to wobec konieczności sprowadzania znacznych ilości tych artykułów dla polskiego hutnictwa. Jest to więc pozycja wyłącznie przynależna. Dalej mamy drewno, które znowu tylko eksportujemy — i żelazo — także wywożone. Wobec wzrastającego w

Samolot „Douglas” pilotowany przez polskiego lotnika pobił światowy rekord szybkości.

Samolot Polskich Linii Lotniczych „Lot” typu Douglas D.C. 2 ze znakami

SPASL, kursujący na linii Iewantyńskiej, osiągnął w czasie lotu na odległość z wyspy Rhodos do Łódzi (w Palestynie) rekordową szybkość przeciętną wynoszącą 372 km. na godzinę. Trasę Rhodos — Łódź, wynoszącą 872 km., przebył samolot w czasie 2 godz. 20 min. Szybkość uzyskana przewyższa rekord światowy dla maszyn Douglas D.C. 2, ustanowiony w Ameryce.

Samolot prowadził znany pilot „Lotu” Burzyński. Maszyna była normalnie obciążona.

Zaznaczyć należy, że szybkość taką na „Douglasie” można było uzyskać dzięki wybitnie korzystnym warunkom w czasie lotu. Czas ten będzie można uzyskać po sprowadzeniu na linię samolotu „Lockheed 14”, dla którego szybkość 370 km. na godzinę jest szybkością normalną.

W ciągu lutego rb. z funduszu ubezpieczenia emerytalnego robotników wypłacono 210.000 zł. na renty sierocę i wdowie poinwalidzkie.

Kto ma prawo do wdowiej i sieroczej renty poinwalidzkiej?

Prawo do renty sieroczej poinwalidzkiej mają dzieci po ojcu lub matce, jeżeli zmarły ojciec lub matka pobierał rentę inwalidzką lub miałby do niej prawo, gdyby ożen się przed śmiercią z osobą niepełnosprawną.

Renty sierocę należą się chłopcom do ukończenia 17 a dziewczętom do 18 roku życia. Jednak dzieci całkowicie niezdolnemu do zarobkowania wskutek ułomności fizycznej lub umysłowej przysługują renty także po ukończeniu tego wieku przez cały czas trwania niezdolności do zarobkowania, jeżeli ta niezdolność powstała przed osiągnięciem 17 lat. Względnie 18 roku życia. Córki zamężne nie mają prawa do renty sieroczej. Ponadto prawo do renty sieroczej nie przysługują dzieci, jeżeli stwierdzono prawomocnym wyrokiem karnym sądowym rozmyślne działanie lub współzabójstwo dziecka w celu spowodowania śmierci ubezpieczonego, po którym miały prawo do renty.

Prawo do renty wdowiej poinwalidzkiej posiada wdowa, której mąż w chwili śmierci pobierał rentę lub miałby do niej prawo. Wdowa ma prawo do renty z chwilą ukończenia 60 roku życia, później zaś tego wieku, jeżeli jest niezdolna do zarobkowania w stopniu ponad 2/3. Pod tymi samymi warunkami ma prawo do renty wdowiec, jeżeli był na wyłącznym i całkowitym utrzymaniu zmarłej żony.

Wdowy po górnikach i hutnikach, którzy przeżyli co najmniej 60 tygodni składowych ze składką wyższą, z czego 50 tygodni w ostatnich 4 latach przed śmiercią mają prawo do renty w chwili ukończenia 50 lat życia bez względu na zdolność zarobkowania.

Koniunktura we włókiennictwie łódzkim

Przesadzony statystycznie wskaźnik produkcji
Obniżone zdolności nabywcze wsi, zwiększone — miasta

ex) W ostatnich dniach ukazała się publikacja Instytutu Badania Koniunktury Gospodarczych i Cen p.t. „Koniunktura Gospodarcza”, która zawiera statystyczną ocenę i przegląd koniunktury w I kwartale 1938 roku.

Zagadnienie koniunktury gospodarczej we włókiennictwie polskim i łódzkim zajmuje dużo miejsca w powyższej publikacji. Niespornym faktem w życiu gospodarczym Polski w I kwartale 1938 r. jest dalszy wzrost produkcji przemysłowej. Wskaźnik produkcji (oparty przeważnie na wskaźniku zatrudnienia), podniósł się w kwartale sprawozdawczym z 86,8 do 92,5, czyli o 6,6 proc.

W kwartale poprzednim wzrost produkcji wynosił tylko 0,5 proc., natomiast wzrost produkcji w I kwartale r. ub. był wyższy i wynosił 8,7 proc.

Niemniej jednak zdaniem Instytutu Badania Koniunktury wzrost wskaźnika produkcji w ostatnim kwartale był gospodarczo bardzo zdrowy, jeśli się uwzględni, że w I kwartale r. ub. na rynku zanotowano ogólną wyżkę cen, podczas gdy w kwartale sprawozdawczym poza przejściową wyżką cen surowców włókienniczych w lutym, przeważała raczej niżkowa tendencja cen. Nie było więc bodźców do czynienia zakupów spekulacyjnych, co oczywiście w poważnym stopniu hamowało rozmianę produkcji.

Produkcja dóbr spożywczych wykazała w kwartale sprawozdawczym wzrost szczególnie wysoki, podnosząc się z 81 do 89,1, czyli o 10 proc. Zauważać to należy przede wszystkim w związku z produkcją żywności. Tutaj Instytut Badania Koniunktury czyni bardzo ciekawą i charakterystyczną wzmiankę, która do pewnego stopnia wyjaśnia sprzeczności pomiędzy bezpośrednimi obserwacjami gospodarczymi i łódzkim przemysłu i handlu, a ustaleniami statystyki. Mianowicie okazuje się, że wzrost produkcji dóbr spożywczych został nieco przesadzony przez Instytut.

Wzrost produkcji we włókiennictwie polskim wyniósł w kwartale I r.b. 10,4 proc. W styczniu produkcja włókiennicza pod wpływem zniżających cen surowców obniżyła się z 82,1 do 81,3. W lutym w związku ze wzrostem surowców produkcja wzrosła do 85,8. W marcu osiągnęła bardzo znaczny poziom 95,2. Okazuje się, że tak wielki wzrost wskaźnika wynikał raczej z działania czynników technicznych — statystycznych, mianowicie „marzec — zdaniem Instytutu — jest zazwyczaj okresem, w którym t. zw. sezon wiosenny ma się ku końcowi. Wskaźnik więc sezonowości dla tego okresu jest stosunkowo niski. Tymczasem w roku bież. ze względu na późną wiosnę Wielkieipoczyt. z. zw. sezon przedłużał się. Jednocześnie jednak dość pomyślnie kształtowanie się pogody w tym miesiącu spowodowało optymistyczną ocenę przebiegu sezonu sprzedaży przez sfery kupieckie. Wszystko to w zestawieniu z niskim wskaźnikiem sezonowości spowodowało, że niewątpliwie znaczny wzrost produkcji przy obliczeniach wskaźników z usunięciem sezonowości został nieco wyolbrzymiony.

Obok włókiennictwa przemysł odzieżowy wykazał stosunkowo bardzo duży wzrost produkcji, mianowicie o 30 proc. W porównaniu z pierwszym kwartałem r. ub. produkcja przemysłu odzieżowego była wyższa tylko o 3 proc.

Na rynku odbiorczym Instytut Badania Koniunktury notuje bardzo istotne dla włókiennictwa łódzkiego przemiany. Takim decydującym dla włókiennictwa łódzkiego momentem jest obniżenie się siły nabywczej wsi. Przeciwny poziom cen artykułów sprzedawanych przez rolników był niższy o 5 proc. Szczególnie spadły ceny trzody chlewnej co dla siły nabywczej szerokiego mas ludności wiejskiej ma duże znaczenie. Wskaźnik cen zbóż obniżył się o 9,4 proc. podczas gdy w kwartale poprzednim spadek wyniósł tylko 4,7 proc. Poziom cen zbóż w m. marcu r.b. był niższy niż w ja-

kimkolwiek miesiącu 1937 r. Nic też dziwnego, że spożycie wsi, jeśli chodzi o artykuły włókiennicze, poważnie obniżyło się.

Równolegle jednak do tego zanotowano zwiększenie zdolności nabywczych ludności miejskiej. Wpłynęły na to następujące czynniki:

Spadek kosztów utrzymania, wywołały obniżka cen artykułów rolnych. Odnosi się to przeważnie do wskaźników kosztów utrzymania rodzin robotniczych, które spadły o 2 proc. W poprzednim kwartale spadek wskaźnika wynosił 0,8 proc. Wskaźnik kosztów utrzymania rodzin pracowników umysłowych obniżył się nieco słabiej, gdyż tylko o 1 proc.

Zwyżka płac robotników. Wskaźnik nominalnych płac robotniczych podniósł się do 86.

Wzrost produkcji spowodował zwiększenie nie zatrudnienia.

Dla włókiennictwa łódzkiego pewne nieznaczne powiększenie się zdolności nabywczych miast nie łagodzi strat wynikłych z powodu obniżenia się zdolności nabywczych wsi. Jak wiadomo bowiem, zbyt większych produktów przemysłu w Łodzi opiera się głównie na rynku wiejskim. W pewnym stopniu zbyt artykułów włókienniczych hamowany był przez niedostosowanie do poziomu zdolności nabywczych ceny artykułów włókienniczych.

Nastąpiło bowiem, jak wyraźnie stwierdza Instytut Badania Koniunktury, poważne osłabienie spadku cen artykułów przemysłowych, niezależnie od wzrostu cen surowców i półfabrykatów skartelizowanych o 0,4 proc.

Wywołane to zostało wzrostem cen surowców sztucznych, co spowodowało dalsze trudności finansowe na wsi. (ag.).

Brytyjsko - niemieckie rokowania
o spłatę długów austriackich

Na giełdzie londyńskiej wystąpiła pewna zwyżka kursów pożyczek niemieckich Dawesa i Younga. W związku z rokowaniami brytyjsko - niemieckimi, w sprawie spłaty przez Niemcy długów austriackich, od której to spłaty — jak wiadomo — Niemcy zasadniczo się uchylają, w prasie panuje nastroj dość pesymistyczny. Nastroj ten nie jest jednak podzielany przez koła, stojące blisko delegacji angielskiej, które

zwracają uwagę na mocną pozycję W. Brytanii w tych rokowaniach. Gdyby bowiem Niemcy nie chcieli pójść na ustępstwa, Anglia ma zawsze możliwość zastosowania w drodze retorsyj — clearingu, względnie innych trudności w stosunku do niemieckiego eksportu do Anglii. Przy tej okazji zaznaczają, że w roku ub. Niemcy miały w obrotach z Anglią dodatnie saldo w kwocie 8 milionów funtów.

Spadek eksportu
produktów chemicznych w I kwartale r. b.

Eksport produktów chemicznych w pierwszym kwartale r.b. wykazuje niewielki spadek w stosunku do tegoż okresu r. ub. — zarówno co do wartości jak i ilości. Gdy w pierwszych trzech miesiącach 1937 r. wywóz chemikaliów przedstawiał wartość 14.826 tys. zł., to w r. b. 13.796 tys. zł. a zatem zmniejszenie się wartości wywozu wynosiło około 7 procent.

Spadek wartości eksportu wykazały następujące artykuły (w tys. zł. — w nawiasach wartość eksportu w analogicznym

okresie r. ub.): siarczan amonu 1.655 (3.000). Biel cynkowa 1.027 (1.226), karbid 462 (903), benzol oczyszczony 782 (820), przedzia jedwabiu sztucznego 144 (309), cerata 61 (113), saletry 78 (179), węgiel potasu i węgiel wywarowy 188 (208), środki zapalające 18 (97), wodorotlenki sodu i potasu 16 (58), śrut i mąka kostna 41 (53), barwniki i półprodukty 22 (51), terpentyna 56 (85), smoła drzewna 415 (474), naftalina 40 (86), pirydyna 0 (24), żelazo-krzem 10 (83)

Koniunktura.

POWAŻNY WZROST EKSPORTU CUKRU
Z ANGLII.

W kwietniu r.b. rafinerie angielskie wywoziły za granicę 507.984 cwt. cukru rafinowanego wobec 289.934 cwt. w kwietniu 1937 r. W okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia r.b. cukrownie angielskie wywoziły 2.000.398 cwt. rafinady wobec 1.595.303 cwt. w pierwszych 4-miesięczach 1937 r. Tegoroczny eksport jest więc o 20 proc. wyższy.

ŚWIATOWE ZAPASY MIEDZI.

Według obliczeń amerykańskich, światowe zapasy miedzi rafinowanej podniosły się w ciągu kwietnia r.b. o 1.327 ton, osiągając na dzień 30 kwietnia r.b. 541.579 ton.

W kwietniu r.b. wywieziono ze Stanów Zjednoczonych ogółem 39.366 ton miedzi rafinowanej, z czego najwięcej, gdyż 16.251 ton do Japonii. Na drugim

miejszem jako importer miedzi amerykańskiej stoi Anglia, która odebrała 7.429 ton, na trzecim Czechosłowacja — 5.023 tony. Do Niemiec wywieziono 2.501 ton do Francji 2.194 t., do Szwecji 1.456 t., do Włoch 1.146 ton.

Poza tym Stany Zjednoczone wyeksportowały w kwietniu 2.061 ton złomu miedzianego, z czego 1.154 t. do Niemiec.

POWAŻNY SPADEK IMPORTU WEŁNY DO
CZECHOSŁOWACJI.

Import wełny owczej do Czechosłowacji w pierwszych 4-miesięczach r.b. wynosił tylko 69.410 kwintali wartości 155 mln. koron czeskich, gdy w analogicznym okresie poprzedniego roku przywieziono 113.340, na sumę 323 mln. koron. Również przywóz odpadków wełnianych poważnie się zmniejszył, wynosił bowiem w pierwszych 4-miesięczach 1937 r. 32,6 mln. koron cz. gdy w pierwszych 4-miesięczach r.b. tylko 16 mln. koron.

WZROST OBROTÓW HANDLOWYCH POLSKO-
SZWAJCARSKICH.

W okresie pierwszych czterech miesięcy r.b. wywieziono z Polski do Szwajcarii towarów na ogółem sumę 9.681 tys. zł., gdy w analogicznym okresie poprzedniego roku tylko 5.795 tys. zł. Równocześnie przywieziono do Polski towarów ze Szwajcarii za 8.021 tys. zł. (4.469 tys. zł.).

Jak widzimy z powyższego, obroty handlowe polsko-szwajcarskie w roku bieżącym wydatnie się zwiększyły, przy czym wzrost zarówno eksportu jak i importu. Zwiększenie eksportu polskiego do Szwajcarii spowodowane zostało przede wszystkim silnym wzrostem wywozu jedwabiu. Poza tym zwiększył się wydatnie wywóz jaj, koni, dykt, a ostatnio słodu. Na wzrost importu do Polski złożyło się zwiększenie przywozu szeregu szwajcarskich artykułów gotowych.

Bilans handlu polsko-szwajcarskiego za rok 1938 (4 miesiące) zamyka się saldem dodatnim dla Polski w wysokości 1.060 tys. zł. Saldo to jest niższe aniżeli za okres pierwszych 4-miesięcy 1937 r. kiedy to wynosiło 1.326 tys. złotych.

EKSPORT I IMPORT DRZEWA.

W pierwszych 4-miesięczach r.b. zaznaczył się poważny wzrost eksportu drewna polskiego zagranicę, zarówno pod względem ilości jak też i wartości. Według danych Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce wywieziono ogółem 567.564 tony drewna i wyrobów drzewnych na ogólną sumę 64.949 tys. zł. wobec 514.438 ton za 56.676 tys. zł. w analogicznym okresie 1937 r. Wywóz drewna opałowego wynosił 2.875 ton wobec 2.788 ton, drewna użytkowego 485 t. (2.287 t.) drewna okrągłego do przeróbki 43.789 t. (87.067 t.) produktów przemysłu leśnego, a więc papierów, słupów, pali i pilotów, kopalnia, ków, podkładów i słupów, kłenek, żerdzi, drągów i tyk etc. ogółem 261.451 ton (95.095 t.), materiałów tartych 235.164 t. (299.750 ton.) dykt i formiorów 18.117 t. (20.529 ton), mebli giętych 1.245 t. (2.018 t.) deszek i tafl posadzkowych 614 t. (1.594 t.) wikliny i wyrobów koszykarskich 1.641 t. (1.854 t.).

Widzimy z powyższego, że w roku bieżącym wzrósł poważnie eksport produktów przemysłu leś-

nego, natomiast spadł wydatnie eksport tartaczny.

W pierwszych 4-miesięczach r.b. przywieziono z zagranicy do Polski 4.134 tony drewna i wyrobów drzewnych na sumę 1.465 tys. zł. wobec 6.069 ton wartości 1.730 tys. zł. w analogicznym okresie poprzedniego roku. Przywóz drewna do Polski, jak widzimy, wydatnie się zmniejszył. Największą pozycję w przywozie stanowi drewno do przerobu (2.250 ton wobec 2.766 t. w 4-miesięczach 1937 r.). Przywóz drewna użytkowego i odpadków wynosił 405 ton (1.303 tony), drewna tartego 733 t. (779 t.) dykt i formiorów 112 t. (199 t.), wyrobów gotowych, jak wełny drzewnej, wiorów, maki, drzewnej, kopyt i prawidła szewskich, drewnianych części maszyn etc. 141 t. (208 t.).

KREDYTY ZBOŻOWE.

Suma udzielonych kredytów zbożowych wyniosła za ubiegły rok gospodarczy 31,8 milionów złotych.

Kredyty te zaprowadzone były przez Państwowy Bank Rolny, Bank Gospodarstwa Krajowego, Centralną Kasę Spółek Rolniczych, Bank Związku Spółek Ziemorolniczych i Pomocniczych Aparat Kredytowy.

Znaczna część tych kredytów pochodziła z kredytów redyskontowych Banku Polskiego, które wyniosły 25,4 miliona złotych tak, że na kapitały własne instytucji finansowych pozostało tylko 6,4 milionów złotych.

Z kredytów zbożowych korzystało 51.360 rolników.

ANGLIA NAJWIĘKSZYM ODBIORCĄ
TOWARÓW JUGOSŁOWIAŃSKICH

Ogólny wywóz Jugosławii w miesiącu kwietniu wynosi 395,73 milionów dynarów z czego 117,02 milionów dynarów tj. 29,57 proc. przypada na Anglię. Drugie miejsce zajmują Niemcy, na których przypada 78,67 milionów (19,88 proc.) wywozu jugosłowiańskiego, do byłej Austrii wywieziono towarów za 49,48 milionów dynarów tj. 12,5 proc., czyli razem Niemcy i Austria konsumowały 32 proc. wywozu jugosłowiańskiego. Dalej następują Belgia, Włochy, Czechosłowacja, Węgry, Holandia, Grecja, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Albania, Egipt i Francja (od 6,78 do 0,91 proc.).

W dowozie jugosłowiańskim pierwsze miejsce zajmują Niemcy które do Jugosławii dowiozły towarów za 432,33 milionów dynarów (35,41 proc.), Austria 6,79 proc. na Czechosłowację przypada 13,09 proc.

Trzecie miejsce w dowozie jugosłowiańskim zajmują Stany Zjednoczone (6,40 proc.).

NOWA FABRYKA W C. O. P.

W związku z rozbudową Centralnego Okręgu Przemysłowego i zapotrzebowaniem olbrzymiej ilości cegły, jeszcze w tym roku ma być zapoczątkowana w Gołębim cała tuż około Sandomierza olbrzymia fabryka cegły i innych materiałów budowlanych. Cegielnia ta ma być uruchomiona w miesiącu październiku br.

PODZIAŁ KONTYNGENTÓW PRZYWO-
ZOWYCH

W dniu 2 bm. odbyło się posiedzenie Podkomitetu Ogólnego Komitetu Przywozowego Rady Handlu Zagranicznego.

Na posiedzeniu tym dokonano regionalnego podziału kontyngentów na następujące artykuły: cytryny z Italii, śledzie świeże z Norwegii, śledzie solone ze Szwecji, oleje roślinne z Danii, motocykle z Niemiec oraz przydział poszczególnym importom: na ryby słodkowodne z Finlandii, tranu z różnych krajów, tranu ze Szwecji, samochodów z Czechosłowacji i mąki z Finlandii.

Szczególnie ważny jest podział śledzi dla kupców branż zainteresowanych, gdyż ostatnio dał się odczuć pewien brak tych ryb na tym rynku.

SYTUACJA NA RYNKACH ROLNYCH

W tygodniu sprawozdawczym na większych rynkach zbożowych nastąpiła dalsza obniżka cen. Nadchodzące wiadomości o stanie zasiewów w głównych krajach eksportowych pozwalają przypuszczać, że zbior będą prawdopodobnie lepsze, niż przed rokiem. O ile więc na 1 sierpnia r.b. nie sprzedane zapasy obliczane są mniej więcej na 60 mln. q., to w przyszłym roku będą jeszcze większe. Powtórzyć się więc może to samo, co i przed 4—5 laty, a przede wszystkim spadek cen jest, zdaje się, zupełnie pewny.

Na krajowych rynkach zbożowych ceny utrzymują się bez większych zmian. Z innych ziemiopłodów zwyżkowały nasiona oleiste skutkiem wyczerpania wszelkich zapasów oraz lębny.

Kacik praktyczny

Czy pani wie, że...

By kwiaty cięte dłużej się trzymały, należy do wody w wazonie dodać: dla goździków 1 gram kwasu borowego na 1 litr wody, dla dala i chryzantem pół tabletki aspiryny na 2 i ćwierć litra wody, dla astrów trochę cukru, wreszcie dla wielu kwiatów letnich nadmanganian potasu (1 gram na 100 litrów). Poza tym trzeba uważać, by kwiaty były umieszczone luźno w wazonie i codziennie zmieniać wodę oraz przycinać ukosnie łodygi kwiatów ostrym narzędziem by ich nie zgnieść. W barzdach suchych mieszkaniach dobrze jest zraszać kwiaty kilka razy dziennie wodą za pomocą rozpylacza. Kwiaty nie lubią sykania się ze szłana, z jakimiś przedmiotami, a nawet jednego kwiatu z drugim, płatki wtedy więdnią, kwiat opada. Toteż przy układaniu kwiatów ciętych, spróbujmy układać je małymi grupami. Czasem umiemy dobrany pojedynczy kwiat, umieszczony we właściwym punkcie r. szłana, gdzieś to, odcienienie oraz światło tworzą dlań korzystne warunki, daje lepszy wynik dekoracyjny, niż cała wazonka kwiatów.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY

Łódź, Piotrkowska 16 65
Tel. 101-01 i 266-50

Wycieczka do Berlina

Wycieczka do Szwecji

Ryczałty:

Inowrocław
Morszyn
Muszyna
Niemirow-Zdrój
Zaleszczyki

Truskawiec-Zdrój
Rabka
Kazimierz
Ojców
Charzyków

Wycieczki do Pragi

URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY

WARSZAWSKIEJ

z dnia 3 czerwca.

Belgia 89.85 90.07 89.63
Berlin 213.07 212.01
Gdańsk 100.25 99.75
Hollandia 293.05 293.79 292.31
Kopenhaga 117.45 116.85
Londyn 26.24 26.31 26.17
Nowy York 5.30-5.8 5.31-7.8 5.29-3.8
Nowy York kabel 5.30-7.8 5.32-1.8 5.29
Oslo 132.18 131.52
Paryż 14.74 14.84 14.64
Praga 18.45 18.50 18.40
Sztokholm 135.30 135.64 134.96
Zurych 120.95 121.25 120.65
Włochy 28.01 27.87

AKCJE.

Bank Polski 118.75—119.25
Imienne 118.00
Lilpop 73.50
Starachowice 36.50—36.25
Zyrardów 49.00
Tendencja niejednorodna.

PAPIERY PROCENTOWE.

Wewnętrzna 64.88—64.75—64.88
Inwestycyjna 1 em. 80.00
Inwestycyjna 1 em. serie 90.25
Inwestycyjna 2 em. 81.00
Inwestycyjna 2 em. serie 91.50—91.88
Dolarówka 41.50
Konsolidacyjna 67.25—67.50—67.25 ost. drobne
8 proc. Ziemskie dol. kup. 100.91
4 i pół proc. Ziemskie 64.50
5 proc. Warszawy 1933 r. 73.63 — 73.75—73.88
dwa ost. drobne.

5 proc. Częstochowy 1933 r. 63.00
5 proc. Lublina 1933 r. 61.00
5 proc. Łodzi 1933 r. 65.50—65.75
5 proc. Piotrkowa 1933 r. 62.25
Tendencja dla pożyczek i listów utrzymana.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ

z dnia 3 czerwca.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:
Dolarówka 41.75
Inwestycyjna 1 em. 80.15
Inwestycyjna 2 em. 81.25
Konsolidacyjna 67.50
Wewnętrzna 65.00
Bank Polski 120.00—119.00
Tendencja całokształt słabsza.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁÓDZI.

z dnia 3 czerwca.

Mąka żytnia 32.25—33.75
Mąka żytnia 31.04—31.50
Mąka żytnia 22.25—23.25
Mąka razowa 27.00—27.50
Otręby żytnie 14.25—14.50
Lubin niebieski 15.00—16.00
Lubin żółty 16.00—17.00
Reszta notowań bez zmiany
Tendencja spokojna.

BAWEŁNA.

Notowania z dnia 2 czerwca.

NEW YORK: loco 7.84, czerwiec 7.81, lipiec 7.81, sierpień 7.86
LIVERPOOL: loco 4.42, czerwiec 4.26, lipiec 4.28, sierpień 4.32
BRISBANE: loco 9.84, lipiec 9.25, październik 9.60
grudzień 9.71

Wieści z kraju

POSZUKIWANIA RUD I WĘGLA.

W północnej części obszaru świętokrzyskiego w okolicach Bliżyna, Starachowice i Ostrowca prace obecnie z ramienia Instytutu Geologicznego ekspedycja badawcza, która przystąpiła do głębokich wierceń w poszukiwaniu rud i złóż węglowych. Szyb, dookoła których prowadzone są prace, przy pomocy kilkunastu robotników, położone są w pasie znanym już z XIV wieku z bogatych pokładów rud żelaznych i złóż węglowych.

„NIESZCZĘŚLIWY NIEBOSZCZYK”.

Przed sądem w stolicy miał się odbyć proces przeciwko wydalonemu ze służby przodownikowi policji Stanisławowi Jaszczkowskiemu, który miał iść na rękę przestępcy i urabiać im fałszywe alibi. Jaszczkowski jednak nie stawiał się na rozprawę i znikł, a natomiast nadzreł list z doniesieniem, że popełnia samobójstwo pod wpływem ciężkiego żartu. List ten jest podpisanym: „Z poważaniem, nieszczęśliwy nieboszczyk”.

AS MIĘDZYNARODOWYCH ZŁODZIEI
UJĘTY.

Policji śledczej w Bielsku udało się na dworcu kolejowym przytrzymać międzynarodowego kieszonkowego złodzieja Bronisława Czernieckiego. Ze Lwowa w momencie jak operował kieszonka Józefa Głowicza ze Starej Wsi, który zamierzał udać się w podróż koleją do Żywca, Czernieckiego odstawiono do sądu w Bielsku.

Jest on jednym z najniebezpieczniejszych kieszonkowców międzynarodowych, którego dopiero co władze czeskie wysiedliły z Czechosłowacji za podobne operacje.

W POŚCIGU ZA GROZNYMI BANDYTAMI.

Niemieckie władze policyjne zwróciły się do władz polskich z doniesieniem, iż granicę polsko-niemiecką przekroczyli i zbiegli na teren polski

dwaj groźni bandyci: Stanisław Baliszewski i Władysław Brzeziński, zamieszkałi rzekomo w Warszawie.

Przed opuszczeniem Niemiec zamordowali oni karczmarza Kadonowskiego w Krzywinach, a matkę karczmarza, staruszkę, zranili.

Policja polska wszczęła energiczne dochodzenia.

SKAZANI ZA DZIKĄ AWANTURĘ.

W sądzie okr. we Lwowie odbyła się rozprawa karna przeciw studentowi politechniki Janowi Lubeckiemu i Bron. Pohoskiemu, oskarżonym o awanturę w restauracji i pobicie policjanta.

Oskarżeni po spożyciu w restauracji kolacji, za którą zapłacili 40 zł. rzucili podejrzenie na kelnera, że ukradł im zapalniczkę. Powstała awantura i wezwano policjanta. W czasie legitymowania Lubecki uderzył posterunkowego dwukrotnie w twarz, poczem wsadził do dorozki, przy czym w drodze do komisariatu Lubecki kopnął posterunkowego tak silnie, że wypadł z dorozki. Towarzysz jego Pohoski oskarżony był również o stawianie oporu policji.

W wyniku rozprawy trybunał skazał Lubeckiego na 7 miesięcy bezwzględnej więzienia. Pohoskiego na 5 miesięcy więzienia z zawieszeniem.

ŚWINIA ZAHAMOWAŁA POCIĄG.

Onegdaj w nocy między Częstochową a Piotrkowem został nagle zahamowany pociąg osobowy, zdążający w kierunku Warszawy. Kiedy obsługa z latarki w ręku poczęła badać powody zatrzymania, okazało się, że na kolach wagonów i na sprężkach wagonów znajdują się ślady krwi. Zapanowało ogólne przerażenie sędzono bowiem, że został przejechały człowiek. Ślady prowadziły na dystansie 300 metrów i dopiero w tym miejscu stwierdzono, że ofiarą pociągu padła olbrzymia rozmiarów świnia.

Kurier sportowy.

Przed wielkim meczem w Strassburgu.

Jutro polscy piłkarze walczą z Brazylią.

W nadchodzącą niedzielę rozegranych zostanie 7 meczów piłkarskich o mistrzostwo świata w jednej ósmej finału na terenie Francji. Spotkania te są następujące:

W Paryżu — Francja — Belgia; w Marsylii — Włochy — Norwegia; w Strassburgu — Polska — Brazylija; w Hawrze — Czechosłowacja — Holandia; w Tuluzie — Rumunia — Kuba; w Reims — Węgry — Indie Holenderskie. Siódmy mecz, Niemcy — Szwajcaria, odbędzie się w Paryżu.

Tysiące młodzieży na stadionie ŁKS.

Dzisiejsze święto w. f. i p. w.

Dzisiaj w Łodzi na stadionie ŁKS-u przy Al. Unii od godz. 15-ej odbędzie się główne imprezy Święta WF i PW: okaz gimnastyczne młodzieży szkolnej, zawody lekkoatletyczne, mecz piłkarski, walki zapasnicze, pokazowe walki szermiercze, na basenie ŁKS-u odbędą się zawody pływackie i t.d. O godz. 14-ej z wieży spadochronowej w Parku im. Piłsudskiego skoki parazytowe oraz skoki publiczności. Poza tym na boiskach łódzkich odbędą się dalsze mecze piłki ręcznej o mistrzostwo.

W czasie Zielonych Świąt odbędą się w Łodzi następujące imprezy sportowe:

Niedziela:

— Piłka nożna — Zawody o mistrzostwo klasy A: na boisku UT o godz. 11-ej; UT — Sokół (Zgierz), na boisku WKS o

godzinie 11-ej: WKS — ŁTSO, na boisku Widzewa o godz. 11-ej: Widzew — PTC, na boisku Wimy o godz. 11-ej: Wima — SKS i na boisku Sokola w Pabianicach o godz. 11-ej: Burza — Sokół (Pabianice). Zawody o mistrzostwo klasy B: na boisku UT o godz. 17,30: Makabi — B. Kochba, na boisku Widzewa o godz. 17,30: Zjednoczone — Hakoah, na boisku TUR o godz. 17,30: TUR — Boruta, w Aleksandrowie o godz. 17,30: Sokół — ŁKS I-b. Poza tym w Łodzi i na prowincji odbędą się dalsze rozgrywki o mistrzostwo klasy C.

— Piłka ręczna — Dalsze rozgrywki o mistrzostwo w szczypiorniaku pań.

Poniedziałek:

— Piłka nożna — Na boiskach łódzkich mecze o mistrzostwo juniorów: kl. C.

Szczypiorniści z Chorzowa grają w Łodzi.

Gdzie odbędą się mistrzostwa Pań?

Dzisiaj w Krakowie dwa zespoły męskie piłki ręcznej rozgrywają zawody treningowe, po których wyznaczony zostanie skład reprezentacji Polski na zawody w Budapeszcie.

Spotkania z Węgrami rozegrane zostaną w dniu 11 b.m. jako mecz Warszawa — Budapeszt, a 12 b.m. jako mecz Polska — Węgry. Będzie to wielka próba sił polskiego szczypiorniaka przed mistrzostwami Europy.

Wydarzenie to jednak narazie usunięte zostało z cieni przez rozgrywki o mistrzostwo Polski, które rozpoczynają się zawodami półfinałowymi w dniach 17, 18 i 19 b.m.

W Łodzi w tym terminie grać będzie mistrz okręgu ŁKS z mistrzem Śląska — KS Azoty (Chorzów). Trzecia drużyna z tej grupy (mistrz Białegostoku) nie przystąpi do rozgrywek, nie posiadając najmniejszych szans (w r. 1937 ŁKS pokonał mistrza Białegostoku w stosunku 15:6).

ŁKS zatem w półfinale zmierzy się z najsilniejszą drużyną Śląska, kandydatem na mistrza Polski. Pierwszy mecz ŁKS — Azoty rozegrany zostanie w sobotę dn. 18 b.m. o godzinie 18-ej, a rewanż zaraz następnego dnia o godz. 9-ej rano. Popołudniowe niedzielne jest zarezerwowane na wypadek, gdyby w dwóch spotkaniach każda z drużyn zdobyła 2 punkty. Wówczas dozwolę by do trzeciego meczu. Podobny wypadek zdarzył w r. 1937 w Krakowie, gdzie AZS (Łwów) i Cracovia grały z sobą trzykrotnie w ciągu 2-ch dni.

Finały mistrzostw męskich odbędą się w tygodniu później w Krakowie.

Niespodzianką jest odwołanie przez PZPR turnieju żeńskiego szczypiorniaka o mistrzostwo Polski w Truskawcu w dniach 17, 18 i 19 czerwca. Okazało się, że Truskawiec nie dysponuje odpowiednimi boiskami.

Ponieważ termin wyznaczony musi być utrzymany, a jedynie zostanie zmienione miejsce rozgrywek. Łódzki OZPR wystąpił do PZPR z propozycją, aby rozgrywki pań przeniesiono do Łodzi. Tutaj łącznie z za-

wodami ŁKS — Azoty (Chorzów) turniej kobiecy byłby wielką i wartościową imprezą.

W turnieju pań ma wziąć udział 8 ogółem, które pierwszego dnia walczyły by w eliminacjach następująco: I mistrz Łodzi — mistrz Łwowa; II Polonia (Warsz.) — mistrz Śląska, III wicemistrz Łodzi — Warta (Poznań), IV AZS (Warszawa) — nie ma przeciwnika.

Gdyby rozgrywki przeniesiono do Łodzi, należało by dopuścić do nich trzeci zespół łódzki, aby walczył z drużyną AZS — Warszawa.

Należy mieć nadzieję, że rozgrywki pań zostaną przydzielone Łodzi, jako okrogowej, która chce i umie podjąć się trudnej organizacji turnieju i który wykazuje najlepszy poziom szczypiorniaka kobiecego, uprawia tego dopiero w sezonie bieżącym.

WYCIECZKA Ł.A.K.

DO POWIDZA I BISKUPINA.

Łódzki Automobil Klub organizuje dla swych członków na Zielone Świątki wycieczkę do Powidza, nad piękne jezioro w okolicach Gniezna, piękne miejscowości kąpielowej, z urządzeniami dla sportów wodnych. Wyjazd z Łodzi do Powidza w dniu dzisiejszym, sobotę 4 b.m. Nocleg w Powidzu. W ciągu niedzieli wyjazd i zwiedzenie pobliskiej osady prehistorycznej w Biskupinie. Powrót do Łodzi w poniedziałek w godzinach popołudniowych.

PLYWACKIE MISTRZOSTWA ŁÓDZI.

Mistrzostwa pływackie okręgu dla klas I, II i III odbędą się w Łodzi na pływalni ŁKS-u w dniach 25, 26 i 27 b.m., zaś mistrzostwa okręgu w piłce wodnej odbędą się w dniach 29 czerwca, 2 i 3 lipca.

O TYTUŁ MISTRZA ŁÓDZI W PIŁCE NOŻNEJ.

Mistrzostwa piłkarskie łódzkiej klasy A znajdują się już na ukończeniu. Do tytułu mistrzowskiego pretendują Wima i UT, które wyprzedziły w tabeli znacznie pozostałe zespoły. O zdobyciu mistrzostwa

przez jedną z tych drużyn zdecyduje niechybnie mecz między nimi, który odbędzie się w niedzielę 12 czerwca. W lepszej sytuacji znajduje się obecnie Wima, która wyprzedza UT w tabeli jednym punktem (Wima 26 pkt. UT — 25) i posiada nieco lepszy stosunek bramek (Wima 36:11, UT — 35:21). Różnica jednak między obiema drużynami jest tak niewielka, że każda z nich może przynieść niespodziankę.

O utrzymanie się w klasie A walczą obecnie Widzew i Sokół (Zgierz), które zdobyły mniej punktów i które nie mogą się wy dostać z końca tabeli.

— ŁZOPN wyznaczył dogrywkę meczu Burza — Sokół (Zgierz), przerwano go na 12 minut przed końcem, na czwartek 16 czerwca. Dogrywka odbędzie się bez udziału publiczności. W związku z zajęciami, które miały miejsce na tym meczu, ŁZOPN uznał, iż gospodarz meczu (Burza) za zajęcia winy nie ponosi.

Dział oficjalny ŁZOPR. KOMUNIKAT WYDZIAŁU GIER I DYSCYPL. z dnia 1 czerwca 1938 r.

Ciąg dalszy: 2) Prośbę KS. Hakoah z dnia 29.5 br. załatwia się odmownie ze względu na toczące się obecnie rozgrywki.

3) Wyższa się Kluby: SKS, UT, WKS, Jutrzenka, KPW, KE, PSG. do wykonania komunikatu Wydz. Nr. 8 pkt. 1 w terminie do dnia 7.6 br. do godz. 19 pod rygorem automatycznego zawieszenia.

4) Wyższa się SKS. do uregulowania reszty należności z 8 — z tytułu kary porządkowej do dnia 7.6 br. godz. 19-ej pod rygorem automatycznego zawieszenia.

5) Karze się grzywną porządkową po zł. 2. — za niedostawienie w terminie odcinków zwolnienia: KS. BK. dla zaw. Bornetina Bolesława.

KS. Wima dla zaw. Nowakowskiej Wiesławy. Odcinki zwolnienia wym. zawodn. należy przesać do dnia 7.6 br.

6) Karze się dyskwalifikacją na przeciąg 4 tygodni zaw. KP. Zjednoczone za słowne obrażenie sędzię na zawodach szczypiorniaka ŁKS — Zjednoczone w dniu 23.4 br.

Dyskwalifikacja liczy się od poniedziałku, dnia 6.6. 1938 r.

Audycje radiofoniczne

SOBOTA, dnia 4 czerwca.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.30 Muzyka (płyty) 6.45 Gimnastyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 Koncert poranny w wyk. orkiestry wojskowej pod dyr. kpt. Kazimierza Kanasia (z Katowic) 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa. 11.00 Audycja dla poborowych 11.15 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki!” — prowadzi Tadeusz Marzec 11.40 Kółka (płyty) 11.57 Sygnał czasu z Warszawy. Obserwatorium Astronomiczne 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Audycja południowa 12.00 Przerwa. 12.45 Utwory fortepianowe C. Debussisa (płyty) 14.10 — 14.15 Wiadom. giełdowe 14.15 Muzyka obładowa (płyty).

15.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Janek i Jagódka królówie” — słuchowisko w-g Marii Kownackiej (wznowienie). Oprac. Wandy Tarkiewicz i Benedykta Hertza.

15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 „Można muzyka”. Wykonawcy: Trio R. Lidia Wysocka — śpiew i „Czwórka Radłowa” 16.45 Wakacje zorgani zowane — pogańdanka w wyk. Halina Mamelokowa (z Katowic) 17.00 Muzyka taneczna (płyty) 17.35 Pogadanka popularna pt. „Co to jest wychowanie sportowe lokalne. 17.55 Odczytanie programu. 18.00 Nasz program. 18.10 Recital śpiewaczy Anieli Szeleńskiej. Przy fortep. prof. L. Urstein. W programie: pieśni ludowe różnych narodów 18.45 „Znam tylko jeden ślask” — kwadrans poetycki w oprac. Zdzisława Hierskiego (z Katowic). 19.00 Recital wiołcelowy Dezyderyusza Daneczowskiego. Przy fortep. Władysława Raczewskiego (z Poznania). 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 „Z pieśnią i tańcem po Mazowszu” — audycja w oprac. Tadeusza Sygietyńskiego. Wykonawcy: Mała Ork. P.R. pod dyr. Zdzisława Górnyskiego. Chór P. R. i soliści. 20.00 Audycja dla Polaków za granicą (z Katowic) W przerwie o godz. 20.20 Gawęda z Warszawy 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Pogadanka dla wsi: Spółdzielcze kursy korespondencyjne — pogadanka w wyk. Franciszek Dratwa. 21.10 Muzyka taneczna w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górnyskiego 21.50 Wiadomości sportowe 22.00 Godzina niespodzianek (z Wilna) 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, komunikat meteorologiczny.

Ofiary.

NA F. O. N.

Kw. 1738. Mojsze Szaja Wajnot z ł. 10.—

Genialny lekarz dr. Engel

Kino „Palace” występuje dziś z premierą filmu p. t. „Dr. Engel”, o niezwykle interesującym i emocjonującym temacie aktualnym, odsłaniającym kulisy pewnych zagadnień, o których głośno się nie mówi.

Reżyser filmu potraktował temat nader inteligentnie, cając nam doskonały przekrój współczesnego życia. Reżyserowi w znacznym stopniu pomogli aktorzy, którzy wszyscy bez wyjątku wywiązali się ze swych ról bez zarzutu.

Film jest bardzo wartościowy, opracowa-

ny wszechstronnie. Role główne odgrywają artyści tej miary, co Victoria v. Ballask, Paweł Horbiger i Oskar Sima.

Reżyseria doskonała. Wyraża się również fotograficzna strona filmu, stojąca na rzadko spotykanej wysokości.

W sumie — film bardzo interesujący, pławarostwo artystyczne obrazu. W doboru filmowym ostatniego roku film p. t. „Dr. Engel” stanowi poważne osiągnięcie.

Interesując się sztuką, pragniesz poznać i zdobyć dzieła swoich i obcych mistrzów palety, spiesz do

Salonu Sztuk Pięknych

art. mal. KAROLA ENEDO w Łodzi

ul. Nawrot 8, tel. 153-55

Wystawa dzieł sztuki plastycznej, olej. akwarel, pastel, drzeworyty, akwaforty

Renowacja (odświeżanie i naprawa) dzieł sztuki, porady fachowe w zakresie zdobnictwa i urządzania wnętrz domów, konserwacja obrazów, odświeżanie świątyń, zamówienie w dziedzinie rzeźby, oprawa obrazów, doboru ram, oraz obfity dobor reprodukcji dzieł mistrzów sztuki pięknej w postaci kart i pocztówek

Salon otwarty codziennie od godziny 9—18

ŚMIERĆ OD PIORUNA.

(a) We wsi Słomkowie, pow. sieradzkie go w czasie przelotnej burzy jaka przebiegała w tej okolicy piorun uderzył w stajnię zagrody M. Zajęca, przy czym poraził znajdującego się akurat w stajni 18-letniego syna gospodarza Józefa Zajęca oraz dwa konie, które padły.

Zając poniósł śmierć na miejscu. Piorun nie wywołał pożaru, jako też nie wyrządził innych strat.

ZGINAŁ POD KOŁAMI AUTA.

(a) Na szosie z Wielunia do Łasku przy wsi Kozłów, pow. łaskiego zdarzył się fatalny wypadek, ofiarą którego padł 59-letni Stanisław Garnys, mieszkaniec wsi Kozłów. Garnys jechał wozem z targu i znajdował się w stanie podchmielenym. W chwili gdy wjechał na auto ciężarówkę prowadzone przez szofera Franciszka Jankowskiego z Wielunia, Garnys skręcił raptownie wozem w bok, kładąc się z szosy na drogę wiejską.

Szofer nie zdołał się zorientować i wjechał w pełnym pędzie na wóz z boku. Garnys dostał się pod koła i wskutek uszkodzenia kręgosłupa oraz złamania żeber i rąk zmarł.

Policja zarządziła dochodzenie.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

Grabowski Stefan, kontroler Rzeźni Miejskiej, będąc na obserwacji przy zbiegu ulic Nawrot i Sienkiewicza zauważył nieznane osobnika, jak się później okazało niejakiemu Prusinowskiemu, lat 18, który skradł z resorci znajdującej się tam, 2 ciaki, zauważywszy jednak, że jest ścigany, uisłował zbiec. Sprawca uisłowania dokonania kradzieży został zatrzymany i doprowadzony do komisarzatu, ciaki zaś przewieziono do Rzeźni Miejskiej do czasu ustalenia nazwiska poszkodowanego.

— Wajberg Golda Rywka, zam. przy ul. Pomorskiej nr. 49 zameldowała, że na ul. Kamienniej przy Kilińskiego, 3 nieznanych osobników sprzedała jej wisiorzek rzekomo platynowy za 330 zł., który nie przedstawia żadnej wartości.

— Skwira Marianna, pracznia, zam. przy ul. Mickiewicza nr. 8 zameldowała, że mąż jej Wincenty lat 59, zam. wspólnie z nią, w dniu 29 maja r. b. wyszedł z domu i do dnia dzisiejszego jeszcze nie powrócił.

— Wczoraj o godz. 12-ej w południe zapakły się sadze w domu nr. 6 przy ul. Sienkiewicza.

O godz. 15.30, powstał pożar w mieszkanie na trzecim piętrze przy ul. Brzezińskiej 79 wskutek zaproszenia ognia na łóżku.

W obu wypadkach na ratunek pośpieszyła straż pożarna. Akcja trwała po kilkanaście minut.

LUDWIK SEMPOLIŃSKI w „ROMIE”.

Znakomity artysta rewiowy i wodzień warszawski Ludwik Sempoliński, wystąpi w restauracji „Roma” Piotrkowska 152, dziś, w sobotę, jutro w niedzielę i pojutrze t. j. ostatni dzień świąt — poniedziałek.

Doskonali i pełen humoru Sempoliński, należy do wybitniejszych artystów rewiowych w Polsce, którego nierzadko podziwialiśmy w Cyruliku Warszawskim, a także i w Łodzi. Występy te wzbudziły w naszym mieście wielkie zainteresowanie.

Teatr, muzyka i sztuka

TEATR POLSKI.

Dzisiaj w sobotę o godzinie 8.30 wiecz. a w niedzielę i poniedziałek święteczny po dwa razy: o godz. 4-ej po poł. i 8.30 wiecz. ciesząca się niesłabnącym powodzeniem przeszła sztuka Pagnola „Fanny” w reżyserii Z. Biesiadeckiego.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Dzisiaj w sobotę o godz. 8.30 wiecz. a w niedzielę i poniedziałek dwukrotnie: o godz. 4.30 po poł. i 9-ej wiecz. bawić będzie publiczność arcywesoły szlagier komediiowy Skutetzky'ego „Małe szczęście Agnieszki” w reżyserii Wł. Krasnowieckiego.

TEATR KAMERALNY.

OSTATNI WYSTĘP OPERETKI WARSZAWSKIEJ.

Dzisiaj połączony występ zespołu Operetki Warszawskiej, która w koncertowej obsadzie z I. Carnego, H. Wańska, M. Warwickiewiczem, M. Domostawskim i K. Chrznowskim na czele zaprezentuje melodyjną operetkę Granichstadenia „Orlow”.

Początek o godz. 8.30 wiecz.

Wkrótce występy J. Romanówny i Maryszkowskiej w świetnej sztuce Cwojdzinskiego „Freuda teoria snów”.

„GAŁĄZKA ROZMARYNU NA STADIONIE L. K. S-u.

Najbardziej powodziłowa sztuka bieżącego sezonu „Gałązka Rozmarynu” Zygmunta Nowakowskiego, wystawiona została na Stadionie L. K. S-u we wtorek o godz. 8.30 w a w środę o godz. 4-ej po poł. i 8.30 wiecz. pod protektoratem Pana Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza wyruszą w objazd po całej Polsce.

W razie niepogody emocjonujące widowisko to odbędzie się w Hall Sportowej w parku Poniatowskiego.

Dzisiaj w kinach:

CASINO — Narodziny gwiazdy.

CORSO — I. Pod cudzym nazwiskiem, II. Zabłem.

EUROPA — „Tajny plan R. 8”.

GRAND KINO — Wrzos.

JAR — Na scenie: „Pst! pst! poczekajcie... Na ekranie: Dama Kameliowa.

METRO — Oskarżona.

Miraz — Szeł wywiadu.

MIMOZA — I. Dziewczę z Paryża, —

II. Żółty pył.

OSWIATOWE — I. Władca; II. 2 dni w raju.

PALACE — Dr. Engel.

PRZEDWIOSNIE — „Rok 1914”.

RAKIETA — „Zbłądziłem”.

RIALTO — Dzisiejsza miłość.

SLONCE — I. Władca. II. 2 dni w raju.

STYLOWY — La Habanera.

TON — Czardasz, tokaj, miłość.

URANIA — I. W pulapce, II. Po wielkiej wojnie.

Salon Sztuk Pięknych Karola Enedo, Nawrot 8, tel. 153-55.

Drozbrow!
Polskę na merzu!

Radiowe programy zagraniczne

NIEDZIELA, dnia 5 czerwca.
9.10 FRANKFURT. Muzyka uroczysta.
11.00 HAMBURG. Wesoła audycja świąteczna.
12.25 KOSZYCE. Muzyka rozrywkowa w wykonaniu orkiestry cygańskiej i solistów.
13.00 BUDAPEST. Koncert orkiestry operowej.
14.00 MONACHIUM. Muzyka taneczna.
16.00 BRNO. Konkurs chórów dziecięcych.
17.00 RZYM. Transmisja z Paryża. Reportaż sportowy z meczu piłki nożnej Włochy — Norwegia.
18.00 WROCLAW. Recital skrzypcowy M. Henninga.
1) Brahms: Sonata a-dur, 2. Vivaldi — Respięci: Sonata d-moll.
19.00 RADIO ROM. Utwory Jana i Józefa Straussów — koncert radio-orkiestrowy i solistów.
20.00 KOLONIA. „Wesołe komuski z Windsoru” — opera komedia Nicoliego.
21.00 LUKSEMBURG. Muzyka lekka.
22.00 FLORENCJA. Muzyka taneczna.
23.15 BUDAPEST. Muzyka jazzowa.
24.00 FRANKFURT. Koncert nożny.

PONIEDZIAŁEK, dnia 6 czerwca.
11.30 BERLIN. Recital fortepianowy Claudio Arran i Chopin: Polonez cis-moll. Wale, Scherzo e-dur, 2) Liszt: Paganini — etudy.
13.00 MONACHIUM. Muzyka rozrywkowa. Ork. Bar naby w. Ceczy.
14.10 WROCLAW. Radio — kabaret dla młodzieży.
15.30 SAARBRUECKEN. „Wesołe na wsi” radioscenka.

16.00 WIEDEŃ. Muzyka rozrywkowa Orkiestra pod dyr. Sandaurena i soliści (harmonijka i śpiew).
17.00 BRATISLAWA. Pieśni ludowe w wykonaniu chóru.
17.35 KOSZYCE. Audycja węgierska.
18.00 SZTUTGART. Wesoła audycja pt. „Pierwsza podróż Dunajem do niemieckiego Wiednia”.
19.00 LYON. Muzyka lekka.
19.30 SZTOKHOLM. „Paganini” operetka Lehara.
20.30 LONDYN. REG. „Rigoletto” opera Verdiego akt. 1 i II. Fr. z Covent Garden.
21.10 BUDAPEST. Koncert ork. operowej. 1) Wagner: Śpiewacy Norymbercy, 2) Schubert: Roza munda balet, 3) Saint-Saens: Aria.
22.30 MONACHIUM. Muzyka taneczna.
24.00 SZTUTGART. Koncert nożny Cz. I. Muzyka lekka i taneczna Cz. 2. Pieśni Schuberta w wyk. H. Stadelmanna (baryt).

WTOREK, dnia 7 czerwca.

12.00 WIEDEŃ. Koncert rozrywkowy.
15.40 BRNO. Duet morawski w układzie Janeczka.
16.00 KRÓLEWIEC. Koncert orkiestrowy Sol. E. Schneider (rozek angielski).
17.15 MEDIOLAN. Muzyka taneczna.
18.00 DEUTSCHLANDSENDER. Koncert kwartetu Schachtelbeck. W programie Mozart i Respigli.
18.40 „Podróż przez państwo pracy Mussoliniego” reportaż.
19.00 FLORENCJA. Muzyka i piosenki.

19.00 RYGA. „W Hollywood” operetka Vinter-20.05 HILVERSUM II. Program rozrywkowy.

20.30 RADIO PARIS. Recital skrzypcowy G. Kulenkampa.

21.00 LONDYN. REG. „The silent melody” — komedia muzyczna z udział. Bebe Daniels i Ben Lyonsa.

20.00 BRUKSELA FRANC. Festival Beethovenowski Sol. Berthe Leventurier (fort.) 1) Symfonia Nr. 2, 2) Koncert fortepianowy e-moll.

21.00 BERLIN. Koncert Mozartowski. Sol. R. Harzer (flet), 1) Wesele Figara, 2) Koncert na flet i ork.

22.00 KOLONIA. Wieczór tańca.

23.00 DROITWICH. Muzyka taneczna zespołu Jot. nny Rosena.

24.00 FRANKFURT. Koncert nożny Cz. I Muzyka podudniowa Cz. II. Koncert solistów. Cz. III Muzyka orkiestrowa.

11.05 PRAGA. Muzyka salonowa.

12.00 GDANSK. Koncert orkiestry wojskowej.

14.10 KOLONIA. Melodie rozrywkowe.

15.45 M. OSTRAWA. Położenie protestantów na Śląsku przed ugodą w Altranstaedt” pogadanka w języku polskim.

16.00 MONACHIUM. Utwory Bacha i Telemanna.

17.00 BUDAPEST. Recital śpiewaczy 17.40 Muzyka jazzowa.

18.00 LONDYN. REG. Koncert radio-orkiestry sol. Gwen Catley (sopr.) 18.40 — Solo na organach Wurlitza.

